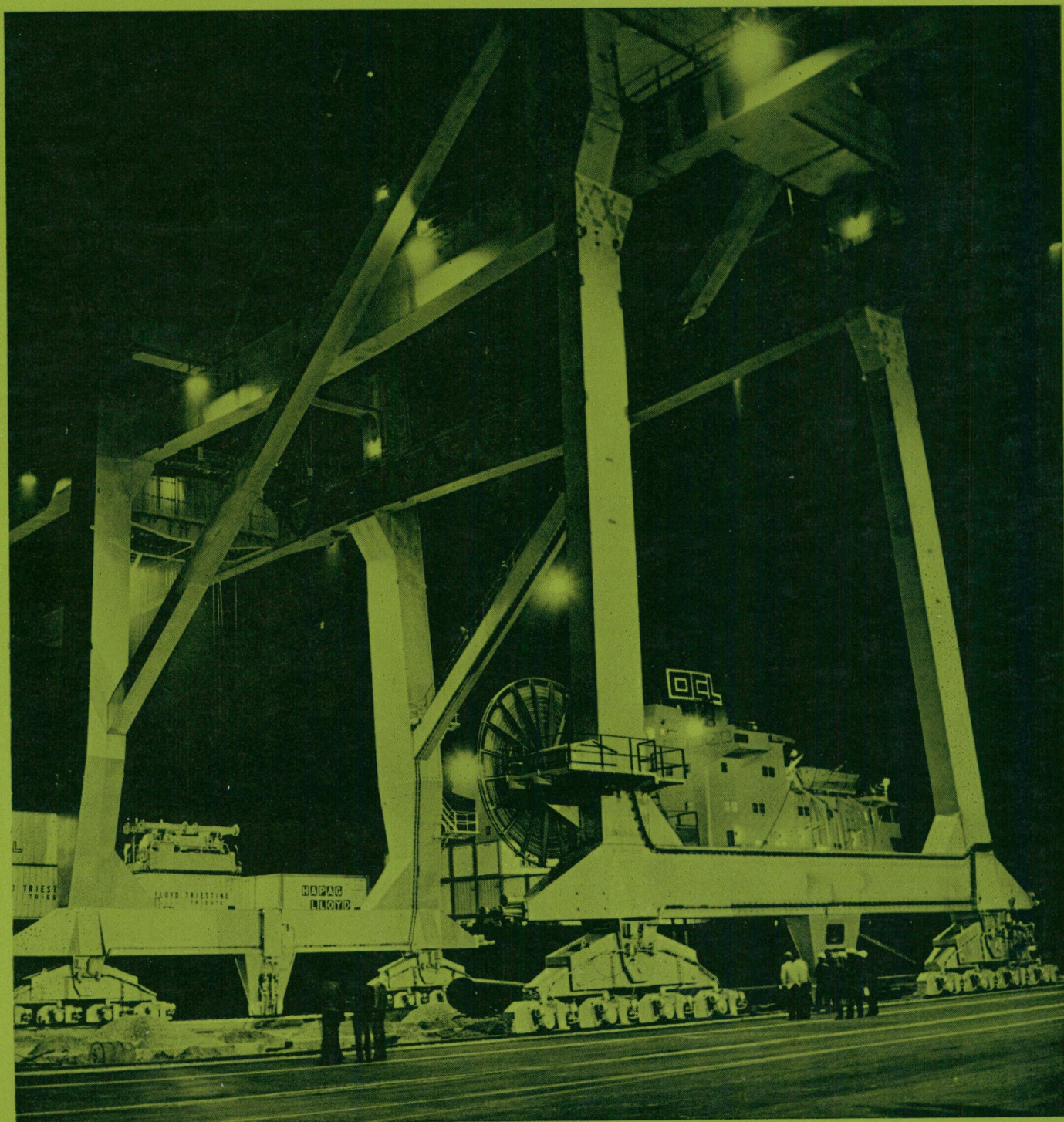

west- vlaanderen werkt

4/1973

WER

driemaandelijke uitgave
westvlaamse economische raad
15e jaargang 1973

Editoriaal : Zeebrugge : voorziene investeringsritme dient behouden	177
De economische positie van West-Vlaanderen	
R. Branson	178
Eenheidsladingen te Zeebrugge	
A. De Raes	185
Veiling sv Roeselare : Valorisatie van een streek	
D. Sanders	192
Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 1971-72	198
Spektrum	210
West-Vlaanderen Werkt	218

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

inhoud

Foto kft : Archief OCZ, Zeebrugge.

Beschermkomitee. Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Voorzitter W.E.R.; De Heer H. Smislaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heren H. De Fauw, L. Gillon, A. Legein, A. Loncke en Mevrouw B. Plateau-Van Elslande, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee. De Heren R. Annoot, L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris. De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden. W.E.R., Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Abonnement. 120 F —

PR. 976.57, W.E.R., Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Lay-out. Boudewijn Delaere.

Drukkerij. Groeninghe, Kortrijk.

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Baron Ruzettelaan 33
8320 Brugge 4
Telefoon : 050/381.31
Postrekening 976.57

WER

Zeebrugge: voorziene investeringsritme dient behouden

De Westvlaamse Economische Raad heeft begin november met klem geprotesteerd tegen de beslissing van de regering om aan het parlement een vermindering voor te stellen van de investeringen te Zeebrugge van 2 tot 1 miljard frank.

In januari 1970 besliste de regering te Zeebrugge een sluis te bouwen voor schepen van 125.00 ton en de haven toegankelijk te maken voor schepen van dezelfde tonnenmaat. Hiertoe besliste de regering gedurende 8 achtereenvolgende jaren 2 miljard frank te investeren. In 1972 en 1973 werden de nodige kredieten ter beschikking gesteld. In de hoofdlijnen van het plan 1971-75 werd voor de planperiode van 5 jaar de som van 10 miljard voor Zeebrugge ingeschreven; dit plan werd door het parlement goedgekeurd en art. 62 voorziet dat voor de overheid dit Plan bindend is. In het budget 1972 van het Ministerie van Openbare Werken werd het aanbestedingskalender 1971-1978 van de werken te Zeebrugge gepubliceerd; ook daar werden voor 1974 werken voorzien voor een bedrag van 2 miljard frank. Deze investeringen zijn trouwens ook opgenomen in het 'Ontwerp - regionalisering van het plan 1971-75 voor de jaren 1974-75 - Afdeling Vlaanderen'.

De Westvlaamse Economische Raad eiste dan ook met klem de besteding in 1974 van de door de regering en parlement besliste 2 miljard frank. Hij kan niet dulden dat inzake waterwerken enkel de investeringen te Zeebrugge worden beknot en dat van de regeringsbeslissing en het goedgekeurde vijfjarenplan op zo drastische wijze werd afgeweken.

Wat betreft de aanvoer van ruwe aardolie herinnerde de Westvlaamse Economische Raad aan zijn vroeger standpunt, namelijk dat de overheidstussenkomst voor de aanleg van nieuwe pijpleidingen in België en het verlenen van subsidies voor de bouw van nieuwe raffinaderijen slechts kan verleend worden indien de haven van Zeebrugge wordt gebruikt als aanvoerhaven van de ruwe aardolie.

Verder beschouwt de WER de ont dubbeling van een pijpleiding tussen Rotterdam en Antwerpen als strijdig met het akkoord dat destijds door de Belgische regering en de petroleummaatschappijen werd getroffen. Dit akkoord liet de konstruktie toe van een pijpleiding Rotterdam-Antwerpen en de exploitatie ervan voor 10 jaar, teneinde de reeds bestaande raffinaderijen een goedkopere aanvoer te bezorgen van ruwe aardolie. Een stelselmatige uitbreiding van de funktie van deze pijpleiding is onaanvaardbaar zonder voorafgaand onderzoek met alle betrokkenen over de mogelijkheden van Zeebrugge.

De recente verstoring van de aanvoer van petroleum bewijst de stelling dat de investeringen in de haven van Zeebrugge een nationale betekenis hebben; zij wijzen er trouwens op dat het vraagstuk van de energievoorziening van ons land eerder een versnelling van de uitvoering der werken te Zeebrugge opdringt dan een vertraging.

De economische positie van West-Vlaanderen

R. BRANSON, *Wetenschappelijk medewerker WES*

Bij de afbakening van ontwikkelingszones in een bepaald gewest, vormt de keuze van de criteria uiteraard het belangrijkste aspekt. Het verleden heeft uitgewezen dat discussiepunten omtrent de aanduiding van regionale probleemgebieden vrijwel altijd betrekking hadden op de inhoud van de criteria en op hun dubieuze toepassing. De vraag die zich op dit vlak opdringt is, of de nieuwe wet betreffende de economische expansie van 30 december 1970 meer klaarheid brengt dan de vroegere regionale wetten van 17 juli 1959 en 14 juli 1966.

De oplossing van deze probleemstelling maakt een aantal konsideraties van meer fundamentele aard noodzakelijk. Achtereenvolgens zullen de volgende punten behandeld worden :

1. Enkele hoofdlijnen uit de regionaal-economische theorie.
2. Konfrontatie tussen de resultaten van de theoretische analyse en de criteria opgesomd in de expansiewet.
3. Hiërarchische rangschikking van de Vlaamse arrondissementen op basis van de weerhouden criteria.
4. De positie van de Westvlaamse arrondissementen.

1. Enkele hoofdlijnen uit de regionaal-economische theorie

Onder de belangrijkste concepten in de ruimtelijke economie kunnen de vraag naar en het aanbod van arbeid gerekend worden. De aanbodkomponent — dit is de bevolking die actief in de economische activiteit wil ingeschakeld worden — is hierbij inhoudelijk het meest eenvoudige begrip aangezien slechts enkele verklarende variabelen, waaronder voornamelijk de geboorten, de sterften, de migratie en de aktiviteitsgraden er een rol in spelen.

Een belangrijk gemeenschappelijk kenmerk is wel dat deze vier determinanten de invloed ondergaan van de leeftijdsstructuur. Zo zal een bepaalde regio met een bij uitstek jonge bevolking doorgaans hoge geboorten per capita hebben, alsook lage sterften per capita en een hoge variabiliteit van de migratie ten aanzien van de beïnvloedende factoren. Bovendien zullen al deze resultaten opnieuw de leeftijdsstructuur beïnvloeden. De resultante van al deze bewegingen geeft de evolutie aan

van de bevolking die via een aktiviteitscoëfficiënt¹ omgerekend wordt tot het arbeidsaanbod.

Het is natuurlijk verkeerd de evolutie van het arbeidsaanbod los te zien van de ontwikkeling van de arbeidsvraag. (= werkgelegenheid). De binding tussen beide wordt evenwel gewaarborgd door de reeds ingekalkuleerde migratie die gezien wordt als een funktie van de gap tussen het relatief nationaal en regionaal tewerkstellingsniveau.

Wanneer de 'regionale ondertewerkstelling' toeneemt zal de emigratie verhogen en vice versa. In meer gevorderde theorieën zal natuurlijk ook rekening gehouden worden met de aantrekkingskracht van middelgrote steden (omwille van hun dienstenapparaat) en de afstoting van zware geagglomereerde kernen (omwille van kongestie).

De geciteerde ondertewerkstelling wordt bepaald door variabelen die thuishoren langs de vraagkant. De migratie krijgt op deze manier een equilibrerende rol en wordt aldus een belangrijke strategische variabele tussen vraag en aanbod.

In het vraagmodel, dat in complexiteit het voorgaande overtreft, worden de economische activiteiten gekarakteriseerd in termen van arbeidsplaatsen. Aangezien verschillende sektoren in de geografische ruimte verschillende lokalisatiegedragingen vertonen, zal men genoodzaakt zijn het geheel van de economische activiteiten te desaggregeren in voldoende homogene groepen. Het algemeen principe van deze verdeling wordt gevonden in de 'export base theory'. Hierbij wordt bij een eerste aanloop de economische bedrijvigheid in twee grote delen gesplitst.

1. De eerste groep noemt men de *stuwende of de export-georiënteerde sektoren* omdat het overgrote deel van hun produktie buiten de regio van vestiging wordt afgezet. Dit zijn sektoren als metaalbewerking en -verwerking, textiel, chemische industrieën, toerisme...

2. De tweede groep heeft uiteraard een verzorgend karakter voor de eigen regio. Deze verzorgingssektoren kunnen zelf in twee subkategorieën ingedeeld worden :

¹ De aktiviteitscoëfficiënt is de verhouding tussen de aktieve woonbevolking en de totale bevolking. Om rekening te houden met de leeftijdsstructuur worden de aktiviteitscoëfficiënten voor verschillende leeftijdsgroepen berekend.

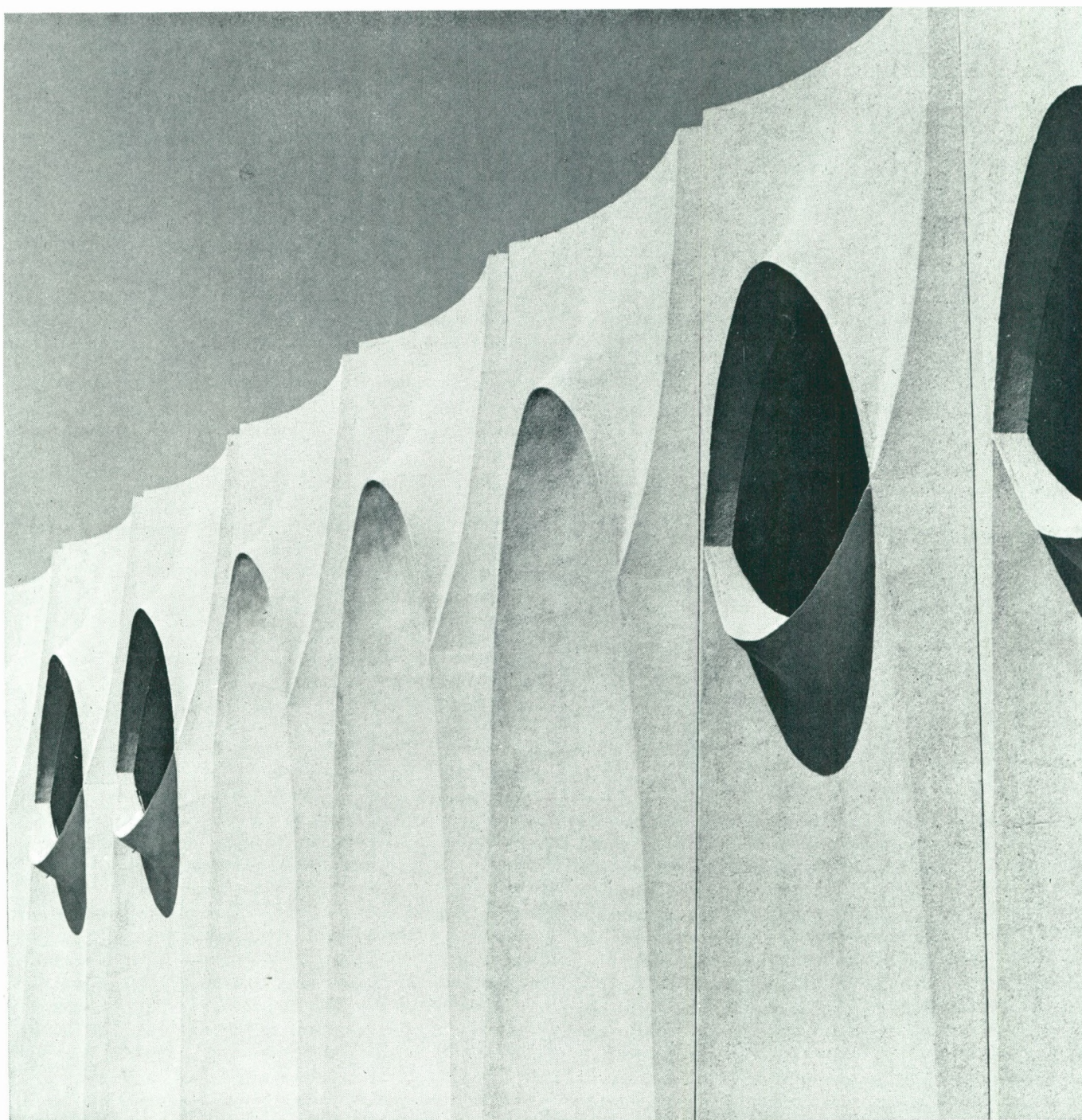

Foto : L. Van Rafelghem, Brugge

Archief : Structo nv, Brugge

De economische positie van West-Vlaanderen

a) de *industrie-verzorgende sektor* waarin alle bedrijven thuishoren die goederen en/of diensten aanbieden voor de stuwende bedrijvigheid van de regio (toeleveringsbedrijven, industriebouw...);

b) de *bevolkings-verzorgende sektor* die enkel goederen en/of diensten aanbiedt ten aanzien van de konsumenten die in de regio verblijven (kleinhandel, onderwijs, gezondheidszorg, cultuur...). De bevolking is hier de voornaamste verklarende variabele. Natuurlijk zullen in een meer verfijnde theorie ook het inkomensniveau en de verstedelijkingsgraad van de streek een rol spelen.

De drijvende kracht in dit model wordt gevormd door de stuwende sectoren (eerste groep). Hun evolutie, in arbeidsplaatsen uitgedrukt, wordt bepaald door de ontwikkeling van de algemene vraag naar hun produkten en de attractiegraad van de regio waar ze gevestigd zijn. In het concept 'aantrekkingskracht van de streek' zijn de elementen: toegang tot de markten van de inputs en outputs (= kommunikatie- en transportbesparingen), toegang tot de faktor arbeid (= loonbesparingen) en toegang tot de natuurlijke hulpbronnen² (= natuurlijke gedetermineerdheid) ingebouwd. Natuurlijk moet rekening gehouden worden met de heterogeniteit binnen de groep van de stuwende sectoren. Zo zullen sommige subtakken naargelang de aard van hun bedrijvigheid eerder loongevoelig zijn terwijl anderen meer transportgericht zijn.

In het vraagmodel vormen de stuwende sectoren de belangrijkste motorische variabele. Stel even dat een regio over een groot deel nijverheidstakken beschikt, die op nationaal vlak op de voorposten van de groei staan. Indien bovendien de regionale attractiefactoren gunstig zijn, dan zal hieruit een positieve evolutie voor de tewerkstelling voortvloeien. Deze ontwikkeling zal zich na enige tijd ook doorzetten in de industrie-verzorgende sectoren. Verder zal dit verloop de uitwijking tegenhouden of de immigratie bevorderen. Hierdoor wordt dan weer een stimulerende invloed uitgeoefend op het groeiritme van de bevolking dat zelf een gunstige repercus-

sie heeft op de werkgelegenheid in de populatie-verzorgende sectoren. Door al deze interacties wordt een wijziging teweeggebracht in de vraag-aanbodverhouding, die van verklarende betekenis zijn voor de wijziging in de regionale loonverschillen. Deze laatste wijzigen dan weer de attractiefactoren, zodat de interacties van de relaties doorlopen totdat een algemeen evenwicht wordt bereikt³ (zie ook figuur 1).

Dit algemeen model is omwille van de noodzakelijke beknoptheid stroef, weinig genuanceerd en verwaarloost bovendien de rol van een aantal sekundaire factoren.

II. Konfrontatie tussen de resultaten van de theoretische analyse en de criteria opgesomd in de expansiewet

De vraag die zich nu stelt is welk licht de totnogtoe gevoerde analyse werpt op de interpretatie van de vier criteria opgesomd in de expansiewet van 30 december 1970.

Deze vier criteria zijn de volgende:

1. Huidig en te voorzien structureel tekort aan werkgelegenheid (ondermeer werkloosheid, potentieel arbeidsaanbod, definitieve uitwijking of pendelmigratie, belangrijke verliezen aan arbeidsplaatsen) vastgesteld op grond van de arbeidsbalansen.

2. Werkelijk of nakend verval van belangrijke economische activiteiten (negatieve evolutie van de arbeidsvraag).

3. Abnormaal lage levensstandaard (ondermeer de inkomensverschillen).

4. Traagheid van de economische groei.

Het structureel tekort aan werkgelegenheid (criterium 1) dat in ons modelschema opgenomen is onder de benaming van 'relatief regionaal tewerkstellingsniveau' wordt bepaald door de ontwikkeling van het arbeidsaanbod en de ontoereikende arbeidsvraag (criterium 2). Deze beide componenten van de arbeidsmarkt oefenen echter ook hun invloed uit via een reeks andere variabelen waarbij ook de regionale inkomensverschillen (criterium 3) een rol spelen. Ook het vierde criterium - traagheid van de economische groei - dat uiteindelijk kan herleid worden tot de relatieve wijzigingen in de regionale inkomensverschillen mag hierbij niet terzijde gelaten worden. Resumerend kan dus gezegd worden dat de verschillende criteria ingebouwd zijn in een oorzakelijkheidsstructuur waardoor zij elkaar onderling beïnvloeden.

Bij hun interpretatie en toepassing mogen zij niet als losstaande gehelen beschouwd worden. Vooral de aard van de onderlinge relaties spelen een belangrijke rol. Zo dient er gewaakt dat uiteindelijk geen criteria die onderling een 'tautologisch' verband vertonen, geselecteerd worden⁴. Op die manier zouden bepaalde verschijnselen meer dan éénmaal meetellen in de afbakening van de ontwikkelingsgewesten wat uiteraard tot scheefgetrokken toestanden zou leiden.

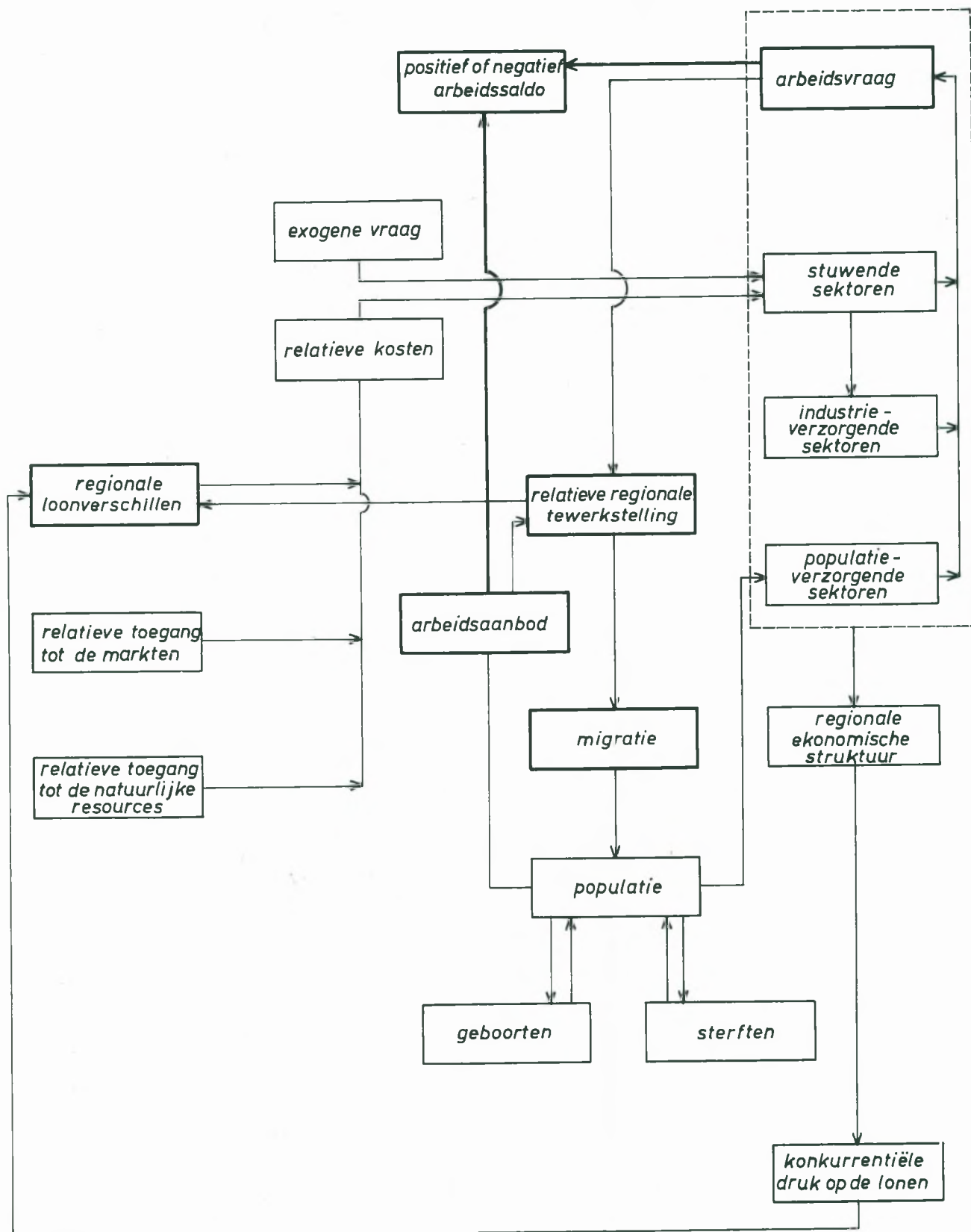
Zo wordt een eerste overlapping geconstateerd tussen criterium 1 en 2. Immers, bij een afnemende arbeids-

² Als voorbeeld van natuurlijke hulpbronnen kan men bepaalde landschapskwaliteiten nemen als voorwaarde voor een toeristische ontwikkeling; de extraktieve nijverheid (land- en mijnbouw) steunt voor een groot deel op deze natuurlijke hulpbronnen.

³ In de realiteit zal een dergelijk evenwicht nooit bereikt worden omdat de exogene factoren (=variabelen die zelf niet meer verklaard worden door anderen) voortdurend veranderen.

⁴ Een tautologische relatie, ook genoemd definitierelatie, verklaart niet wezenlijk het verschijnsel, maar duidt er enkel de samenstellende componenten van aan.

Fig I: algemeen modelschema van de interacties tussen regionaal-ekonomische variabelen.

De economische positie van West-Vlaanderen

vraag zal het werkgelegenheidstekort toenemen op voorwaarde dat het arbeidsaanbod konstant blijft. In meer concrete termen komt het erop neer dat verval van belangrijke economische activiteiten steeds verrekend zal zijn in het arbeidstekort op het einde van diezelfde periode (er is natuurlijk sprake van 'netto-verval' van economische activiteiten, waarbij bedoeld wordt dat achteruitgang in sommige sectoren nog tijdens dezelfde periode geheel of gedeeltelijk kan gecompenseerd worden door creatie van arbeidsplaatsen in andere branches van het economisch leven). Samenvattend betekent dit alles dat het tweede criterium reeds vervat zit in het eerste en bijgevolg logischerwijze als overbodig kan beschouwd worden. Zelfs wanneer men uitgaat van de idee dat de wetgever niet alleen het werkgelegenheidstekort in zijn geheel maar ook de samenstellende componenten speciaal, wil beklemtonen, dan rijst nog altijd de vraag waarom enkel de regressie in de arbeidsvraag wordt geaccentueerd en niet de verhoging van het arbeidsaanbod. Arbeidstekorten ontstaan immers niet alleen als gevolg van verval van economische activiteiten, maar kunnen ook als resultante van demografische druk naar voren komen. Hieruit blijkt een zekere diskriminatie ten aanzien van de regio's met een sterk toenemende actieve bevolking.

Een andere kritische bemerking heeft betrekking op het vierde criterium met name de traagheid van de economische groei. Vooreerst dient duidelijk gesteld dat het hier niet zozeer gaat om het groeiniveau als dusdanig, maar wel om de intensiteit waarmee de regio sneller of minder snel groeit dan andere regio's. Hierbij is een dubieuze interpretatie niet uitgesloten, aangezien een relatief hoge groeivoet zich kan situeren op een laag niveau van economische activiteit en vice versa. Verder is het duidelijk wanneer de groei van het bruto-regionaal produkt per capita gedurende een bepaalde periode relatief laag is ten aanzien van de andere regio's, dit tot uiting zal komen in een verkleining van het positief, of een vergroting van het negatief 'relatief regionaal inkomensverschil' (criterium 3) op het einde van deze periode.

Een bezwaar van praktische aard is het feit dat evolutiecijfers van het bruto-regionaal produkt op het arrondissementeel vlak niet beschikbaar zijn, wat sommige onderzoekers er toe aangezet heeft de evolutie in de tewerkstelling als een maatstaf van economische groei te gebruiken. Afgezien van de theoretische bezwaren, dient op-

gemerkt dat hierdoor het probleem herleid wordt tot het tweede criterium, wat op zijn beurt - zoals aangeduid - thuishoorde in het eerste.

Uit onze analyse blijkt dat de vier criteria niet allen op eenzelfde niveau kunnen geplaatst worden, maar dat een hiërarchische rangschikking zich opdringt. Zo kunnen criterium 1 (werkgelegenheidstekort) en criterium 3 (inkomensverschillen) werkelijk probleemaanduidend zijn, terwijl criterium 2 (verval van belangrijke economische activiteiten) en criterium 4 (trage economische groei) tautologische beïnvloedende componenten zijn van de eersten en slechts in die mate hun belang hebben voor zover zij tot reële problemen aanleiding geven.

Uiteindelijk worden op basis van deze beschouwingen het werkgelegenheidstekort en de inkomensverschillen als de meest zuivere indicatoren van regionaal-economische probleemintensiteit aangezien. Er moet echter nog rekening gehouden worden met het feit dat het toekomstig werkgelegenheidstekort doorgaans in een te enge zin wordt gedefinieerd namelijk als het verschil tussen de 'toekomstige effectieve vraag' en het 'toekomstige effectieve aanbod'. Om het aanbod te berekenen wordt ondermeer meestal verondersteld dat de trend van de migratiebeweging uit het verleden zich zal doorzetten. Hierdoor wordt in geval van uitwijking reeds op voorhand aangenomen dat een aantal actieve personen de regio zullen verlaten zodat voor hen geen arbeidsplaatsen moeten gekreëerd worden. Voor de regio's met een belangrijk uitwijkingssaldo is dit een doorrekenen van problemen uit het verleden naar de toekomst, zonder dat ruimte wordt geschapen voor een korrigerende invloed.

Om de term werkgelegenheidstekort kwantitatief te veruimen zal dus ook rekening gehouden worden met de migratiebewegingen. Uit het algemeen modelschema blijkt hoe de weerhouden criteria - werkgelegenheidstekorten, inkomensverschillen en migratiebewegingen - onder al de regionale economische indicatoren de meest 'bevolkingsbelastende variabelen' zijn.

Zij vertonen onderlinge relaties die evenwel niet van tautologische maar van kausale aard zijn. Zo treden lage inkomens, grote werkgelegenheidstekorten en belangrijke emigraties gewoonlijk samen naar voren. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor hun tegengestelde adjektieven.

III. Hiërarchische rangschikking van de Vlaamse arrondissementen op basis van de weerhouden criteria

In tabel 1 werd het cijfermateriaal samengebracht dat op de geselecteerde criteria betrekking heeft. Om redenen van volledigheid in de informatie werden de regionale inkomensverschillen aan de hand van drie indicatoren gemeten met name het gemiddeld inkomen per inwoner, het mediaaninkomen op basis van de aangiften⁵ en het gemiddeld inkomen per aangifte. Deze gemiddelden lopen grosso modo parallel met elkaar. In ons verder betoog zal enkel het gemiddeld inkomen per aangifte gebruikt worden omdat dit kengetal bij belangrijke afwijkingen meestal het midden houdt tussen de twee andere cijferreeksen. Verder dient opgemerkt dat het werkgelegenheidstekort niet te ver in de toekomst werd gefixeerd zodat ook de huidige krachtlijnen op dat vlak tot op zekere hoogte in de geciteerde kwantiteiten aanwezig blijven.

⁵ Het mediaaninkomen is het inkomen van diegene die de 'middenspositie' bekleedt in een reeks waar de inkomensangiften van laag naar hoog zijn gerangschikt.

Tabel 1 : Welvaartsindicatoren in de Vlaamse arrondissementen.

Arrondissement	Gemiddeld inkomen per inwoner 1969		Mediaaninkomen 1969		Gemiddeld inkomen per aangifte 1969			Migratiesaldo ^a 1963-71		Minimumtekort 1975 ^b aan werkgelegenheid	
	x 1.000	Rang	x 1.000	Rang	x 1.000	Rang	Totaal	In % v.d. bevolking	Rang	In % v.h. arbeids- aanbod	Rang
Antwerpen	56,5	1	123,5	1	161,4	1	+ 2.719	+ 0,29	6	— 2,6	1
Mechelen	43,8	9	111,5	4	136,5	8	— 1.630	— 0,57	10	+ 4,4	8
Turnhout	37,7	17	103,5	15	124,4	17	— 4.287	— 1,28	17	+ 13,2	17
Hasselt	35,3	19	109,5	6	131,9	11	— 1.597	— 0,49	9	+ 10,0	14
Maaseik	31,5	22	105,5	12	120,5	19	— 981	— 0,58	11	+ 19,2	22
Tongeren	33,5	20	104,5	12	122,7	18	— 1.496	— 0,89	14	+ 18,7	21
Aalst	40,7	12	106,5	10	128,9	14	— 2.978	— 1,12	16	+ 14,0	19
Dendermonde	40,6	13	104,5	13	126,7	15	— 1.893	— 1,08	15	+ 10,5	15
Eeklo	39,9	15	106,5	10	129,7	13	+ 868	+ 1,01	5	+ 9,3	13
Gent	48,6	3	113,5	3	149,0	3	— 49	— 0,01	7	+ 0,5	2
Oudenaarde	40,1	14	100,5	17	126,2	16	— 1.774	— 1,57	19	+ 8,2	11
Sint-Niklaas	44,7	7	108,5	7	132,6	10	— 1.423	— 0,71	12	+ 1,0	3
Brugge	45,4	5	107,5	9	143,1	4	+ 7.654	+ 3,12	2	+ 4,3	7
Diksmuide	32,6	21	90,5	21	110,8	22	— 2.773	— 5,87	22	+ 15,1	20
Ieper	36,2	18	92,5	22	115,6	21	— 4.735	— 4,51	21	+ 12,7	16
Kortrijk	45,0	6	103,5	15	136,2	9	— 325	— 0,12	8	+ 1,3	4
Oostende	46,1	4	108,5	7	140,9	6	+ 1.935	+ 1,49	4	+ 2,7	6
Roeselare	42,9	10	99,5	18	131,9	12	— 1.894	— 1,34	18	+ 2,2	5
Tielt	38,0	16	96,5	20	121,2	20	— 3.091	— 4,03	20	+ 4,6	9
Veurne	42,7	11	99,5	18	139,7	7	— 344	— 0,71	12	+ 7,9	10
Halle-Vilvoorde	49,8	2	119,5	2	153,9	2	+ 35.480	+ 7,35	1	+ 9,2	12
Leuven	44,3	8	110,5	5	141,7	5	+ 6.736	+ 1,71	3	+ 13,2	18

^a Bij de berekening van het migratiesaldo werd geen rekening gehouden met de vreemdelingen.

^b Voor de berekening van het minimumtekort zie, R. BRANSON, 'De arbeidsbalans 1970-80', 'De ontwikkeling van de Vlaamse economie in internationaal perspectief', GERV, 1971. Er dient wel opgemerkt dat de afbakening van de tekorten op basis van strikte minimumcriteria gebeurde (ondermeer wat betreft de realistische terughaalbaarheid van de uitgaande pendel voor de tewerkstelling in eigen streek). In afwijking van het geciteerde rapport werd echter wel rekening gehouden met de friktionele werkloosheid.

Op basis van de cijfers over inkomen, migratie en werkgelegenheidstekort wordt nu een algemene doorsneerangschikking opgesteld teneinde de regionale economische probleemintensiteit van de Vlaamse arrondissementen in hiërarchische zin te bepalen. Aangezien het evenwel zinloos zou zijn gemiddelde klassifikaties op te stellen tussen criteria waarvan de respektieve ranggetallen sterk uit elkaar lopen, wordt vooreerst de graad van overeenstemming berekend tussen de drie bedoelde criteria. Om deze overeenstemming te meten werd de konkordantiecoëfficiënt⁶ gebruikt die theoretisch kan variëren van 0 tot 1. Bij de waarde 0 duidt zij volkomen toevaligheid aan in de toewijzing der rangnummers, terwijl bij de waarde 1 volkomen overeenstemming tussen de verschillende criteria aanwezig is. Na kwantificering bleek dat de coëfficiënt de waarde van 0,78 bereikt, wat als een goed resultaat mag aangezien worden.

⁶ De konkordantiecoëfficiënt (W) laat zich als volgt definiëren :

$$W = \frac{S}{\frac{1}{12} m^2 (n^3 - n)}$$

Waarbij S : de som van gekwadrateerde verschillen tussen de geobserveerde en verwachte rangtotalen (het verwachte rangtotaal = $\frac{1}{2} m (n + 1)$)

m : het aantal beoordelingsreeksen (m = 3)

n : het aantal gevallen per beoordelingsreeks (n = 22).

Er zijn dus voldoende theoretische gronden om tot de doorsneeklassifikatie over te gaan. Deze werd opgenomen in tabel 2. Bij de interpretatie ervan mag geen overdreven belang gehecht worden aan het precieze ranggetal van de synteseklassifikatie. De aandacht dient vooral te gaan naar het rangtotaal (sommatie van de ranggetallen der afzonderlijke criteria), dat een indikator is van de intensiteit van economische ontwikkelingsproblematiek. In dit perspectief wordt bij wijze van voorbeeld opgemerkt dat het arrondissement Tongeren, dat met een rangtotaal van 43 punten op de negende plaats staat, bijna even goed de vijfde positie had kunnen bekleden die slechts een vijftal punten meer telt.

Verder dient hieraan toegevoegd dat naast het rangtotaal ook het kwintiel⁷ waarbinnen het arrondissement valt, zijn belang heeft. Zo wordt in de rangschikking vastgesteld dat de zeven eerst gerangschikte arrondissementen slechts 20,3 % van de actieve woonbevolking van Vlaanderen vertegenwoordigen; bovendien wordt pas aan de achttiende positie (Oostende), na kumulatie van de procentuele aandelen slechts 60,7 % van het totale Vlaamse arbeidsaanbod bekomen.

⁷ Ieder kwintiel vertegenwoordigt een groep van arrondissementen die samen 20 % (ongeveer) van het Vlaamse arbeidsaanbod innemen.

De economische positie van West-Vlaanderen

IV. De positie van de Westvlaamse arrondissementen

Uit tabel 2 blijken duidelijk de posities die de Westvlaamse arrondissementen in het geheel van de Vlaamse economische activiteit innemen. De Westhoekarrondissementen en het arrondissement Tielt zijn onze voornaamste probleemregio's.

Tabel 2 : Rangschikking van de Vlaamse arrondissementen naar afnemende intensiteit van economische ontwikkelingsproblematiek.

Rang	Arrondissement	Rangtotaal op basis van inkomen, migratie en werkgelegenheidstekort	Arrondissementsdeel aandeel in het totaal arbeidsaanbod	Kumulatie van de aandelen van het arbeidsaanbod	
1	Diksmuide	64	0,87	0,87	
2	Ieper	58	1,94	2,81	
3	Maaseik	52	2,96	5,77	
4	Turnhout	51	5,96	11,73	Kwintiel I
5	Aalst	49	4,96	16,69	
	Tielt	49	1,43	18,12	
7	Oudenaarde	46	2,20	20,32	
8	Dendermonde	45	3,35	23,67	
9	Tongeren	43	2,96	26,63	
10	Roeselare	35	2,69	29,32	Kwintiel II
11	Hassel	34	5,42	34,74	
12	Eeklo	31	1,60	36,34	
13	Veurne	29	0,86	37,20	
14	Leuven	26	7,11	44,31	
	Mechelen	26	5,29	49,60	
16	St.-Niklaas	25	3,87	53,47	Kwintiel III
17	Kortrijk	21	4,96	58,43	
18	Oostende	16	2,33	60,76	
19	Halle-Vilvoorde	15	9,18	69,94	
20	Brugge	13	4,37	74,31	Kwintiel IV
21	Gent	12	8,85	83,16	
22	Antwerpen	8	17,13	100,29	Kwintiel V

Aangezien echter de regionale intensiteiten van economische ontwikkeling werden gemeten op basis van arrondissementale grenzen, wordt uiteraard geen rekening gehouden met de onvermijdelijke heterogeniteit die in de arrondissementen zelf aanwezig is. In bepaalde gevallen kunnen overkoepelende kengetallen dan ook belangrijke realiteiten verdoezelen. Deze bemerking is reëel voor de Westvlaamse arrondissementen Veurne en Oostende⁸. De toeristische activiteit langsheen de kustzone heeft in deze regio's een belangrijke uitbouw van het distributieve dienstenapparaat met zich meegebracht, terwijl het achterland daarentegen, duidelijk agrarisch is gebleven.

Deze differentiatie in de economische structuur zou uiteraard een belastend element zijn voor de welvaartsontwikkeling in het achterland zoals ondermeer blijkt uit tabel 3.

Tabel 3 : Regionale inkomensverschillen voor Kust en Achterland in 1967.

	Gemiddeld inkomen per inwoner		Gemiddeld inkomen per aangifte	
	in a.c. (x 1000 Fr)	Index (Vlaanderen = 100)	in a.c. (x 1000 Fr)	Index (Vlaanderen = 100)
Kuststrook	43,6	115,6	131,1	108,3
Achterland Oostende	28,8	76,3	105,5	87,1
Achterland Veurne	30,5	80,9	103,4	85,4
Achterland Brugge	35,2	93,3	118,9	98,2

Ook op het vlak van pendel en migratie bevinden de perifere kustgebieden zich in een minder gunstige positie. Tevens dient opgemerkt dat het inwijkingssaldo voor het arrondissement Oostende een specifiek karakter heeft. Deze immigratie is niet het symptoom van een attractieve arbeidsmarkt, maar heeft eerder betrekking op de inwijking van oudere personen die omwille van de recreatieve functie van het kustgebied daar hun residentie wensen te hebben⁹.

Als slotsom komt naar voren dat naast de Westhoekarrondissementen en het arrondissement Tielt, ook het economisch zwakkere gedeelte van het arrondissement Roeselare en het achterland van Oostende (dat uitlopers heeft in het arrondissement Brugge) als ontwikkelingsgebieden zouden aangeduid worden. De Westvlaamse Economische Raad heeft dan ook in deze zin een voorstel aan de bevoegde overheden overgemaakt.

⁸ Op het algemeen Vlaamse vlak dient ook de heterogeniteit van het arrondissement Leuven aangestipt. Langs de westkant leunt dit arrondissement aan tegen de Brusselse agglomeratie terwijl de oostzone de overgang maakt met het Kempisch gebied.

⁹ In bijkomende orde dient opgemerkt dat het werkgelegenheidstekort van het arrondissement Oostende waarschijnlijk werd onderschat. Voor de projectie van de tewerkstelling in de tertiaire bedrijvigheid werden in de arbeidsbalans algemene tertiaire groeiritmen toegepast op de specifieke tertiaire structuur van de Kust, waar het toerisme duidelijk de hoofdkomponent vormt. De laatste jaren kent de tewerkstelling in deze bedrijvigheid zelfs een tendens tot stagnatie.

Eenheidsladingen te Zeebrugge

A. DE RAES, Wetenschappelijk medewerker WES

Ontstaan van het eenheidsladingentransport

De enorme expansie van de internationale handel in stukgoederen, de snelle relatieve stijging van de lonen en arbeidskosten in vergelijking met de overige uitbatingskosten en de progressief dalende winsten van de rederijen als gevolg van de steeds meer toenemende mededinging, zijn de voornaamste ontstaansredenen van het streven naar een verregaande uitschakeling van de vrachtbehandeling.

Een eerste poging om de behandelingskosten van de stukgoederen te verminderen door de aanwending van het eenheidsladingsprincipe, was de introductie van roll-on/roll-off ferries¹ welke eerst op de kust- en korte vaart, later tevens op de lange omvaart hun intrede deden.

De volledige automatisatie van de goederenmanipulatie werd echter slechts door de ingebruikname van de gestandaardiseerde container mogelijk gemaakt.

De hoge benuttingsratio van de havenuitrustingen en de gereduceerde behoefte aan arbeidskrachten dank zij de geautomatiseerde goederenbehandeling die door de containerisatie worden mogelijk gemaakt, leiden tot een gevoelige verbetering van de havenproductiviteit en tot een substantiële vermindering van de eenheidskosten.

Evolutie en ontwikkelingstendensen in de container- en roll-on/roll-off vloot.

Sinds de rederij Sea-Land in de lente van 1966 de sprong over de Atlantische Oceaan waagde en daarmee het internationaal verkeer met volcontainerschepen inluidde, kende het eenheidsladingenvervoer een stormachtige ontwikkeling. Getuige daarvan de in tabel 1 opgenomen gegevens betreffende het aantal vaartuigen dat over de wereld bij het container- en roll-on/roll-off vervoer op regelmatige wijze werd ingezet.

Van 77 vaartuigen bij de aanvang van 1965 zal het aantal gespecialiseerde containerschepen aangroeien tot een totaal van 943 bij het einde van 1973. Een definitieve trend naar full-containerschepen, met de daaraan vast-

Tabel 1: Aantal container- en roll-on schepen van 1965 tot 1974 (a).

Scheepstype	Schepen in dienst op 1 januari			
	1965	1970	1972	1974
Gespecialiseerde containerschepen waarvan :	77	419	743	943
Full :				
Nieuwbouw	13	143	326	467
Gekonverteerd	23	115	142	157
Totaal	36	258	468	624
Partiële :				
Nieuwbouw	20	91	171	202
Gekonverteerd	21	70	104	117
Totaal	41	161	275	319
Gespecialiseerde roll-on schepen	179	425	580	793

(a) De cijfers voor 1 januari 1974 zijn geschat.

Bron : National Ports Council, Bulletin nr. 2, 1972.

gekoppelde behoefte aan aangepaste havenuitrustingen, kan eveneens uit de tabel afgeleid worden.

Een gelijkgerichte, maar minder uitgesproken, groei is merkbaar bij de gespecialiseerde roll-on vloot. Deze verscheppingsvorm bleef jarenlang de enige mogelijkheid voor het verplaatsen van eenheidsladingen op korte zeeroutes tussen Groot-Brittannië, Ierland, het Europees Kontinent en Scandinavië. De opkomst van de container kan hoogstens een rem op de voortdurende ontwikkeling van de roll-on/roll-off vloot betekend hebben; de recente transoceanische aanwending van deze techniek moge daarvan getuigen. De filosofie die aan de heden-daagse ontwikkeling van de roll-on techniek op de lange omvaart ten grondslag ligt, is immers de volgende :

'Hoe te werk gaan om wat niet in containers kan geladen worden toch te vervoeren?' Aan het roll-on/roll-off scheepstype schrijft men immers een totale soepelheid toe: het kan praktisch alles laden, met gelijk welke methode, met of zonder heftuigen.

¹ Roll-on/roll-off schepen zijn alle schepen die uitgerust zijn met boeg-, achterstev- of zijdeuren. Door middel van een aangepaste scheeps- en/of havenportiek kunnen deze vaartuigen spoorwagens, vracht- of aanhangwagens, containers op eigen chassis en personenwagens ontvangen.

Eenheidsladingen te Zeebrugge

De vergelijking van de containerkapaciteitsevolutie van de schepen met het aantal in de vaart komende vaartuigen in de loop van een drietal representatieve jaren, zoals in tabel II gebeurt, geeft ons de gelegenheid de dimensionele groei van de vaartuigen, die ten behoeve van het containerverkeer worden ingelegd, duidelijk te maken.

Tabel 2 : Relatie tussen de containerkapaciteit van de gespecialiseerde containervloot en hun jaar van indienstneming (gegevens in aantal schepen)

Containerkapaciteit (in 20 ft equivalenten)	1965	1970	1972
0 tot 99	8	43	20
100 tot 199	5	60	36
200 tot 399	9	22	30
400 tot 799	3	15	14
800 tot 1.299	2	14	23
1.300 tot 1.799	—	7	16
1.800 en meer	—	—	23
Totaal	27	161	162

Tabel 2 laat echter niet toe de toekomstige evolutie in de containervloot zuiver te stellen. Uit de berichten van sommige rederijen en scheepswerven blijkt immers dat de grootste reeds in de vaart zijnde eenheden van de derde generatie, binnen het kader van de nu algemeen aangewende behandelingsmethodes, een technisch optimale structuur inzake dimensies en snelheid vertonen. Volgens de ontwerpers zou de verdere uitbreiding van de containerkapaciteit in toepassing van de huidige gebruikte scheepsdesign, problemen kreëren ofwel op het stabiliteitsvlak, ofwel ten aanzien van de ontwikkelbare snelheid. Nu reeds echter oordelen de rederijen - meer bepaald deze die over derde generatie-schepen² beschikken - het niet langer opportuun moeilijk bereikbare, meer inlands gelegen havens op een regelmatige basis aan te lopen. Navigatierisico's, tijdverlies en hoog oplo-

² In de containervloot maakt men traditioneel een onderscheid naar drie generaties in functie van de lengte, de diepgang en het containerlaadvermogen van de schepen. De derde generatie heeft bijvoorbeeld een diepgang van 12 m, een lengte van 275 m en meer en een capaciteit van meer dan 2.000 containers.

pende exploitatiekosten doen roll-on/roll-off- en containerlijnen resoluut opteren voor gemakkelijk bereikbare aan open water gelegen havens.

Tegenover deze vraag naar supersnelle havens staat echter de behoefte aan een uitgebreid en gewaarborgd ladingspakket, wat op zijn beurt een beperking van het aantal aanloophavens voor gevolg heeft. Als typisch voorbeeld van een lijn die deze laatste redenering als doorslaggevend ervaart, vernoemen wij de TRIO-dienst. Deze lijn realiseert de verbinding tussen West-Europa en het Verre Oosten met vaartuigen die over een laadkapaciteit van 3.000 containers beschikken. Vanuit efficiëntie-oogpunt is vereist dat die schepen aan elk reiseinde (zowel in Europa als in het Verre Oosten) worden gelost en geladen (minstens 6.000 containerbewegingen in het totaal) in een tijdspanne van 6 dagen. Het ligt voor de hand dat bij een zo hoog behandelingsritme, geen tijd mag verloren gaan aan het veelvuldig aanlopen van havens, zodat gestreefd wordt naar een concentratie van het aantal te lossen en te laden containers in één of enkele aanloophavens per bezocht continent.

De troeven van Zeebrugge inzake containertransport

Zeebrugge beschikt over twee technologisch uitstekend uitgeruste containerterminals welke door de Société Belgo-Anglaise de Ferry Boats worden uitgebaat. De terminal voor het kustvaartverkeer werd gebouwd in 1968 en wordt in hoofdzaak gebruikt voor de diensten op Harwich en Tilburg. De terminal voor het transoceanisch verkeer is sedert 1971 in gebruik genomen en bedient de lange afstandslijnen op Noord-Amerika en Oceanië. Tabel 3 geeft een idee over de groei die de containertrafiek in Zeebrugge kent, en die deze haven voor deze trafiek onder de belangrijkste van de Noordwesteuropese range rangschikt.

Tabel 3 : Evolutie van het containergoederenvervoer in Zeebrugge (gegevens in ton).

	Invoer	Uitvoer	Totaal
1968	186.477	122.443	308.920
1969	509.363	311.421	820.784
1970	575.890	386.514	962.404
1971	606.916	331.866	938.782
1972	759.608	446.662	1.206.270
1973 (a)			1.230.000

(a) Raming WES voor 1973.

Bron : Statistieken van de Maatschappij der Brugse Zeevaart-inrichtingen.

Deze aanzienlijke trafiekvermeerdering werd gerealiseerd dank zij de ambitie die Zeebrugge koestert om één van de belangrijkste containerhavens van de Noordzee te worden. Technische en geografische factoren werken deze positie in de hand :

(a) De Zeebrugse containerterminals zijn aan open water gelegen, vlak bij de drukst bevaren zeeroute ter wereld. Een ligging die alle hinder en tijdverlies omwille van sluizen en stromen uitsluit, geldt als onbetwistbaar voordelig.

(b) Ook de allergrootste containerschepen kunnen zonder beperking van lengte of diepgang, steeds de haven aandoen.

Foto : Archief OCZ, Zeebrugge
Algemeen gezicht op de Containerterminal

Eenheidsladingen te Zeebrugge

(c) De gemakkelijke bereikbaarheid, de hoge behandelingsnelheid, de mogelijkheid van directe omslag van schip op spoorwagens en de uitstekende verbindingsinfrastructuur met het Belgische, Zuidoost- en Noordfranse achterland, zijn enige belangrijke indicatoren inzake de mededingingspositie van Zeebrugge in de Hamburg-Le Havre havenrange.

De kwantificering van enige belangrijke kengetallen inzake service en snelheid gebeurt voor de voornaamste Europese containerhavens in tabel 4.

Tabel 4 bewijst dat Zeebrugge er in slaagt om in verge-

lijking met de overige beschouwde havens, zeer gunstige resultaten te bekomen met een beperkt aantal ingezette middelen, zoals het aantal aanlopende lijnen, het aantal beschikbare kadeportalkranen en de geringe oppervlakten die voor opslag van containers voorzien zijn. Nochtans maken de slechts geringe hoeveelheid stukgoederen die traditioneel aan de Zeebrugse haven gebonden is en het beperkt aantal containerlijnen die deze haven zowel ter lange omvaart als ter kustvaart regelmatig aanlopen, Zeebrugge kwetsbaar voor mogelijke veranderingen op korte termijn. De zorg voor noodzakelijke retourvracht, de voorziening van stuffings- en strippingsfaciliteiten³ en de stimulatie van de uitbouw van een degelijke havengebonden tertiaire sector, verdienen bijgevolg ook nog in de toekomst, de volle aandacht van de publieke en privésector.

Het roll-on/roll-off verkeer in Zeebrugge

Het roll-on/roll-off vervoer moet in belangrijkheid in de Zeebrugse haven zeker niet onderdoen voor het containertransport. In Zeebrugge wijzen de statistieken immers op een gelijktijdige overschrijding in 1972 van het trafiekstreefcijfer van 1 miljoen ton voor beide eenheids-transportvormen. Tabel 5 toont daarenboven aan dat indien bij het voertuigen-ferry-verkeer nog de treinferry wordt gevoegd, een gezamenlijke trafiek van 'horizontale' eenheidsladingenmanipulatie wordt bekomen die hoger ligt dan de 'vertikale' of klassieke containerbehandeling.

³ Uitrustingen ter behandeling van gedeeltelijke containerladingen (LCL = less than container loads) bij verzending en ontvangst.

Tabel 4 : Vergelijking van enkele belangrijke service- en snelheidsindicatoren, die medebepalend zijn inzake de competitieve kracht van de grootste containerhavens in de Hamburg-Le Havre Range.

	Hamburg	Bremen	Bremer- haven	Amsterdam	Rotterdam	Antwerpen	Zeebrugge	Duinkerke	Le Havre
Containerinstallaties									
afstand buitenste zeeboei tot terminals in km	117	54		27	32	81	5	7	14
aantal terminals	2	1	(—)	1	2	5	2	1	3
totale oppervlakte terminals in ha	66,5	9	65	11	70	60	16	(—)	61
aantal kadeportalkranen	8	3	6	2	9	7	4	2	8
aantal behandelde containers per tijdseenheid ^(a)	82	(—)	86	(—)	60	(—)	100	(—)	(—)
Gerealiseerde trafieken									
in 1971 (in 1.000 ton)	1.000	1.827		(—)	3.956	1.955	939	306	811
in 1972 (in 1.000 ton)	1.480	(—)	2.450	213	5.100	2.303	1.206	431	(—)
Containerlijnen									
aantal transoceanische lijnen	13	11	6	2	20	21	3	3	9
aantal lijnen op korte afstand	9	4	4	7	21	18	4	4	12
aantal door deze lijnen bediende bestemmingshavens op korte afstand	14	7	7	10	21	20	4	3	13

^(a) Het aantal containers dat in Zeebrugge gemiddeld per tijdseenheid behandeld wordt, werd als basis (= 100) aangenomen, ter vergelijking met de snelheden die in de andere havens worden gerealiseerd. De cijfers zijn uitsluitend geldig voor de behandeling van de schepen van de Australia to Europe Container Service, maar kunnen als indicatief worden beschouwd.

(—) Gegevens zijn niet beschikbaar.

Bron : Eigen berekeningen, geldig tot april 1973.

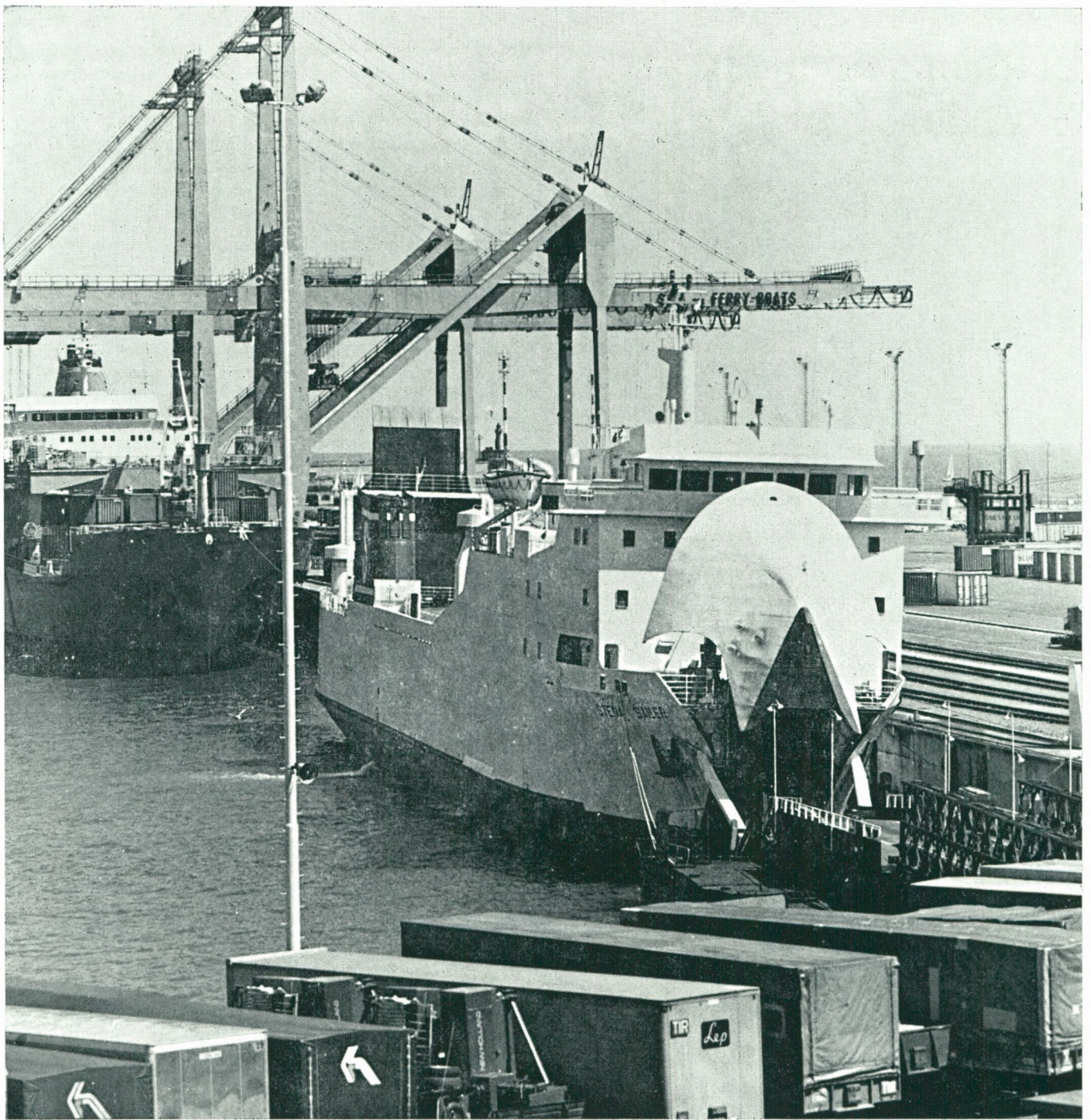

Foto : Archief MBZ, Brugge

Roll-of/roll-on te Zeebrugge

Eenheidsladingen te Zeebrugge

Tabel 5: Evolutie van het roll-on/roll-off vervoer in Zeebrugge (gegevens in ton)

Jaar	Voertuigenferry			Treinferry
	Invoer	Uitvoer	Totaal	Totaal
1968	97.430	141.771	239.201	371.561
1969	142.183	194.795	336.978	342.651
1970	228.880	262.876	491.756	343.805
1971	286.685	359.268	645.953	292.754
1972	435.674	573.911	1.009.585	306.214
1973 (a)			1.280.000	

(a) Raming WES voor 1973.

Bron: Statistieken MBZ.

Voor zover er reeds gegevens voor 1973 bekend zijn, kan men voorzien dat het roll-on/roll-off verkeer het containervervoer gedurende dit jaar met ongeveer 50.000 ton zal overtreffen.

De teruggang die het treinferryverkeer ten voordele van het voertuigenferrytransport in Zeebrugge kenmerkte, schijnt zich langzamerhand te konsolideren. Voor 1973

kan de trafiek deze van 1972 benaderen, indien zich geen exogene storingen voordoen.

Wanneer men over het roll-on/roll-off verkeer spreekt, kan men aan de uiterst snelle ontwikkeling van het passagiers- en voertuigentransport in de Zeebrugse haven niet voorbijgaan, gezien deze uiteraard sterk verschillen: de vrachten niet alleen met dezelfde schepen, maar tevens met dezelfde behandelingsportieken worden bediend.

Tabel 6 geeft een idee betreffende de ontwikkeling die de laatstgenoemde trafiekvormen in Zeebrugge gedurende de jongste vijf jaren kende, samen met onze vooruitzichten voor het jaar 1973.

Tabel 6: Evolutie van het passagiers en voertuigenverkeer in Zeebrugge.

Jaar	Passagiers			Voertuigen		
	Ont-scheept	Inge-scheept	Totaal	Bege-leide	Niet-be-geleide	Totaal
1968	144.985	110.911	255.896	78.493	20.003	98.496
1969	205.609	173.651	379.260	114.398	9.994	124.392
1970	271.818	238.664	510.482	151.931	10.443	162.374
1971	279.554	251.314	530.868	178.590	36.967	215.557
1972	359.267	342.350	701.617	245.480	25.736	271.216
1973 (a)			785.000			302.000

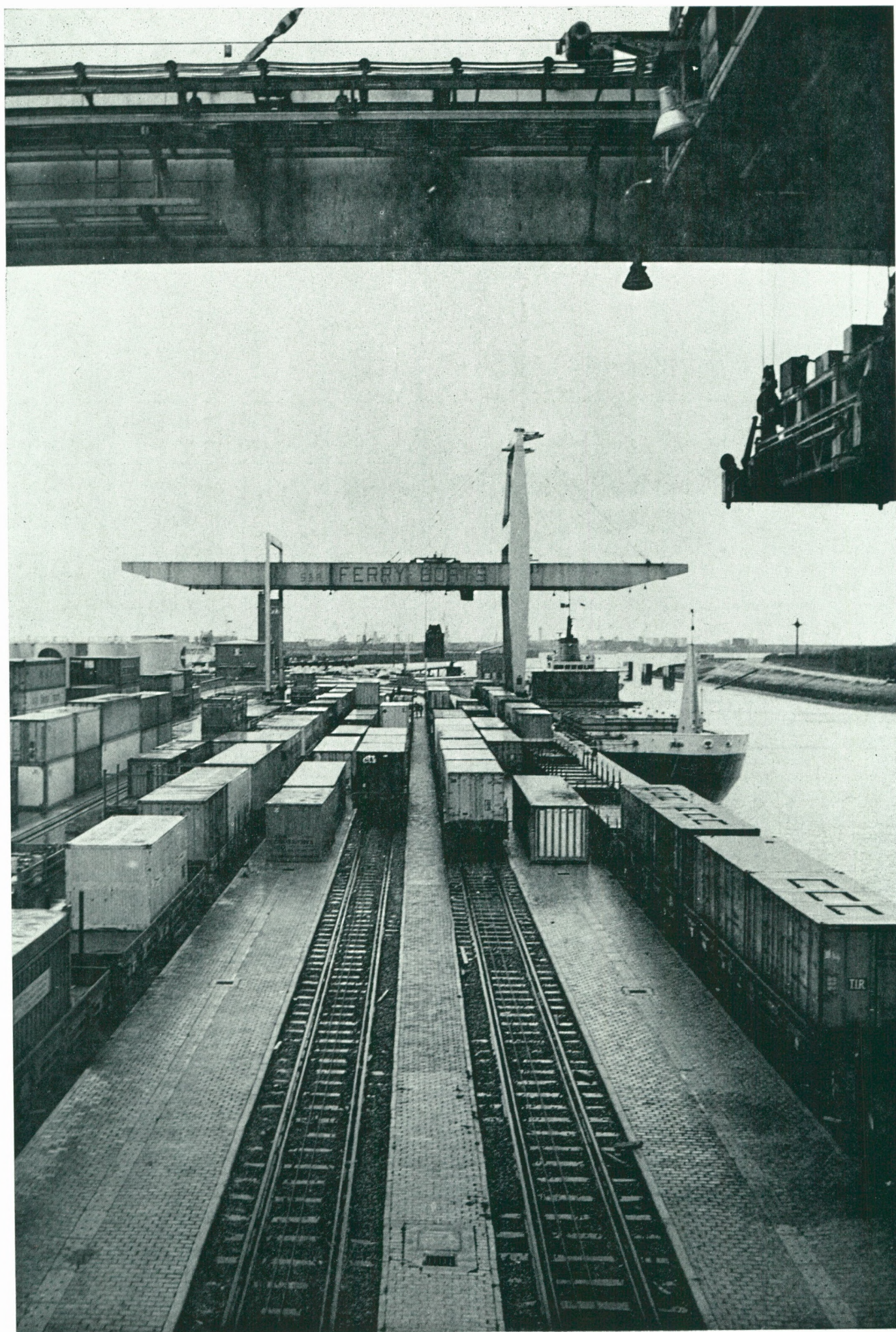
(a) Raming WES voor 1973.

Bron: Statistieken MBZ

Besluit

De haven van Zeebrugge heeft zich opgewerkt tot een belangrijke stukgoederenoverslagplaats en tot een onmisbare schakel in de internationale transportketen - functies waar ze voor tien jaar geenszins aanspraak kon op maken.

Voor de uitvoering van deze taken dient in de haven echter de continuïteit gewaarborgd te worden. Het spoedig klaarkomen van de nieuwe voorzieningen voor roll-on/roll-off vervoer en de uitbouw van havenuitrustingen voor de behandeling van alle soorten eenheidsladingen in Zeebrugge zijn dan ook dringend noodzakelijk.

Valorisatie van een streek

Veiling sv, Roeselare

D. SANDERS, Redaktiesekretaris

West-Vlaanderen, een tuinbouwgebied met toekomst

De omschakeling van landbouw naar groententeelt is in West-Vlaanderen een vrij recent verschijnsel dat echter van jaar tot jaar aan waarde wint. Zo sommige commentatoren West-Vlaanderen nog altijd niet bij de tuinbouwstreken rekenen, situeren andere insiders onze provincie bij de nieuwe producenten van formaat. Zo verscheen in 'De Boer' van 25 november 1972 een artikel over 'De toekomst van de openluchtgroenten' waaruit wij enkele zinsneden samenbrengen. 'Het produktiegebied van (openlucht)groenten is van oudsher gelegen in de streek van het Mechelse, het Brusselse en rond andere steden... Op nationale schaal (was er) een gedeeltelijke verschuiving ... van de klassieke teeltgebieden naar Wallonië eensdeels ... en naar West-Vlaanderen anderdeels (schorseneren, wortelen, selderie en andere openluchtgroenten)... Het areaal schorseneren is in West-Vlaanderen in tien jaar bijna vertiendubbeld: van 289 ha in 1960 tot 2.279 ha in 1971. Voor andere teelten (bv. knolselderie en bleekselderie) is de expansie er iets later op gang gekomen'.

Het jaarverslag van de provincie West-Vlaanderen¹ geeft als areaal, ingenomen door tuinbouwgewassen bestemd voor de handel (op 15 mei 1971) 6.222 ha in West-Vlaanderen of 25,2 % van het Rijk. De aangroei op één jaar tijds was 1.031 ha. Inzake glasteelt was er een oppervlakte van 208 ha, zijnde 11,8 % van het Rijk en een aangroei tegenover 1970 met 5 ha.

De evolutie van het groentenareaal over 12 jaar was in West-Vlaanderen merkwaardig².

¹ Aspekten van de landbouw in West-Vlaanderen in 1971.

² Zij is - en dit is hier terloops, maar daarom niet minder gemeend vermeld - op een merkwaardige wijze gestimuleerd door het wetenschappelijk onderzoek en de voortdurende promotie-inspanning van het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Nijverheidsteelten te Beitem. De faam van dit Centrum reikt tot ver buiten onze grenzen, mede door het welslagen van de hier geschetste rekonversie.

Tabel 1 : Evolutie van het groentearaai in West-Vlaanderen.

Jaartal	Areaal in ha	% t.o.v. het Rijk
1959	1.086	11,4
1960	1.753	13,8
1961	2.182	15,6
1962	2.812	17,2
1963	4.094	21,2
1964	4.225	22,0
1965	2.797	18,8
1966	3.796	21,1
1967	4.180	21,4
1968	3.912	19,6
1969	4.919	21,0
1970	5.191	20,7
1971	6.222	25,2

Hetzelfde geldt overigens voor de evolutie van de teelt onder glas.

Tabel 2 : Evolutie van de glasteelt in West-Vlaanderen.

Jaartal	Oppervlakte (ha)
1960	63
1961	76
1962	78
1963	88
1964	108
1965	122
1966	135
1967	156
1968	171
1969	187
1970	203
1971	211

Uitgesplitst naar de aard van de groenten geeft het voormelde rapport een duidelijk overzicht van de in West-Vlaanderen meest verbouwde groenten.

Foto : Archief Veiling sv,

Amfiteater van de kopers

Tabel 3 : Groententeelt in West-Vlaanderen op 31 mei 1971.

Gewas	Beteelde oppervlakte (ha)		Verhouding t.o.v. het Rijk (%)
	Het Rijk	West-Vl.	
Groengeoogste erwten	9.808	1.159	11,8
Schorseneer	2.551	2.279	89,3
Tuinwortelen	1.076	750	69,7
Groengeoogste bonen	2.936	865	29,5
Rode kool	308	135	43,8
Bloemkool	609	67	11,0
Ajuin	463	170	36,7
Kropsla	433	104	24,0
Prei	445	103	23,1
Selder	415	274	66,0
Augurk	242	16	6,6
Asperge	202	7	3,5
Witloof (wortelen)	3.831	31	8,1
Andere	1.328	262	19,7
Totaal	24.647	6.222	25,2

Aanvullend geven de zopas gepubliceerde gegevens van de landbouwtelling op 31 december 1972 voor enkele teelten een volgend beeld :

Tabel 4 : Groententeelt in open lucht op 31 december 1972.

Gewas	Beteelde oppervlakte (ha)		Verhouding t.o.v. het Rijk (%)
	Het Rijk	West-Vlaanderen	
Spruitkolen	495	155	31,3
Winterporei	539	149	27,7
Spinazie	84	21	25,2
Veldsla	16	1	7,0
Italiaanse bloemkool	12	8	71,1

Voor de groententeelt onder glas waren op 31 december de belangrijkste teelten de kropsla met 110 ha en 24,5 % van de nationale produktie, de veldsla met 7 ha (12,5 %) en de selder met 4,5 ha (7,7 %). Volgens het geciteerde jaarverslag van de Provincie is de teelt onder glas in de maand mei eerder eenzijdig, aangezien op 15 mei 1971 147 ha op 211 ha glasteelt bestond uit tomaten.

De Veiling

Deze eerste, soms fragmentaire gegevens, geven een beeld van de kontekst waarin de Veiling sv te Roeselare zich ontplooit.

Het initiatief van de Veiling werd genomen in 1942, in volle oorlogstijd en wel rond de toenmalige verplichte centrale leveringsplaats voor groenten uit de streek. De tuinbouw was toen nog een eerder lokale aangelegenheid, met enkele hektaren teelten onder glas en wat buitengroenten.

Wel verwachtten de initiatiefnemers er zich aan dat na de oorlog de tuinbouw belangrijker zou worden door een rekonversie van de landbouwbedrijven in West-Vlaanderen.

De Veiling REO (Roeselare en Omstreken) is een samenwerkende vennootschap van tuinbouwers van gans de Provincie West-Vlaanderen, een gedeelte van de Kust niet inbegrepen. Deze veiling bekleedt de derde plaats bij de Belgische Groentenveilingen, met een jaaromzet die voor 1973 boven de 600 mln frank zal liggen. Einde 1972 waren er 1.560 leden-aandeelhouders, met een onderschreven kapitaal van 20,6 mln frank.

De Veiling heeft tot doel de commercialisatie (aankoop, verkoop, ruil, be- en verwerking en levering) van fruit, van groenten en van alle land- en tuinbouwprodukten. Deze activiteit houdt echter in hoofdzaak in, het samenbrengen van vraag en aanbod in een veilinglokaal en het verlenen van service rond deze marktverrichting : het ter beschikking stellen van een amfiteaterzaal, met twee aanvoerwegen en twee veilingsklokken voor de ingeschreven groothandelaars-kopers. Tevens worden inpakmateriaal, 9 heftrucks en opslagruimte ter beschikking gesteld van de leden en de kopers.

Veiling sv, Roeselare

De groei

Dt alles kwam niet in één jaar tot stand. Na de stichting in 1942 ging de eerste veiling door in november 1944 in een poort te Roeselare, met een systeem van prijsvorming met 'roepen'. Van november 1944 tot eind 1945 werd er een zakencijfer van 4,5 mln frank gemaakt.

In februari 1945 kon men een loods betrekken, gelegen aan de vaart te Roeselare, waar men verbleef tot maart 1948, datum waar op een hektare grond van de stad Roeselare een eerste eigen loods werd gebouwd.

Toen in 1964 ook deze gebouwen te klein en onaangepast werden, werden er 8 ha industriegrond aangekocht op het terrein dat tot op heden wordt betrokken. Zes hektaren werden reeds verhard en ten dele overbouwd.

Nu werden ook de laatste 2 ha verhard, teneinde 9.000 m² nieuwe kistenloodsen te bouwen. Daarin worden dan pakhuizen ondergebracht, terwijl de huidige loodsen tot stapelplaatsen voor de kopers zullen worden omvormd. Het verder uitbouwen van de oudere frigoruimte is ook in het lopend uitbreidingsproject voorzien. De raming van de totale uitbreiding, zoals deze hierboven werd uiteengezet, zal ongeveer 30 miljoen frank kosten; de einddatum wordt gesteld op 15 juli 1974.

Deze laatste uitbouw, waarvoor zowel voor de derde maal de hulp van het EOGFL als deze van het Staatssekretariaat voor Streekeconomie wordt ingeroepen, moet de kwekers en de groothandelaars toelaten elkaar in nog betere verkoopomstandigheden te ontmoeten; en ook de opslag van de aangevoerde groenten als deze van de verkochte waren zal er in ideale omstandigheden kunnen gebeuren.

De leden

Als samenwerkende vennootschap trekt de Veiling momenteel 1.560 aandeelhouders-leden aan, tegenover nog maar 1.194 in 1966. Het onderschreven kapitaal bedraagt 20.664.000 fr. in 1972 tegenover 16.856.000 fr. in 1966.

De leden zijn onderverdeeld in diverse categorieën die elk een eigen deelname hebben.

De serristen, ongeveer 600 in aantal, met een totaal van ongeveer 170 ha oppervlakte glas, onderschrijven 2 aandelen van 2.000 fr. per 1.000 m² glas.

Kaart 1: winningsgebied van de s.v. veiling Roeselare

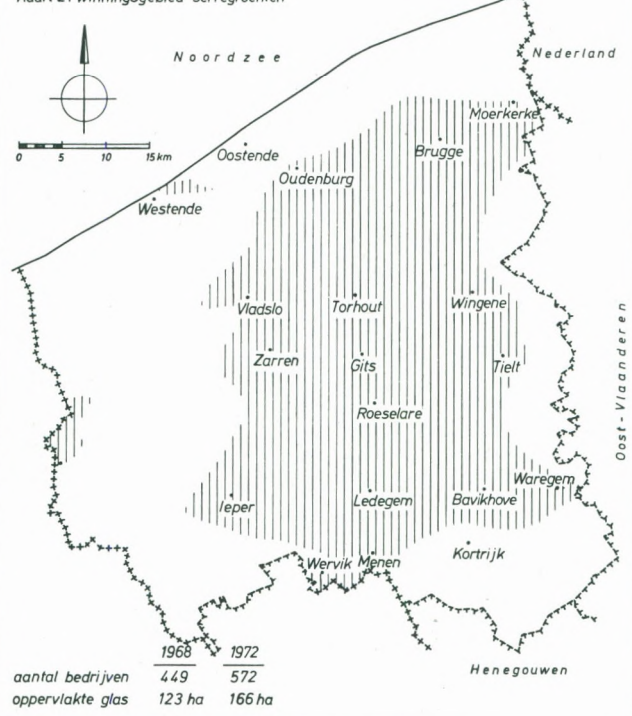

Producenten van volle-grondsgroenten en producenten van industriegroenten onderschrijven 5 aandelen van 2.000 fr. per ha.

De laatste jaren zijn er ook champignontelers aangesloten, die één aandeel van 2.000 fr. per kweekcel onderschrijven.

Op deze onderschreven aandelen wordt bij toetreding 25 % betaald. Bovendien betaalt ieder lid bij zijn aansluiting een éénmalig inkomgeld van 1.000 fr.. De herkomst van de leden is in kaart 1 duidelijk aangegeven. 85 % van de leden zijn daarbij herkomstig uit een gebied binnen een straal van 25 km. De overige 15 % genieten een korting, als compensatie voor de grotere te leveren inspanningen inzake vervoer.

Kaart 2: winningsgebied serregroenten

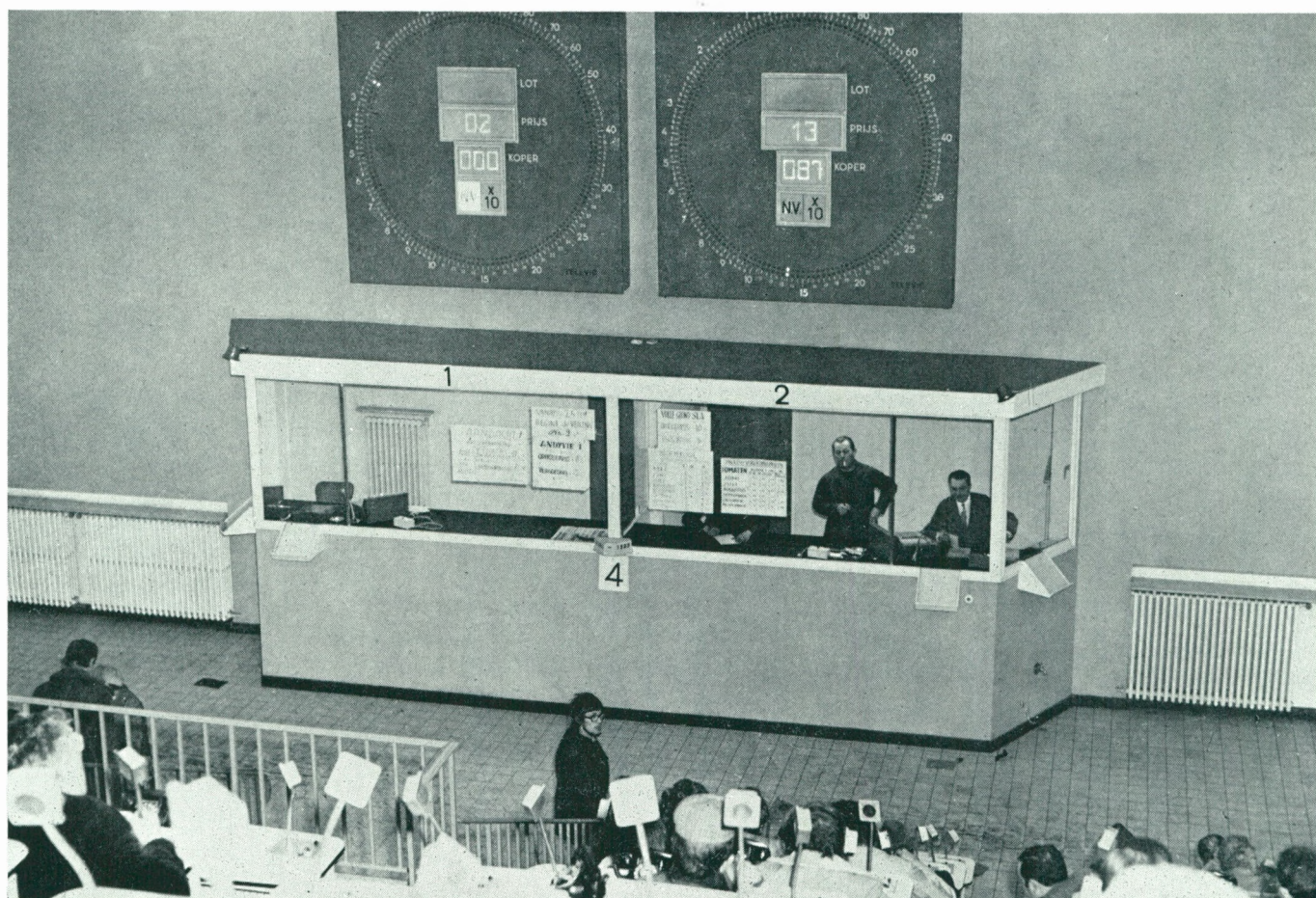

Foto : Archief Veiling sv

De twee gebruikte verkoopsklokken

	Leden	Onderschreven kapitaal (in 1.000 fr.)
1966	1.194	16.856
1967	1.282	17.648
1968	1.261	17.198
1969	1.290	18.206
1970	1.407	19.234
1971	1.476	19.870
1972	1.560	20.664

Geraamd kan worden dat, van de produkten uit het bestreken gebied, 90 % van de serregroenten op de Veiling wordt aangeboden (voor de herkomst zie kaart 2), tegenover ongeveer 70 % van de volle-grondsgroenten en 10 à 15 % van de industriegroenten. Voor de champignonkweek ligt dit percentage terug rond de 65 %. De aangesloten producenten onder glas, kwekers van champignons en kwekers van volle-grondsgroenten voor de 'verse markt' onderschrijven door hun aansluiting meteen een leveringsplicht; voor de kwekers van industriegroenten is de levering fakultatief, wat meteen (naast andere factoren van structurele aard) ook de lagere levering langs de Veiling mede-uitlegt.

De verkoopssystemen

Drie voormiddagen per week, de maandag, de woensdag en de vrijdag, worden er in de lokalen van de Veiling openbare verkoopdagen gehouden, de zogenaamde 'verkopingen op de klok'.

Een eerste verkoping op de klok geschiedt bij middel van direkte aanbieding. In 4 buurten worden stalen van

de koopwaar door de verkopers aangevoerd, waarbij de roeper zowel de kwaliteitsklasse als de hoeveelheid vermeldt. De kopers gaan over tot de individuele aankoop. Deze aanbieding geschiedt gelijktijdig langs twee klokken, die ieder hun eigen toegang tot de amfiteaterzaal hebben. Bij deze verkoop speelt de kwaliteit van het produkt een grote rol.

Op de klok kan er ook tot blokverkoop worden overgegaan. De aangevoerde goederen worden bij hun aankomst door de diensten van de Veiling gekeurd en per categorie gerangschikt. De diverse kwaliteitsklassen worden verkocht in blok, zonder monster. De kweker ontvangt bij deze formule uiteraard de gemiddelde prijs van het aangeboden lot.

Op de tussendagen en op de namiddagen worden er tussentijdse 'administratieve verkopen' georganiseerd. Dit betekent dat bepaalde goederen door tussenkomst van de Veiling aan vaste prijzen besteld en geleverd worden. Deze vaste prijzen zijn een gemiddelde van de prijzen die zowel in de eigen als in de andere binnenlandse en buitenlandse veilingen werden genoteerd.

Tenslotte is er nog de verkoop op vast kontrakt, voornamelijk inzake industriegroenten. 65 % van de industriechampignons en 75 % van de industriespruiten worden op deze wijze gekommercialiseerd. De verkoop loopt echter langs een keuring door de Veiling, wat tenslotte een waarborg betekent zowel voor de verkoper als voor de koper.

Ook de eerste verkoopvorm werkt een kwaliteitsverbetering ten zeerste in de hand. In principe klasseert de kweker daar zelf zijn eigen produkt, volgens EEG-normen. De handelaar-koper vindt in het aankoopstelsel een mogelijkheid tot prijsrektifikatie, met dien verstande dat

Veiling sv, Roeselare

bij de prijszetting niet alleen de kwaliteit, maar ook de totale marktsituatie (hoeveelheid, overvloed of schaarste) een invloed heeft. Wel kan de relatie prijs/kwaliteit bij een wanverhouding, vastgesteld na de verkoop, hersteld worden na een beslissing van het keurderskorps van de veiling.

De verkoop in blok daarentegen werkt rechtstreeks in op de kwaliteit, gezien de Veiling zelf terzake de produkten in groepen indeelt.

De Veiling gaat inzake kwaliteitsverbetering nog verder. Bij bezoeken aan kwekers worden regelmatig monsters genomen die in het Centrum voor Nijverheidsteelten te Beitem op residuen worden ontleed. Naast een regelmatige voorlichting terzake aan de kwekers, worden de kwekers ook verplicht zich verantwoordelijk te verklaren voor een ganse lading van een exporteur, wanneer aan de grens hun produkt eventueel niet zou voldoen aan de residu-normen. Deze zeer strenge maatregel kan niet anders dan de kwaliteitsverhoging van het eindprodukt in de hand werken.

Afzetzone en afzet

De vennootschap heeft groothandelaars-kopers die samen alle grote centra van het land helpen bevoorraden inzake groenten; ook de verwerkingsindustrie koopt, zoals hoger reeds werd opgemerkt, ten dele langs de Veiling.

De laatste jaren is er een duidelijke tendens om meer naar het buitenland uit te voeren, wat niet rechtstreeks gebeurt, maar langs Belgische exporteurs. De prospektie terzake geschiedt ofwel rechtstreeks, ofwel langs het Verbond van Koöperatieve Tuinbouwveilingen. Duitsland en Frankrijk zijn momenteel de twee grootste EEG-afnemers, meer speciaal dan nog Noord-Frankrijk dat zeer dichtbij ligt en een zeer grote geagglomereerde bevolking telt. Engeland kan, ondermeer dank zij zijn toetreding tot de Europese Gemeenschap, in de toekomst wellicht ook een belangrijk uitvoerland worden.

Wat de totale omzet betreft, deze is van jaar tot jaar stijgend. Van 8 miljoen frank in 1950, steeg de omzet in 1972 tot 505 miljoen frank, om in 1973 naar raming meer dan 600 miljoen frank te bedragen.

Jaar	Omzet in miljoen frank
1966	209
1967	230
1968	256
1969	326
1970	314
1971	516
1972	505
1973 (raming)	+ 600

Zelfs rekening houdend met de prijsevolutie van de laatste jaren, is deze stijging toch merkwaardig te noemen.

Een overzicht van de voornaamste groentensoorten (tabel 5) die op de veiling worden verhandeld in 1968 en 1971 geeft, per produkt, een zekere aanduiding over de specifieke plaats van dit produkt in het totale assortiment. In de evolutie speelt uiteraard mee de aard van de in deze jaren gekweekte groenten en het oogstresultaat. Omgerekend in kilogram betekenden de in tabel 5 aangeduide produkten ongeveer 27 miljoen kg in 1968 en 50 miljoen kg in 1972, zijnde een verdubbeling van de aangevoerde produkten in 4 jaar tijd.

Technische uitrusting en service

Een dergelijke omzet kan alleen gerealiseerd worden dank zij enkele technische elementen die een uitstekende dienstverlening mogelijk maken door de ruim 50 personeelsleden.

Het voor de buitenstaanders meest spektakulaire technisch element is wel de dubbele verkoopklok in de amfitheaterzaal. Deze elektronische klokken laten toe gelijktijdig twee aanbiedingen te behandelen. De kopers in de zaal kunnen in kontakt treden met zowel de ene als de andere klok en ook met ieder van de beide verkopers. Mits voorafgaande verwittiging kan een koper zelfs rechtstreeks kopen voor een afwezige kollega. De zaal is tevens voorzien van openbare of zelfs individuele telefoonlijnen naar buiten, wat de kontakten met de buitenwereld gedurende de veiling mogelijk maakt.

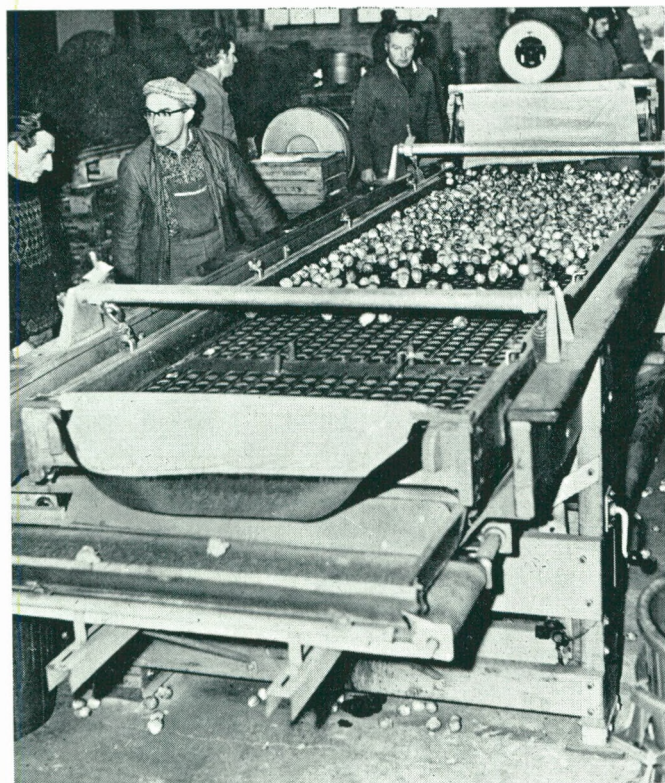
De registratie van alle verkopen en van alle aankopen lopen over een komputer die zowel voor fakturatie aan beide partijen als voor de statistische verwerking voor de vennootschap zelf zorgt.

Deze gegevens hebben dan ook weer een zeer grote waarde voor het per telex doorsturen van prijselementen naar de andere veilingen in binnen- en buitenland.

Inzake service kan tenslotte, en zonder daar dieper op in te gaan, nog geciteerd worden: de verhuur van inpakmateriaal, het gespecialiseerde drukwerk (etiketten, bestelbons enz.), de vóórbehandeling of de verpakking van bepaalde produkten, de frigokamers voor champignons, de 9 hefrucks waarmee de behandelde goederen vervoerd worden van en naar de vaste stationeerruimten van de kwekers en de handelaars en tenslotte de in het vooruitzicht gestelde nieuwe pakruimten voor de groot-handelaars-kopers.

Tabel 5 : Vergelijkende tabel van de belangrijkste geveilde produkten naar hoeveelheid en waarde, 1968-72.

		Hoeveelheid (x 1.000)			Waarde (x 1.000 fr)		
	Eenheid	1968	1972	Vershil	1968	1972	Vershil
Serretomaten	Kg	6.389	9.689	3.300	70.092	133.882	63.790
Serresla	Kisten	1.062	1.429	367	87.379	97.988	10.609
Champignons	Kg	143	1.681	1.538	6.595	55.454	48.859
Volle-grondsla	Kist	444	845	401	15.326	45.038	29.712
Spruiten	Kg	839	3.493	2.654	10.775	32.103	21.348
Bloemkool	Stuk	1.774	3.654	1.880	10.856	29.546	18.690
Prei	Bundel	2.482	5.388	2.906	13.712	22.917	9.205
Schorseneren	Kg	88	2.385	2.297	820	10.889	10.069
Aardbeien	Doos	219	629	410	2.410	8.034	5.624
Serrebonen	Kg	40	116	76	1.383	5.206	3.823
Meloenen	Kg	389	331	— 58	3.736	4.769	1.033
Aardbeien	Kg	78	151	73	1.999	4.124	2.125
Wortelen	Bussel	364	662	298	1.530	3.736	2.206
Savooikolen	Stuk	836	1.241	405	3.198	3.298	100
Komkommers	Stuk	419	856	437	1.455	3.181	1.726
Witloof	Kg	92	208	116	1.351	3.041	1.690
Nieuwe aardappelen	Kg	619	601	— 18	1.049	2.580	1.531
Veldsla	Kg	41	77	36	1.722	2.559	837
Suikerbonen	Kg	99	221	122	1.220	2.547	1.327
Rode kolen	Stuk	723	1.062	339	2.085	2.434	349
Ajuinen	Kg	625	840	215	1.196	2.347	1.157
Andijvie	Stuk	—	472	472	—	1.697	1.697
Winterbloemkool	Stuk	249	86	— 163	992	1.433	441
Staakbonen	Kg	50	59	9	764	1.080	316
Wortelen	Kg	214	302	88	744	941	197

Het sorteren van spruiten, bestemd voor de verwerkingsindustrie
Foto : Archief Veiling sv,

De neerzetloodsen voor de aan te voeren groenten
Foto : Archief Veiling sv

Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 1971-72

Bedrijfstakken	Prov. West-Vlaanderen			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	1971	1972	Index	1971	1972	Index	1971	1972	Index	1971	1972	Index
Landbouw, bosbouw en visserij	2.701	2.648	98,0	990	983	99,3	115	95	82,6	246	248	100,8
Ekstraktieve bedrijven	9	10	111,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voedingswarenbereiding	8.879	8.886	100,1	1.772	1.741	98,3	646	653	101,1	706	883	125,1
Drankbereiding	2.148	2.099	97,7	828	842	101,7	104	102	98,1	140	134	95,7
Tabakbewerking	397	425	107,1	136	135	99,3	74	77	104,1	34	36	105,9
Oliën en vetten - margarine	1.391	1.151	82,7	6	4	66,7	—	—	—	—	—	—
Chemische nijverheid	1.681	1.731	103,0	194	234	120,6	26	27	103,8	49	53	108,2
Rubbernijverheid	729	687	94,2	4	4	100,0	3	3	100,0	15	13	86,7
Hout- en kurkbewerking	13.945	13.697	98,2	2.191	2.243	102,4	230	251	109,1	817	844	103,3
Papiernijverheid	506	541	106,9	162	148	91,4	—	—	—	59	67	113,6
Boekbedrijf en fotografie	2.797	2.770	99,0	1.052	1.034	98,3	21	23	109,5	145	125	86,2
Huiden- en lederindustrie	461	456	98,9	113	129	114,2	—	—	—	41	37	90,2
Textielnijverheid	31.192	32.634	104,6	851	789	92,7	138	148	107,2	673	681	101,2
Kledingsnijverheid	14.241	14.801	103,9	1.560	1.664	106,7	372	423	113,7	1.704	2.008	117,8
Elektr., gas, warmte, water	1.747	1.768	101,2	522	545	104,4	—	—	—	95	91	95,8
Derivaten miner. brandstoffen	279	269	96,4	231	226	97,8	—	—	—	—	—	—
Niet-metalen delfstoffen	6.393	6.264	98,0	2.015	1.954	97,0	110	144	130,9	329	333	101,2
Metaalgieterijen, pletter., smeder., trekkerijen	8.569	8.512	99,3	767	870	113,4	—	—	—	74	73	98,6
Fabrikageartikels uit gewoon metaal	4.791	4.750	99,1	692	616	89,0	87	83	95,4	86	69	80,2
Machinekonstruktie, elektrische toestellen, schepen	30.449	29.839	98,0	14.715	14.552	98,9	316	248	78,5	3.276	2.644	80,7
Kunst en precisiebedrijven	1.091	1.091	100,0	31	25	80,6	114	167	146,5	51	23	45,1
Diverse bedrijven	1.786	1.911	107,0	254	280	110,2	—	—	—	1	2	200,0
Rekuperatie en afvalbedrijven	286	292	102,1	119	140	117,6	1	—	—	35	27	77,1
Totaal industrie	133.758	134.574	100,6	28.215	28.175	99,9	2.242	2.349	104,8	8.330	8.143	97,8
Bouwbedrijf	29.823	28.467	95,5	7.681	7.323	95,3	1.074	1.187	110,5	2.645	2.469	93,3
Transportbedrijf	4.008	4.554	113,6	1.221	1.380	113,0	111	122	109,9	365	358	98,1
Eigenlijke handelsondernemingen	20.254	20.919	103,3	5.209	5.430	104,2	389	420	108,0	944	1.004	106,4
Kredietondernemingen	4.623	4.790	103,6	1.105	1.133	102,5	88	93	105,7	236	248	105,1
Allerlei agentschappen	2.330	2.381	102,2	712	832	116,9	20	21	105,0	41	49	119,5
Totaal	27.207	28.090	103,2	7.026	7.395	105,3	497	534	107,4	1.221	1.301	106,6
Hotelbedrijf en persoonsverzorging	12.832	12.833	100,0	4.518	4.593	101,7	219	232	105,9	649	590	90,9
Overheidsdiensten en andere van algemeen belang	67.900	70.416	103,7	19.857	21.154	106,5	2.086	1.897	90,9	5.197	5.503	105,9
TOTAAL	278.238	281.592	101,2	69.508	71.003	102,2	6.344	6.416	101,1	18.653	18.612	99,8

Bron : RMZ.

Inclusief erkende leerlingen, dienstboden, personeel in overheidsdiensten en onderwijs, uitsluitend onderworpen aan de verzekering gezondheidszorgen.

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
1971	1972	Index	1971	1972	Index	1971	1972	Index	1971	1972	Index	1971	1972	Index
214	176	82,2	517	494	95,6	161	190	118,0	169	161	95,3	289	301	104,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	10	111,1	—	—	—
1.435	1.367	95,3	1.181	1.064	90,1	1.856	1.847	99,5	753	788	104,6	530	543	102,5
438	394	90,0	99	122	123,2	417	392	94,0	110	101	91,8	12	12	100,0
134	157	117,2	—	—	—	9	11	122,2	3	2	66,7	7	7	100,0
22	16	72,7	5	4	80,0	1.358	1.127	83,0	—	—	—	—	—	—
502	494	98,4	877	881	100,5	30	36	120,0	3	6	200,0	—	—	—
671	636	94,8	5	4	80,0	29	24	82,8	—	—	—	2	3	150,0
4.328	4.040	93,3	134	175	130,6	4.198	3.970	94,6	1.576	1.711	108,6	471	463	98,3
162	229	141,4	5	6	120,0	111	84	75,7	7	7	100,0	—	—	—
691	648	93,8	198	202	102,0	502	542	108,0	149	162	108,7	39	34	87,2
59	57	96,6	39	34	87,2	40	42	105,0	166	154	92,8	3	3	100,0
22.040	23.224	105,3	375	395	105,3	3.406	3.495	102,6	3.439	3.668	106,7	262	234	89,3
4.376	4.563	104,3	484	641	132,4	4.317	3.995	92,5	1.309	1.389	106,1	119	118	99,2
522	530	101,5	363	304	83,7	148	145	98,0	28	28	100,0	69	125	181,2
—	—	—	48	43	89,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.521	2.457	97,5	336	303	90,2	839	818	97,5	154	186	120,8	89	69	77,5
6.219	6.126	98,5	10	8	80,0	1.497	1.432	95,7	—	—	—	2	3	150,0
2.216	2.244	101,3	175	179	102,3	793	823	103,8	437	435	99,5	305	301	98,7
4.566	4.793	105,0	1.425	1.179	82,7	4.992	5.085	101,9	835	957	114,6	324	381	117,6
814	803	98,6	3	2	66,7	57	49	86,0	21	22	104,8	—	—	—
691	442	64,0	15	20	133,3	254	588	231,5	567	578	101,9	4	1	25,0
52	46	88,5	16	23	143,8	45	42	93,3	15	11	73,3	3	3	100,0
52.467	53.266	101,5	5.793	5.589	96,5	24.898	24.547	98,6	9.572	10.205	106,6	2.241	2.300	102,6
7.726	7.305	94,6	3.794	3.443	90,7	3.616	3.627	100,3	1.800	1.771	98,4	1.487	1.342	90,2
945	976	103,3	468	725	154,9	702	722	102,8	157	180	114,6	39	91	233,3
5.939	6.422	108,1	3.446	3.338	96,9	2.655	2.665	100,4	507	791	98,0	865	849	98,2
1.790	1.852	103,5	514	519	101,0	596	630	105,7	151	163	107,9	143	152	106,3
755	663	87,8	498	475	95,4	147	150	102,0	53	58	109,4	104	133	127,9
8.484	8.937	105,3	4.458	4.332	97,2	3.398	3.445	101,4	1.011	1.012	100,1	1.112	1.134	102,0
1.790	1.798	100,4	3.437	3.448	100,3	781	775	99,2	401	402	100,2	1.037	995	95,9
13.481	13.948	103,5	13.367	13.491	100,9	7.069	7.328	103,7	2.668	2.761	103,5	4.175	4.334	103,8
85.107	86.406	101,5	31.834	31.522	99,0	40.625	40.634	100,0	15.787	16.502	104,5	10.380	10.497	101,1

TEWERKSTELLINGSBELEID IN DE ARRONDISSEMENTEN BRUGGE, OOSTENDE, DIKSMUIDE EN VEURNE

Het gewestelijk Subkomitee van Tewerkstelling Brugge-Oostende, dat de bestuurlijke arrondissementen Brugge, Oostende, Diksmuide en Veurne omvat, legde onlangs zijn verslag neer betreffende het te voeren tewerkstellingsbeleid in deze arrondissementen.

Het arrondissement Brugge is, kwantitatief, nagenoeg in evenwicht inzake vraag en aanbod. De arrondissementen Oostende, Diksmuide en Veurne daarentegen hebben een groot werkgelegenheidstekort. De prognose wijst bovendien uit dat vooral het arrondissement Oostende een verslechtering van de toestand zal kennen, zo er geen aangepaste maatregelen genomen worden.

Het rapport geeft vooreerst aandacht aan een aantal basisgegevens zoals bevolkingsverloop, globale structuur van de werkgelegenheid, arbeidsmigratie, scholingsgraad van de werknemersbevolking en welvaartsniveau.

In het arrondissement Diksmuide is het bevolkingscijfer dalend. De uitwijking, die in de periode 1962-72 groter was dan de natuurlijke groei van de bevolking, geschiedt vooral ten laste van de jongeren; het vertrekoverschot bestaat voor ongeveer 61 % uit personen van 20 tot 35 jaar, terwijl deze leeftijdsklasse in de totale bevolking slechts 19 % uitmaakt !

In de arrondissementen Oostende en Veurne worden buiten de kustgemeenten doorgaans vertrekoverschotten genoteerd. In het arrondissement Brugge worden praktisch alleen nog enkele poldergemeenten getroffen door uitwijkingsoverschotten.

De industrialisatiegraad van de arrondissementen Diksmuide, Oostende en Veurne is opvallend laag. Per 100 personen in beroepsleeftijd (mannen 15 tot 65 jaar; vrouwen 15 tot 60 jaar) waren er in 1972 in deze arrondissementen gemiddeld amper 7 arbeidsplaatsen in de industrie tegenover 21 in West-Vlaanderen en in het Rijk; in het arrondissement Brugge bedroeg het aandeel 19 %. De betrekkelijk grote bezetting in de Overheidsdiensten is grotendeels bepaald door de aanwezigheid van legerbasissen (Oostende, Lombardsijde en Koksijde).

Nochtans bezitten de arrondissementen Oostende en Brugge een brede waaier van algemeen vormend en technisch onderwijs en het scholingspeil is er relatief gunstig. Eind 1961 noteerden de arrondissementen Oostende, Veurne en Brugge inzake onderwijs in de leeftijdsklassen beneden 20 jaar de hoogste deelnamecijfers onder alle Westvlaamse arrondissementen, zowel bij de jongens als bij de meisjes.

Niettemin wordt vastgesteld dat deze kwalitatief rijke arbeidsreserve voor een groot gedeelte geen werk vindt in eigen gewest en in belangrijke mate is aangewezen op lange-afstandspendel. In de arrondissementen Oostende, Diksmuide en Veurne waren er eind 1961 op 100 werknemers met een betrekking niet minder dan 13 die ofwel niet dagelijks naar huis konden terugkeren ofwel anderhalfuur of meer nodig hadden om het werk te bereiken; voor het Rijk als geheel was het aandeel slechts 7 %. Terwijl in het Rijk de situatie sinds 1961 is verbeterd, is dit niet het geval van deze drie arrondissementen.

De gevolgen zijn terug te vinden in de hoogte van het welvaartsniveau. De gemiddelde dagverdienste der mannelijke arbeiders in de nijverheid was in 1971 in de arrondissementen Diksmuide en Veurne 17 % lager dan het rijksgemiddelde. Het gemiddeld belastbaar netto-inkomen per aangifte was in 1969 onder alle Belgische arrondissementen het laagst in het arrondissement Diksmuide. De deelname aan het universitair onderwijs is relatief laag voor de jongens in de arrondissementen Diksmuide en Oostende en voor de meisjes algemeen gering; de achterstand ten aanzien van het Rijk is stijgend.

Alle voorgaande cijfers wijzen op een structureel zwakke positie van de arrondissementen Diksmuide, Oostende en Veurne. De ontleding van de werkloosheidscijfers en de studie van de arbeidsbalans bevestigen dit.

Zowel in periodes van hoogconjunctuur als van laagconjunctuur bedraagt het werkloosheidspercentage bij de mannen (volledig werklozen) in de arrondissementen Diksmuide, Oostende en Veurne ongeveer het dubbele van het rijksgemiddelde. In een recente persnota van het Westvlaams Economisch Studie bureau werd dit facet nog onderstreept.

In het voorgelegde rapport is een omstandige analyse gemaakt van het verloop van de arbeidsbalans in de periode 1947-71. Hieruit blijkt dat in de arrondissementen Oostende, Diksmuide en Veurne het werkgelegenheidstekort (in ruime zin) gestegen is van 9.800 in 1967 tot 12.900 in 1961 en tot 14.100 in 1971. Verontrustend in deze evolutie was dat de verslechtering zich vooral voordeed ten nadele van de mannelijke werknemers. Het grote werkgelegenheidstekort wordt verdoezeld door een omvangrijke langeafstandspendel. In het arrondissement Brugge daarentegen was er een opvallende verbetering; het werkgelegenheidstekort daalde van 8.800 in 1947 tot 4.600 in 1961 en 2.300 in 1971.

Voormelde cijfers dienen in feite nog te worden verhoogd met de ondertewerkstelling van vrouwen die kan geraamd worden op ongeveer 4.600 eenheden in de arrondissementen Oostende, Diksmuide en Veurne en 2.700 in het arrondissement Brugge.

Veel aandacht werd in het rapport uiteraard ook besteed aan de verwachte evolutie. Het rapport komt tot de vaststelling dat indien het huidige verloop inzake werkgelegenheid niet wordt omgebogen, men in 1980 in de achtergebleven arrondissementen niet de minste verbetering zal noteren, wel integendeel. Het overschot van aanbod boven vraag zou er stijgen tot 24.000 in 1980. In het arrondissement Brugge kan dan gerekend worden met een arbeidsoverschot van 4.500 personen.

Het Subkomitee voor Tewerkstelling stelt dan ook in zijn 'Voorstellen', aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid dat zonder de opname van het arrondissement Oostende in de ontwikkelingszones elk beleid op het vlak van een verbetering van de werkgelegenheidssituatie in wezen tot mislukken veroordeeld is. Het beleid moet kunnen steunen op een maatregel die toelaat de kansen op vernieuwing en ontwikkeling van de structuur ten gronde aan te pakken.

Enkel onder deze voorwaarde acht het Subkomitee voor Tewerkstelling de verder geformuleerde voorstellen zinvol.

In deze voorstellen wordt gepleit voor het geven van een wezenlijke inhoud aan het nationaal beleid ten gunste van de ontwikkelingszones. Daartoe is vereist dat, bij de uitvoering van openbare werken de voorrang voor de nood-

gebieden een expliciet karakter krijgt en dat de bedrijven die zich vestigen in noodgebieden een exclusieve vorm van subsidiëring krijgen; in het gewest Oostende is er een grote behoefte aan arbeidsintensieve bedrijven voor mannen in de industriële sector.

In brede zin dient een infrastructuurbeleid te worden gevoerd. Het programma der ontworpen wegen moet zonder vertraging worden uitgevoerd en de industrieparken in het gebied moeten met de grootst mogelijke overheids-subsidiëring bouwrijp worden gemaakt. Teneinde de concurrentiële positie ten opzichte van de andere gewesten veilig te stellen zou door de Overheid dienen tussengekomen te worden om de relatief te hoge grondprijzen te drukken. Om de investeringsbeslissingen te ondersteunen en in de eerste fase te vergemakkelijken zou met steun van de Centrale Overheid moeten voorzien worden in doorgangsgebouwen op de industrieparken Oostende-Zandvoorde, Diksmuide en Veurne.

Het rapport beklemtoont verder de betekenis van de uitbouw van de havens van Brugge, Oostende en Nieuwpoort naar hun specifieke functies, en het verzekeren van een achterland dat toegankelijk is te water, per spoor en met pijpleidingen. Gepleit wordt tevens voor de wederoprichting van een groepsdirectie West-Vlaanderen bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en voor de verlenging van de startbaan op de luchthaven te Oostende.

Als probleem van niet enkel regionale betekenis doch ook van nationaal belang wordt gewezen op het vraagstuk van de waterbevoorrading. Het project tot de bouw van een ontziltingsstation te Oostende zou zonder uitstel dienen tot stand gebracht met ruime subsidiëring door de Overheid. Zowel voor het toerisme als voor nieuwe industriële vestigingen is de uitvoering van dit project primordiaal.

Voor de ontwikkeling van het toerisme is spoedig overleg vereist om te komen tot een grotere vakantiespreiding. Het Subkomitee voor Tewerkstelling weigert elke verdeling van het budget voor toeristische activiteiten die geen rekening houdt met het karakter van *nationaal* vakantie-oord van de Belgische kust. West-Vlaanderen maakt aanspraak op een specifieke dotatie voor het vervullen van haar taak op nationaal vlak en op een evenredig aandeel als de andere provincies voor de activiteiten van regionale betekenis.

Voor de ontplooiing van de toeristische activiteit is de uitvoering van de projecten tot zuivering van de afvalwaters dringend en enkel mogelijk met financiële tussenkomst op ruime schaal van de Centrale Overheid.

Het Subkomitee voor Tewerkstelling is van oordeel dat, indien alle basisvoorzieningen zijn ingebracht, het promotioneel beleid in het gewest zelf, zij het op gekoncentreerde wijze, dient te geschieden. Het wijst er echter op dat dit beleid niet door de Overheid mag worden doorgekruist en dat kandidaat-investeerdere naar de noodgebieden moeten worden georiënteerd en bepaalde bedrijvigheden in sommige sterk ontwikkelde gewesten beperkingen moeten worden opgelegd.

Op het vlak van de directe werking van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt het noodzakelijk geacht dat de akkomodatie van het Gewestelijk Bureau Oostende van de RVA voor de herscholing van volwassenen zou worden aangepast, opdat permanent aan de behoeften van noodzakelijke nieuwe vestigingen op vlotte wijze zou kunnen voldaan worden.

Top-technologie

METRO- EN PRE-METROWAGENS BIJ LA BRUGEOISE ET NIVELLES

De Dienst Studie en Ontwikkeling van de afdeling Rolend Materieel bij de firma La Brugeoise et Nivelles nv te Brugge heeft zich de laatste twee jaren op een zeer intense wijze toegelegd op de studie van vier diverse voertuigtypen. Het betreft : spoorwegrijtuigen en -(goederen)-wagens, metro- en pre-metrostellen.

Voor al de beide laatste hebben een revolutionair karakter.

Inzake de *metrowagens* heeft een recente bestelling van 60 metrorijtuigen voor de stad Brussel de aandacht weten te vestigen op de karakteristieken ervan. De aluminiumkonstruktie is nieuw voor wat de verbindingsmethoden en de afwerking in serie betreft. Er wordt beroep gedaan op de know-how van een vliegtuigfabriek; het uittesten van de snelbouwwagens gebeurt overigens ook in de gespecialiseerde afdeling van deze Amerikaanse firma.

De snel-alubouw laat een ruime gewichtsvermindering toe tegenover de traditionele ijzerkonstruktie. De niet-geschilderde en mechanisch gebortselde aluminiumkast betekent ook een vermindering van onderhoudslast van de stellingen.

Uit de technische opzoekingen inzake vernieuwing van de metrorijtuigen sproot dan het studiewerk inzake de *pre-metro* voort. Bepaalde gegevens, vooral inzake aard van het koetswerk bleken voor beiden bruikbaar te zijn; het totale stel echter werd van meetaf aan herdacht met het oog op de realisatie van de pre-metro. La Brugeoise et Nivelles heeft nieuwe normen gezocht voor de wagens die zowel bovengronds als ondergronds dienen te rijden. Deze normen zijn gericht op het comfort (rij-, zit-, sta- en akustisch comfort, op het aantal zitplaatsen, de ventilatie en verwarming), op de commerciële snelheid (inbegrepen start- en in- en uitstapsnelheid), op het verbruik en het onderhoud, op de veiligheid bij konstruktie, bediening

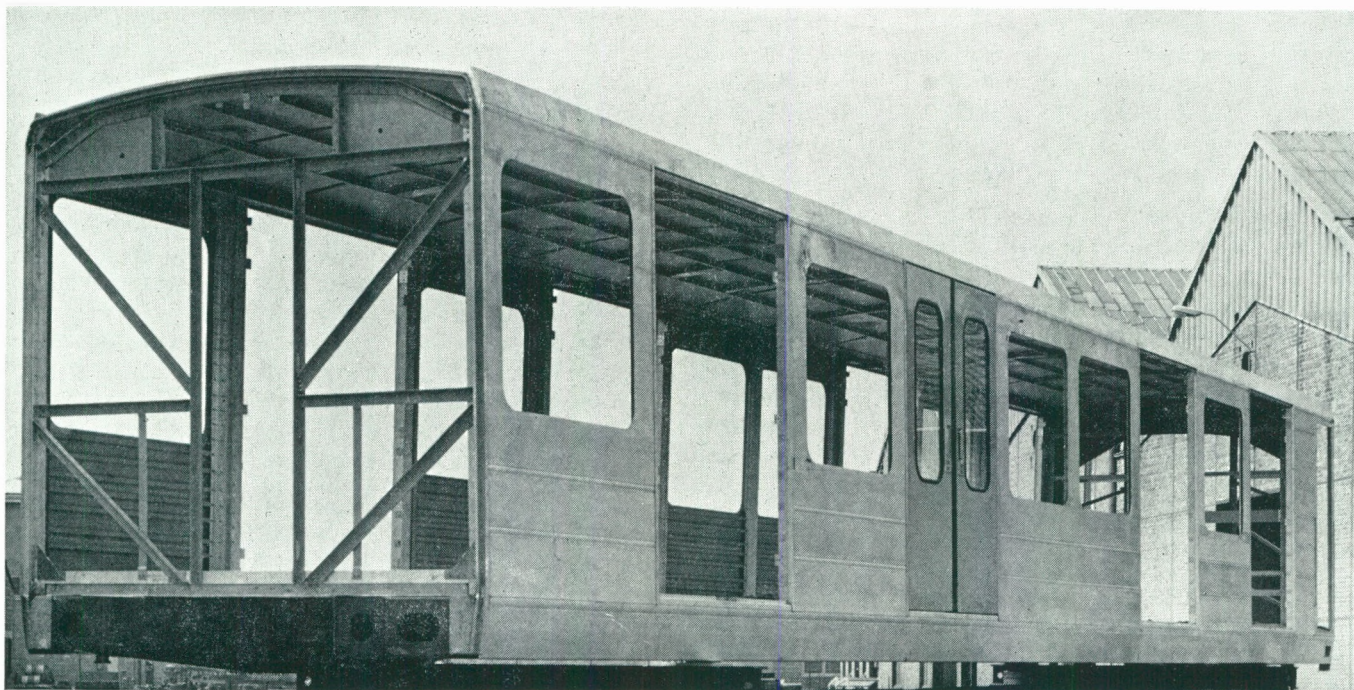
en remming, op de personeelsbezetting, op de gemakkelijke opstapmogelijkheden en op de automatische koppeling van meerdere wagens.

Voor een eerste studiebestelling (van de Haagse Tram-maatschappij) werden, samen met de klant, nog heel wat wensen bestudeerd, in onderling overleg met de opdrachtgevers, met de installateurs van het elektrisch gedeelte en met de industriële vormgevers die betrokken waren bij de creatie van de standaardbus en van de kop van de wagens. Enkele van deze verlangens waren : een grote vervoerkapaciteit, geschiktheid voor tweerichting-bedrijf, lage instaphoogte in alle omstandigheden (t.o.v. verhoogde perrons en t.o.v. de begane grond), brede toegangsdeuren, goed remvermogen en zeer goed uitzicht, beweeglijkheid, corrosiebestendigheid, snelle herstel-mogelijkheid van aangerichte schade.

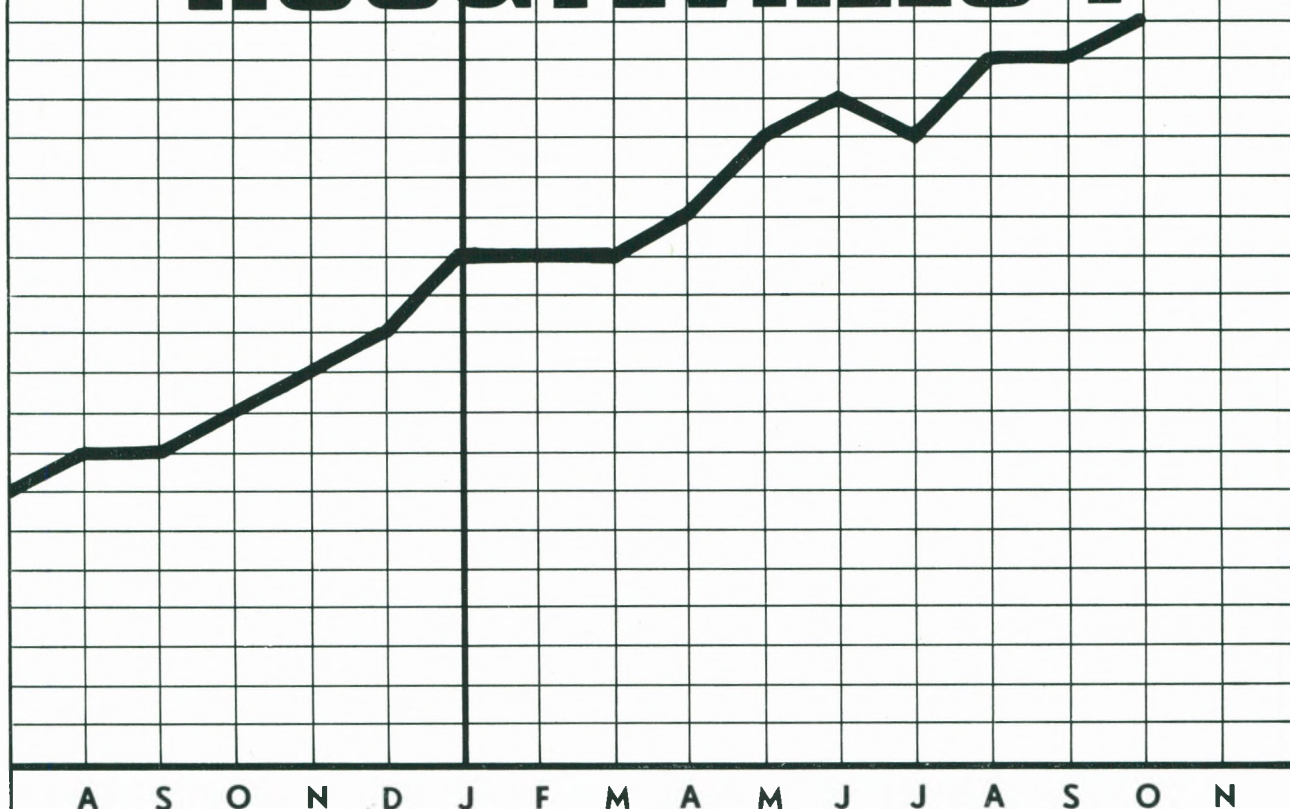
Enkele resultaten van deze studies zijn in onderstaande tabel samengebracht.

	(a) Amsterdam	(b) Brussel	(c) Den Haag
Lengte m.	23,5	20,9	28,645
Breedte m.	2,314	2,176	2,700
Tarra T.	29,6	28,8	35
Gewicht per m. T/m	1,26	1,38	1,222
Gewicht per rijt. opp. T/m ²	0,543	0,633	0,46
Aantal zitplaatsen	65	32	80
Aantal zitpl. + st. pl. à 4 P/m ²	143	111	192
Verhouding aantal zitpl in % van tot. aant. pl.	45	29	42
Zitcomfort opp./zitplaats m ²	0,318	0,308	0,425
Tot. vermogen kW	200	294	560
Vermogen reizigers/kW	1,4	2,65	2,92
Vermogen/Tarra kW/T	6,76	10,2	16
Vermogen/Tarra + reizigers	5,05	8,05	11,6
Nuttige last t.o.v. Tarra	0,338	0,2715	0,384

- (a) Bestaande dubbel gelede tramrijtuigen van Amsterdam.
(b) Onlangs afgeleverde enkelgelede (pre)-metro rijtuigen van Brussel.
(c) Toekomstige semi-metro Den Haag, bestaande uit 2 permanent gekoppelde rijtuigen.

HOOGTEVREES?

Waarom zou een fikse stijging van de omzet u afschrikken?

Wanneer uw zaken een hogere vlucht kunnen nemen grijpt u beslist de kans. Uitbreiden, aan nieuwe marktsituaties aanpassen, de produktiviteit verhogen... Dat kan allemaal. Direct zelfs.

Met een industrieel krediet bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

De condities zijn heel aantrekkelijk.

En de criteria bijzonder ruim.

De ASLK onderzoekt ook of u in aanmerking komt voor RENTESUBSIDIE. En desgevallend ook voor STAATSGARANTIE.

Voor alle tegemoetkomingen van overheidswege doet de ASLK gaarne de nodige stappen voor u.

Gratis, natuurlijk.

Bijkomende verplichtingen?

Zitten er niet aan vast. De ASLK laat de onafhankelijkheid van uw bedrijf ongerept.

Wilt u er meer over weten?

U kunt met al uw vragen terecht

— op het Hoofdkantoor van de ASLK, Wolvengracht 48 te 1000 BRUSSEL (Tel. 18.44.90)

— in een van de ASLK-agentschappen.

INDUSTRIEEL KREDIET

ASLK

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

TOEPASSING VAN DE EKONOMISCHE EXPANSIEWETGEVING OP DE HOTELSEKTOR

In het kader van de wet van 30.12.1970 is de expansiewetgeving niet langer beperkt tot de industriële sektor. De handels- en dienstensektor met een stuwend karakter komt hierbij eveneens in aanmerking. Hiertoe behoort uiteraard de toeristische sektor die alle kenmerken vertoont van een stuwende activiteit. In het geheel van deze toeristische sektor vormt de hotelsektor het motorisch element. Gezien de veroudering van het hotelapparaat is een extra stimulans voor de hotellerie in de toeristische gewesten bijzonder noodzakelijk.

Voor de toepassing van de expansiewetgeving op de hotelsektor eist de Westvlaamse Economische Raad echter een speciale aanpak. In de eerste plaats zou het verkeer zijn de toepassing van de wet van 30.12.1970 afhankelijk te stellen van de ligging van het hotelproject in een ontwikkelingsgewest. De toeristische zones vertonen een afzonderlijk karakter en vergen een speciaal ontwikkelingsprogramma. In deze zin lijkt het wenselijk naast de ontwikkelingszones ook toeristische gewesten af te bakenen, waarop de economische expansiewetgeving van toepassing is. Dit aantal toeristische zones kan vrij beperkt worden gehouden. Het aantal waarachtige toeristische zones in België is immers niet zo groot. Hierbij denken wij aan de Kust en Achterland, de Ardennen, de Kempen, het Vlaamse Heuvelland en de kunststeden.

Ten tweede moet naar de Westvlaamse Economische Raad bij de steunverlening aan de hotelsektor een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de toeristische hotels en zakenhotels. De zakenhotels vertonen een dienstenvolgend of bevolkingsvolgend karakter. Daarenboven genieten zij van een interessante prijzenstructuur en moeten bij een gezonde inplanting een goede bezettingsgraad vertonen. Toeristische hotels zijn daarentegen stuwend en kunnen zich niet beroepen op dezelfde gunstige structuurkenmerken. In deze zin stelt zich de steunverlening in de hotellerie in de eerste plaats voor de toeristische hotels.

Een derde punt betreft het onderscheid tussen nieuwbouw en modernisering. In de hotelsektor mag, in tegenstelling tot de industriële sektor, dit onderscheid tussen beide soorten investeringen niet scherp worden gesteld. Zowel nieuwbouw als modernisering van bestaande inrichtingen moeten worden aangemoedigd. Vele oudere hotels kunnen mits een ingrijpende aanpassing attractief worden gemaakt en worden ingezet bij het aantrekken van nieuwe toeristen uit nieuwe wervingsgebieden. Het zou hierbij ook verkeerd zijn de staatssteun bij modernisering in de hotellerie afhankelijk te stellen van het aantal nieuwe arbeidsplaatsen. Wegens de internationale concurrentie dringt een modernisering en rationalisering zich op met het gevolg dat het uitblijven van de modernisering zal gepaard gaan met het verder afbrokkelen van de hotelsektor, waardoor de motor van de toeristische bedrijvigheid wordt aangetast.

In deze zin moet er worden gepleit voor een ernstige staatssteun (bvb. 4 % over 4 jaar op 66 % van de totale investering) voor modernisering en de nieuwbouw van toeristische hotels in toeristische zones. Daarenboven mag de steun voor modernisering niet afhankelijk worden gesteld van de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen.

GEBOUWEN VOOR NIJVERHEID EN AMBACHT IN WEST-VLAANDEREN STERK STIJGEND

Het WES vestigde de aandacht op de gegevens gepubliceerd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek betreffende de evolutie van het aantal gebouwen naar het gebruik.

Tussen 1961 en 1968 nam het aantal gebouwen dat niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd is in West-Vlaanderen toe van 24.570 tot 37.468 of met 52,5 %. Bepaalde wijzigingen in de klassifikatie van de gebouwen naar het gebruik brengen mee dat het cijfer van 1968 enigszins overschat is (+ 10 % voor het Rijk), doch voor een vergelijking van de evolutie met andere provincies is deze vertekening minder belangrijk. Enkel in de provincie Limburg (+ 64,6 %) werd een hoger groeipercentage genoteerd. Het groeicijfer van West-Vlaanderen (+ 52,5 %) stijgt aanzienlijk uit boven het rijksgemiddelde (+ 43,7 %).

De oppervlakte van de gebouwen gebruikt voor nijverheid en ambacht steeg in West-Vlaanderen van 9.195.500 m² tot 11.554.900 m² of met 25,7 %. Hogere groeipercentages werden genoteerd in de provincie Limburg (+ 56,0 %) en - vrij verrassend - in de provincie Luxemburg (+ 37,3 %). Na West-Vlaanderen volgen Oost-Vlaanderen (+ 25,2 %), Antwerpen (+ 23,9 %) en Brabant (+ 14,5 %); in de Waalse provincies Henegouwen, Luik en Namen werd 10 % bereikt.

Waar het gaat om gebouwen voor handel en diensten komt West-Vlaanderen (+ 24,4 %) op de tweede plaats na Limburg (+ 39,4 %); het gemiddelde voor het Rijk bedraagt 18,4 %.

De oppervlakte van de gebouwen voor woningen voor partikulier gezin (gelegenheidswoningen niet inbegrepen) steeg in West-Vlaanderen met 19,1 %; dit percentage was hoger in Limburg (+ 29,1 %) en Antwerpen (+ 19,8 %) en beliep gemiddeld voor het Rijk 14,8 %.

Voormelde statistische gegevens wijzen dus - zoals gegevens over tewerkstelling en andere - op een gunstige economische ontwikkeling in West-Vlaanderen.

WEST-VLAANDEREN : ONDERSTEUNING GROEI NOG NOODZAKELIJK

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek publiceerde in juni jl. de fiskale statistiek van de inkomens over het jaar 1969 (aanslagjaar 1970).

Uit de ontleding van de gegevens en een vergelijking met vorige jaren komt het WES tot het besluit dat West-Vlaanderen - zoals reeds uit andere statistische informatie kon worden afgeleid - een opmerkenswaardige groeibeweging doormaakt, doch niettemin nog heel wat achterstand heeft op te halen.

Het gemiddeld netto-belastbaar inkomen per aangifte bedroeg voor het inkomstenjaar 1969 in West-Vlaande-

de belangrijkste
provinciale bank
op nationaal niveau
met internationale
relaties

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

Zetel : Noordstraat, 38, Roeselare
Succursale te Brugge en te Kortrijk
62 agentschappen in West-Vlaanderen

ren 133.700 Fr, tegenover gemiddeld 147.900 Fr in het Rijk. In de rangorde van de Belgische provincies komt West-Vlaanderen hiermee slechts op de zevende plaats; enkel Limburg (126.700 Fr) en Luxemburg (123.400 Fr) hebben een gemiddeld lager inkomen. In vergelijking met Brabant is er voor West-Vlaanderen gemiddeld een verschil van 41.500 Fr, dit is 31 % van het Westvlaams gemiddelde. In vergelijking met de situatie voor het inkomstenjaar 1963 is West-Vlaanderen een plaats naar voren geschoven en valt te noteren dat de procentuele groei in West-Vlaanderen (+ 71,9 %) groter was dan in Brabant (+ 55 %) en dan gemiddeld in het Rijk (+ 60,4 %); de groei in absolute cijfers in de periode 1963-69 lag in West-Vlaanderen (+ 55.900 Fr) ongeveer op het niveau van het Rijk (+ 55.700 Fr) maar nog heel wat onder Brabant (+ 62.200 Fr). Te onderstrepen valt niettemin dat de toename in absolute cijfers slechts in drie provincies groter was dan in West-Vlaanderen, namelijk Brabant (+ 62.200 Fr), Antwerpen (+ 58.200 Fr) en Oost-Vlaanderen (+ 57.600 Fr).

In West-Vlaanderen komen de kustarrondissementen vooraan, met een gemiddelde per aangifte van 143.100 Fr voor het arrondissement Brugge, 140.900 Fr voor het arrondissement Oostende en 139.700 Fr voor het arrondissement Veurne. Het arrondissement Kortrijk (136.200 Fr) volgt kort hierop; de afstand is reeds groter voor het arrondissement Roeselare (131.300 Fr) en wordt aanzienlijk voor de arrondissementen Tielt (121.200 Fr), Ieper (115.600 Fr) en Diksmuide (110.800 Fr).

Benevens een paar gemeenten in het arrondissement Kortrijk (Kortrijk 170.700 Fr; Vichte 161.300 Fr), de stad Brugge (151.700 Fr) en de vroegere randgemeenten St.-Michiels (167.400 Fr), St.-Andries (152.500 Fr) en St.-Kruis (149.900 Fr) zijn vooral de badplaatsen aan te wijzen als centra met een gemiddeld hoog inkomen; het gemiddelde voor de 15 betrokken kustgemeenten (volgens de begrenzing vóór de fusies) bedroeg 152.900 Fr, dit is 14 % hoger dan het Westvlaams gemiddelde.

In de periode 1963-69 hebben, met uitzondering van de arrondissementen Ieper en Diksmuide, alle Westvlaamse arrondissementen hun positie in de rangorde, van de Belgische arrondissementen verbeterd en dit soms op werkelijk opvallende wijze.

Het arrondissement Brugge is van de 19de plaats in 1963 opgeklommen naar de 9de plaats in 1969. Het arrondissement Veurne steeg van de 21ste naar de 13de plaats, het arrondissement Kortrijk van de 24ste naar de 18de, het arrondissement Roeselare van de 33ste naar de 27ste, het arrondissement Tielt van de 43ste (of voorlaatste) plaats naar de 38ste en het arrondissement Oostende van de 14de naar de 12de plaats. Het arrondissement Ieper bleef op de 42ste plaats en het arrondissement Diksmuide op de laatste plaats. Toch kan op enige verbetering gewezen worden voor de arrondissementen Ieper en Diksmuide; wordt de groei in absolute cijfers bekeken dan waren er 6 arrondissementen met een geringere toename dan in het arrondissement Ieper en 13 arrondissementen die het er slechter afbrachten dan het arrondissement Diksmuide.

Het naast elkaar plaatsen van de positie die de Westvlaamse arrondissementen innamen in 1963 en de plaats in de rangorde naar absolute toename van het gemiddeld inkomen in de periode 1963-69 is bijzonder tekenend voor de vooruitgang van de arrondissementen Brugge, Veurne, Roeselare, Kortrijk en Tielt. Opvallend is het minder opgenomen zijn in deze vooruitgang van het arrondissement Oostende.

Arrondissement	Rangorde in 1963	Rangorde volgens absolute aangroei van het inkomen 1963-69
Brugge	19	7
Veurne	21	8
Roeselare	33	12
Oostende	14	14
Kortrijk	24	15
Tielt	43	17
Diksmuide	44	31
Ieper	42	38

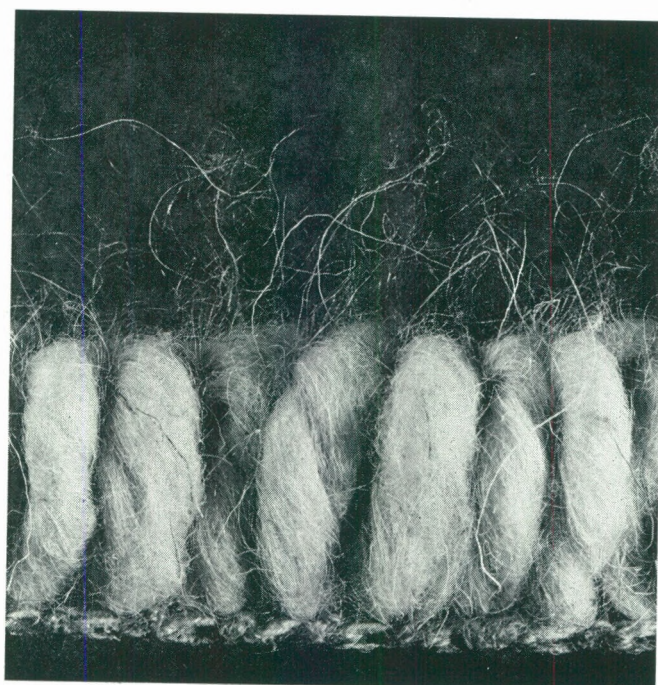
De arrondissementen waar een heel bijzondere inspanning nodig blijft zijn ongetwijfeld Diksmuide, Ieper en Tielt, met een gemiddeld inkomen per aangifte in 1969 van respectievelijk 110.800 Fr, 115.600 Fr en 121.200 Fr. Het gemiddelde van het arrondissement Diksmuide ligt 29 % beneden het niveau van het arrondissement Brugge en 58 % beneden dit van de provincie Brabant.

Ook al slaagde West-Vlaanderen in een merkwaardige herleving, deze provincie heeft nog steeds de arrondissementen met het laagste inkomenspeil.

Kwaliteitsprodukten

BIC TRIUMPH

Door de firma Belgian International Carpet te Kortrijk werd, in verlenging van de reeks wollen tapijten Super-Bic, een nieuwe eksklusiviteit ontwikkeld: de Bic Triumph. Bij deze nieuwe creatie werd gestreefd naar een luxueuze prestige-kwaliteit, aangepast aan de hedendaagse inrichtingstendenzen, en dit zowel op gebied van materiaal als van vormgeving.

ook uw bedrijfszekerheid zou wel eens van een draadje kunnen afhangen...

wij bedoelen het niet figuurlijk maar letterlijk!
 precies daarom besteden we zoveel aandacht aan al
 onze opdrachten.
 daarom ook hebben wij ons omringd met specialisten,
 die voor al uw automatieproblemen een efficiënte op-
 lossing vinden.

etn vandecappelle n.v.

electro-industriële apparatuur rumbekesteenweg 279, 8800 roeselare tel. 051/230.81 (3 l.)

Het gerealiseerde voltapijt heeft een zeer hoge dichtheid van hoge noppen (5 cm hoog); nu werd machinaal gerealiseerd wat vroeger slechts met handwerk mogelijk geacht werd. De gebruiksgarantie werd op 20 jaar gesteld.

Ook het kleurenpalet is erop gericht de typische schoonheid van de gebruikte grondstof, de wol, tot haar recht te laten komen, gezien er alleen ongeverfde, natuurlijke garens worden gebruikt.

In totaal worden er 4,5 kg. wol per vierkante meter gebruikt, wat ongeveer het equivalent is van 4 schapen.

Het produkt wordt in hoofdzaak naar de USA uitgevoerd, alhoewel ook Nederland, Frankrijk, Duitsland en België afnemers zijn. De firma Bic was, bij het uitbreken van de crisis in 1962, de tweede-grootste Europese uitvoerder van wollen tapijten naar de USA. In totaal telt de firma momenteel 160 werknemers.

DE WESTHOEK EEN GEBIED MET EFFEKTIEVE ARBEIDSRESERVE

Einde september verscheen het jaarverslag 1972 van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

In dit jaarverslag wordt er op gewezen dat het maandgemiddelde van de volledige werkloosheid in 1972 hoger lag dan tijdens het voorgaande jaar. Men weet dat de situatie sindsdien aanzienlijk is verbeterd. Uit dit jaarverslag kunnen echter een aantal aanwijzingen worden gehaald dienstig voor het beleid.

In het jaarverslag wordt aangestipt dat de werkloosheidsgraad gemiddeld hoger lag in het Waalse landsgedeelte dan in het Vlaamse landsgedeelte.

Het WES vestigt er de aandacht op dat bij een nadere ontleding van de gegevens blijkt dat de gewesten met de hoogste werkloosheidsgraad nog steeds in West-Vlaanderen zijn gelegen.

Worden de bruto-cijfers bekeken van het aantal volledig werkloze mannen in verhouding tot het aantal tegen werkloosheid verzekerde mannen, dan stelt men vast dat onder de 10 arrondissementen met de hoogste werkloosheidsgraad er 5 Westvlaamse arrondissementen voorkomen (Veurne, Oostende, Diksmuide, Ieper, Brugge). Een juist inzicht in de werkelijke werkloosheidsdruk en de aanwezigheid van een effectieve arbeidsreserve bekomt men als het aantal werklozen met *normale arbeidsgeschiktheid* wordt beschouwd. Een dergelijke ontleding wijst uit dat de hoogste werkloosheidsdruk wordt aangetroffen in het Gewestelijk Bureau Oostende. Het maandgemiddelde van het aantal volledig werkloze mannen met *normale arbeidsgeschiktheid* bedroeg in 1972 in het G.B. Oostende (arrondissementen Oostende, Diksmuide en Veurne) niet minder dan 3,3 % van het aantal tegen werkloosheid verzekerden, dit is bijna het drievoudige van het Rijk (1,2 %). Op de tweede plaats, met een reeds veel gunstiger percentage, volgde het G.B. Bergen (2,1 %) en nadien de G.B.'s Ieper (2,5 %) en Brugge (2,0 %). Het G.B. Luik, waar talrijke gastarbeiders onder de werklozen voorkomen, dat bij de analyse van de bruto-werkloosheidscijfers op de 1ste plaats komt, volgt in deze benadering slechts op de 4de plaats met een werkloosheidsdruk van 1,9 %. Nadien volgen de G.B.'s Hasselt en Tongeren met 1,4 %.

Het gebied dat het meest behoefte heeft aan speciale Overheidshulp om de economische ontwikkeling te ondersteunen is zonder twijfel de Westhoek, waartoe ook het arrondissement Oostende, met uitzondering van de kustgemeenten, behoort. Zoals vele andere indicatoren (verloop industriële werkgelegenheid, migratie, enz.) bewijzen ook de werkloosheidscijfers dit zeer duidelijk.

ZEEBRUGGE EN ZIJN ACHTERLAND

Op een perskonferentie van APZI (13 nov.) gaf dhr. F. Traen, Schepen van Brugge en vertegenwoordiger van de stad in de Raad van Beheer MBZ, het standpunt van de stad betreffende de verbindingen tussen de havens en het achterland en over de promotiepolitiek ten gunste van de haven.

'Tussen Le Havre en Hamburg liggen een aantal havens, de meeste op amper 100 km van elkaar. Van het eigen achterland van een haven spreken, verliest iedere dag meer zin. Het achterland, de bediende streek van een haven overlapt dat van een andere haven, al naar gelang de produkten of de techniek van het vervoer : we hoeven maar even te denken op petroleum en containers.

De rij Le Havre-Hamburg bedient heel West-Europa en een deel van de Middellandse Zee. Het is door zijn specialisatie, door zijn infrastructuur, zijn uitrusting en niet minder door zijn menselijk dynamisme dat Zeebrugge zijn plaats in de rij zal veroveren en handhaven.

De concurrentie is uiterst hard, meedogenloos soms...

Wij zijn gelukkig om de werken, waarvan de uitvoering te Zeebrugge begonnen is. Wij eisen dat het ritme van 2 miljard per jaar zou volgehouden worden en we kunnen geen vermindering ten nadele van Zeebrugge aanvaarden.

Maar daarbuiten hebben wij nog twee belangrijke handicaps :

1° onze verbindingswegen met het achterland - dat omstreken en zo uitgestrekt gebied - laten te wensen over. Ik doel hier op :

de *verbindingsweg met Kortrijk*, de E 3, de autoroute de Wallonie en de weg naar Parijs. Er ontbreken ons daar minder dan 50 km. die uiterst kostbaar en onvervangbaar zijn voor de expansie van onze haven. Brugge-Kortrijk is een prioritaire eis;

de *binnenvaartwegen*. Ook daar laat de huidige situatie veel te wensen over. Indien Zeebrugge wil verbonden zijn met het Westeuropese waterwegennet, dan is er maar één oplossing : vanuit het zuiden van het nieuwe havengebied moet een duwvaartkanaal - d.i. voor duwkonvooien en Rijnschepen van 2000 ton - vertrekken naar het Gentse toe. Dit kanaal dat het tracé volgt van de zgn. afleidingskanalen, moet de verbinding bezorgen met het belangrijke Leie- en Scheldebekken, maar moet ook de verbinding verzekeren met het kanaal van Terneuzen. Dit laatste wil zeggen : de verbinding met de Rijn, met het Albertkanaal. Ook Brugge-Zeebrugge, kan een Rijnhaven worden.

2° Een andere voorlopige zwakheid is onze economische en commerciële promotie.

Ongetwijfeld werd daaraan reeds veel verbetering gebracht in de laatste maanden. APZI heeft daarvoor een grote inspanning en ook een bewustzijn geleverd.

Het volstaat niet miljarden te investeren in infrastructuurwerken, ook in mensen, in bedrijven, in promotie moet geïnvesteerd worden. Tot nu toe hebben wij op dit

punt veel terughoudendheid, om niet te zeggen weerstand ondervonden in de centrale administratie.

Er bestaat een tendens die voor onze haven een gevaar, misschien een dodelijk gevaar betekenen kan : de « dode » hand die Brussel, in de praktijk, alle mooie geloofsverklaringen ten spijt, op onze haven wil leggen.

Antwerpen en Gent zijn beter beschermd tegen deze dreiging.

En nochtans, indien Zeebrugge geworden is, wat het is, dan is dit op de eerste plaats te danken aan het onverwoestbare geloof, de koppigheid en de werkkraft van de Bruggelingen, waarvan ere-burgemeester Pierre Vandamme het voorbeeld en het symbool is.

Het moet de onvoorwaardelijke eis zijn en blijven van Brugge dat wij van onze haven de leiding en de stuwijng nooit prijs geven. '

Op dezelfde perskonferentie had dhr. P. Vandamme, Voorzitter van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen, het standpunt van het havenbestuur uiteengezet i.v.m. de noodzakelijke investeringswerken en tevens gewezen op de mogelijkheden welke thans reeds te Zeebrugge aanwezig zijn.

TEWERKSTELLINGSPROBLEMEN TE KORTRIJK-ROESELARE-IEPER

Het gewestelijk permanent subkomitee voor tewerkstelling in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Ieper, bracht zopas zijn eerste rapport uit over de tewerkstellingsproblemen in deze streek.

I. Tekorten aan geschoolde arbeidskrachten

Het komitee is verontrust door de nijpende tekorten aan geschoolde arbeidskrachten, die zich in het gewest Kortrijk-Roeselare-Ieper manifesteren. Een algemeen gebrek aan geschoolde arbeidskrachten wordt sterk gevoeld in het gewest Kortrijk en vooral in de textielnijverheid, die wegens haar exportgerichtheid en specialisatie koncurrentieel is gebleven. Deze spanningen op de lokale arbeidsmarkt dienen dringend een oplossing te krijgen. Ook wordt gepleit voor een mentaliteitsverandering ten opzichte van de tewerkstelling in de textielnijverheid.

Dank zij de inspanningen inzake revalorisatie van de textielarbeid door de commissie Industrie-Onderwijs, is nu reeds een verhoogde interesse voor de textielarbeid bij de leerlingen waarneembaar. De textielnijverheid is in Zuid-West-Vlaanderen een voorname bedrijfstak gebleven. Er wordt dan ook sterk aangedrongen op de installatie van een centrum voor beroepsopleiding van textielarbeiders en -arbeidsters, dienstig voor onderwijsinrichtingen en waarbij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening medewerking zou verlenen in het kader van de beroepsopleiding voor volwassenen. Het voorstel wordt aangezien als een positief element ter bevordering van de tewerkstelling in de betrokken gewesten.

In dit kader wordt tenslotte een maximale inschakeling gesuggereerd van alle nog beschikbare eigen reserves, die meer bepaald zouden kunnen aangetroffen worden bij de grensarbeiders, de oudere werknemers, de jongeren die hun militaire dienstplicht nog dienen te vervullen, de vrijgestelden van stempelkontrole en de vrouwen.

ZEEBRUGGE

SCHEEPSAGENTEN

STUWADOORS

EXPEDITEURS

TOLAGENTEN

TEL. 050/54260-54360-54560

TELEX 19.130 RUYSZE B.

II. Verkeersaangelegenheden

De aandacht wordt gevestigd op de zeer lange pendeltijden, die in de regio van Zuid-West-Vlaanderen maar al te vaak voorkomen. Deze worden veroorzaakt door een volkomen tekort aan openbaar vervoer en aan een gebrekkige uurregeling.

Een studie, uitgevoerd door de diensten van de RVA, heeft aangetoond, dat naast het openbaar vervoer een net van particulier vervoer werd uitgebouwd, teneinde het probleem van de lange pendeltijden zoveel mogelijk te ondervangen. De bevoegde instanties dienen dan ook dringend over te gaan tot de studie van alle facetten van dit knelpunt, om dan in gezamenlijk overleg tot een oplossing te kunnen komen. Koöperatie en koördinatie kunnen leiden tot tijds- en geldbesparingen.

Het Gewestelijk Permanent Subkomitee voor Tewerkstelling wijst er echter op dat het geenszins de bedoeling is via verbeterde verkeersmogelijkheden de arbeiders uit zekere gebieden weg te kapen, ten voordele van industrieel meer ontwikkelde kernen. Een verbetering van de verkeerstechnische mogelijkheden kan slechts ten goede komen aan gans Zuid-West-Vlaanderen, zowel voor het vervoer van de arbeidskrachten, als voor de ontsluiting van economisch achtergebleven gewesten.

III. Gastarbeiders

Het komitee stelt vast, dat het gewest Kortrijk-Roeselare-leper, voorlopig, nog niet aangetast is door een overvloed aan gastarbeiders, alhoewel de vreemde arbeiders - vooral Noord-Afrikanen - zich nu ook in stijgende mate aangetrokken voelen tot deze regio. Het Gewestelijk Permanent Subkomitee voor Tewerkstelling drukt dan ook de bezorgdheid uit over een toenemende druk en toevloed van niet-onderdanen van de EEG-landen, die dikwijls avontuurlijk gemotiveerd naar onze streken komen afgezakt.

Voor genoemd komitee betreurt dat sommige werkgevers enerzijds nog steeds buitenmate hoge eisen stellen bij de selectie van eigen onderhorigen en anderzijds op een nogal voorbarige en vooringenomen wijze overgaan tot opname van vreemde arbeidskrachten.

Daar er in het Gewest Kortrijk-Roeselare-leper nog arbeidskrachten voorradig zijn, die te gemakkelijk geweerd worden wegens leeftijd, handicap e.a. dringt het komitee aan op een voorzichtige infiltratiepolitiek en wenst voorrang voor eigen onderhorigen, wil men op lange termijn volkomen slagen in vaste tewerkstelling.

IV. Part-time arbeid voor de vrouw

Het komitee wijst erop dat een politiek van aanmoediging van de part-time arbeid voor de vrouw als deeloplossing voor het schrijnend gebrek aan arbeidskrachten geenszins mag genegeerd worden. Part-time arbeid biedt zowel voor de werkgever als voor de werknemer ongetwijfeld vele voordelen. Het deeltijdse arbeidsregime als een ideale oplossing voorstellen, zou echter fout zijn, gelet op de bedrijfsgebonden organisatorische en de sociale reperkussies.

Het Permanent Subkomitee voor Tewerkstelling is de mening toegedaan dat, gezien de nijpende tekorten aan arbeidskrachten, een uitbreiding van het deeltijdse arbeidssysteem ernstig dient overwogen te worden.

Part-time arbeid ligt in Zuid-West-Vlaanderen tot op heden, althans in de sekundaire sektor, nog niet voldoende in de zeden, wat ertoe heeft geleid dat er nog te weinig aandacht aan dit systeem werd besteed. Gezien de span-

ningen op de lokale arbeidsmarkt is een mentaliteitsverandering ten opzichte van de deeltijdse arbeid noodzakelijk.

Part-time arbeid voor de vrouw dient, aldus het komitee, aangemoedigd te worden, teneinde het tot nu toe onvoldoende benut arbeidspotentieel, dat de gehuwde vrouwen vormen, aan te trekken en in te schakelen. Daartoe dient er in de eerste plaats, mits medewerking van de overheid, de nodige ruchtbaarheid gegeven te worden aan de mogelijkheden, die het part-time stelsel biedt. In dit verband stelt het komitee dat de publiciteit zich niet dient te beperken tot overheidsinitiatieven, maar dat deze bovendien kan ondersteund worden door belanghebbende privé-organismen.

Hierbij aansluitend meent het komitee dat, alhoewel het tekort aan kinderkribben dient beschouwd te worden als een nationaal probleem, dat dient losgemaakt van de part-time vrouwenarbeid, de problematiek van de kinderkribben toch niet uit het oog mag verloren worden.

V. Aantrekking van nieuwe bedrijven en diversificatie van de vestigingen

Het komitee oordeelt dat dergelijke activiteiten eerder tot de bevoegdheid van de Westvlaamse Economische Raad behoren. Nochtans wordt het opportuun geacht dat er ook aandacht wordt besteed aan de regionale en zelfs aan de sub-regionale problemen; dit mag echter geen aanleiding geven tot versnippering.

Het Permanent Subkomitee voor Tewerkstelling meent dat bij de vestiging van vreemde multinationale ondernemingen voorzichtig en selectief dient tewerkgegaan en pleit voor de uitbreiding en de nieuwe inplanting door eigen, reeds van ouds gevestigde bedrijven, die ter plaatse aan research zouden moeten doen, teneinde de eigen afgestudeerden in eigen streek te kunnen houden.

VI. De werkloosheid onder de vrouwen (omschakeling, maatregelen ter bestrijding)

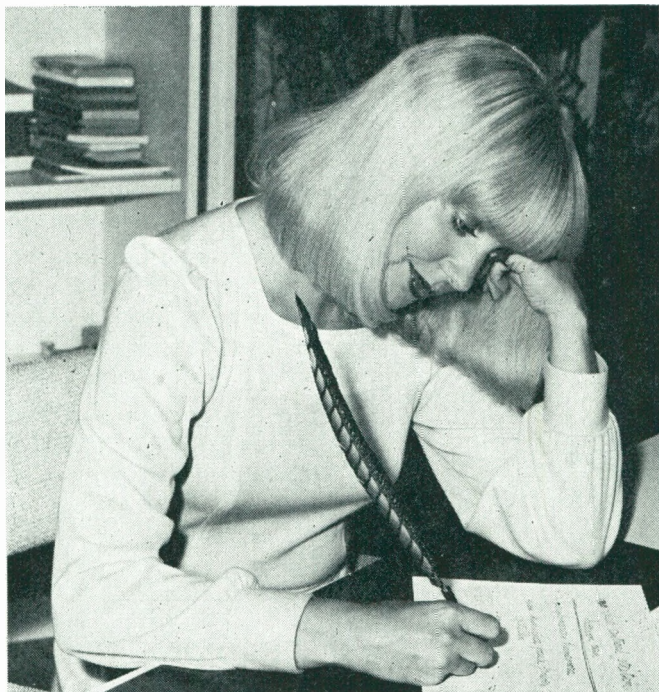
Het aanschijn van de werkloosheid onder de vrouwen is totaal veranderd. Zij manifesteert zich namelijk meer en meer in de tertiaire sektor. In Zuid-West-Vlaanderen, waar het aantal arbeidsgeschikte werkloze vrouwen weliswaar relatief klein is, wordt dezelfde tendens waargenomen. Het is trouwens in de tertiaire sektor - en meer bepaald in de categorie van de bedienden (inbegrepen onderwijs) - dat het grootste deel der arbeidsgeschikte werkloze vrouwen te vinden is.

In dit verband stelt het komitee dat velen zich de titel van bediende toemeten, maar achteraf absoluut niet de nodige kennis blijken te bezitten om als dusdanig te fungeren; bovendien meent het komitee dat de term bediende een té vaag gegeven is. Er wordt dan ook gepleit voor herscholing, beroepsopleiding en specialisatie van geschikten, zodat men de term bediende door meer specifieke beroepsaanduidingen (overeenstemmend met de behoeften) kan gaan vervangen.

Tenslotte is het komitee van oordeel dat :

(1) een doorgedreven koördinatie en koöperatie tussen het onderwijs en de nijverheid ten allen prijze dient bewerkstelligd te worden;

(2) zowel in het onderwijs als in de PMS-centra meer aandacht dient besteed te worden aan de evolutie van de arbeidsmarkt. Voornoemde instellingen hebben bovendien tot taak de leerlingen, studenten en de ouders in dit verband voldoende voorlichting te geven. Daarenboven dienen de onderwijsprogramma's meer aangepast

Schrijft u uw personeelsadvertenties ook nog met de ganzerveer?

we bedoelen of u uw advertenties ook nog publiceert als voor 20 jaar:
droge mededelingen met onechte voordelen,
met niets dan plichten voor de kandidaat-medewerker,
zoiets in de zin van
"schrijf maar eens, maar je mag het ook laten"...!

tja,
het wordt dan ook de hoogste tijd dat u
op 'n andere pennehouder overschakelt,
dat u het opstellen en plaatsen van uw personeelsadvertenties
aan een man (vrouw) van het vak overlaat.

waar hij (zij) te vinden is?
in eigen streek, verdraaid!
in artex.

we adviseren over de te kiezen dag- of weekbladen.
we plaatsen uw personeelsadvertenties en nemen alle administratieve
rompslomp zonder enige tariefverhoging over.
de antwoorden van de kandidaten worden rechtstreeks aan u overgemaakt.

reklamebureau artex
roeselaarsestraat 640 8700 izegem
tel 051/307.41
telex 17 482

Roger SABBE - VERHULST

OPENBARE WERKEN

Houthulststraat 39

8140 STADEN - Tel.: 051/712.91

te worden aan de situatie op de arbeidsmarkt en de eisen van het bedrijfsleven;

(3) er dient gestreefd te worden naar een nivellering van het arbeiders- en het bediendenstatuut.

VII. Onderwijsproblematiek

Het onderwijsprobleem is een bijzonder complex probleem, dat op lange termijn dient beschouwd te worden. Onze gemeenschap staat reeds met één voet in de post-industriële maatschappij, wat gepaard gaat met een zekere angstpsychose tegenover fabriekswerk en een vlucht naar de tertiaire, en straks naar de quaternaire sector. De huidige wanverhoudingen op de arbeidsmarkt zijn dan ook op korte termijn niet weg te werken, zodat de oplossing veeleer dient gezien te worden in de functie van de algemene evolutie van onze maatschappij. Daartoe zijn in de eerste plaats degelijke tewerkstellingsprognoses vereist vanwege de bedrijven. Een konfrontatie van deze prognose met de informatie van de RVA, gekoppeld aan een intense samenwerking met de PMS-centra, dient tot een oplossing te leiden.

De ouders, de scholen, de PMS-centra en de hoogste instanties dienen vervolgens via een groots opgezette en grondig bestudeerde campagne de nodige voorlichting te krijgen.

Het comité acht het verder ook noodzakelijk de voorlichting ten aanzien van het technisch onderwijs beter te organiseren.

Tenslotte wordt op korte termijn de oprichting gesuggereerd van een interimdienst in het kader van de RVA. Een dergelijke interimdienst kan slechts ten goede komen aan de werkzoekenden in het algemeen en aan de werkzoekende bedienden in het bijzonder.

VIII. Absenteïsme

Het comité onderlijnt dat het verschijnsel absenteïsme meestal voorkomt bij werknemers, die dank zij een medisch attest zagezegd gewettigd afwezig zijn. Het noemt tevens de sociale wetgeving een faktor die het absenteïsme verder in de hand werkt. Aangehaald wordt dat vooral de vrouwen dikwijls genoodzaakt zijn afwezigheid te veinzén door overbelasting wegens een dubbele taak, waarbij deze van moeder niet uit te schakelen is.

Dergelijke misbruiken ontstaan vaak uit vrees van de werknemer dat de Sociale Verzekering zal onderbroken worden. Teneinde hieraan te verhelpen zouden deze periodes van afwezigheid als gelijkgestelde dagen dienen beschouwd te worden.

Een strengere tegencontrole door een neutrale dokter, die rechtstreeks afhangt van een officiële instantie zoals bijvoorbeeld de RVA, ware eveneens wenselijk.

PROVINCIALE DIENSTENCENTRA IN WEST-VLAANDEREN

Inzake de sociale infrastructuur van de provincie hebben de provinciale diensten, onder leiding van de heer H. Defauw, bestendig afgevaardigde, een eigen optiek ontwikkeld voor het bejaardenwerk en een eigen bouwprogramma terzake uitgestippeld en in uitvoering gesteld.

Men vertrok van de vaststellingen dat iedere enkeling in onze maatschappij dreigt te vereenzamen, maar dat vooral de ouder-wordende mens behoefte heeft aan begeleiding om deze vereenzaming in het sociale en het sociaal-kulturele vlak te doorbreken. Gepoogd wordt als alternatieve oplossing voor het klassieke bejaardentehuis, centrum voor materiële en sociale dienstenverstrekking, dienstencentra te creëren, die diverse diensten kunnen verlenen aan personen die in de eigen omgeving blijven wonen.

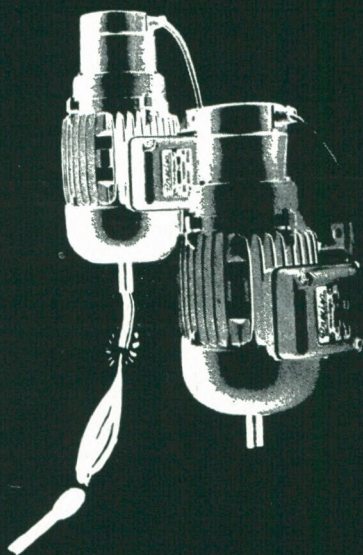
Deze dienstencentra doen aldus geen afbreuk aan de diverse vormen van intramuraal bejaardenwerk, waar deze aangewezen zijn ingevolge de fysische toestand of de mentale ingesteldheid van heel wat bejaarden.

Gepoogd wordt echter extra-murale voorzieningen te creëren, die bepaalde nadelen van de inrichtingen elimineren. Men tracht daarbij de dienstenverlening naar de mensen zelf te brengen.

Daarom ging men in wijken met een hoge bevolkingsdichtheid, en waar dus ook een sterk potentieel aan vergrijzing aanwezig was, een centrum plannen, van waaruit getracht wordt zoveel en zo goed als mogelijk de service te verlenen, die voor een normaal en gewoon leven essentieel zijn: sociale begeleiding, zowel als het verstrekken van warme maaltijden, beschikbaar stellen van huis-houdelijke en paramedische bijstand evengoed als het voldoen van de socio-kulturele behoeften.

Met andere woorden: men tracht de oudere mens te begeleiden in zijn specifieke noden, ter plaatse, in zijn geëigende en vertrouwde levensomstandigheden.

Voor West-Vlaanderen wordt deze dienstverlening, in het kader van een specifieke benadering, aangepast aan het eigen karakter en de eigen structuur, ingepast in een polyvalent dienstencentrum.

motoren
Precisa

THEYS ETIENNE
p . v . b . a
drieslaan,
industriezone
MOORSELE
telefoon werkhuis
056 / 42063

herstellingen
alle merken

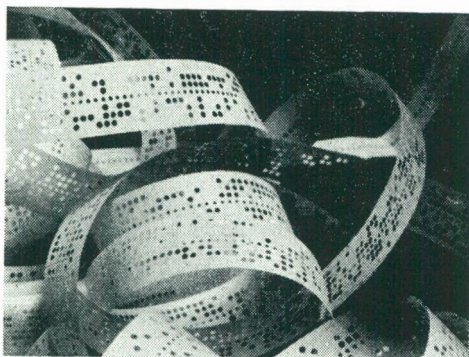

DRUKKERIJ SANSEN pvba

Gasthuisstraat 19-23

8970 Poperinge.

Tel. 057/340.16

**WIJ KUNNEN
KILOMETERS TEKST
BEHOUDEN VOOR EEN VOLGENDE
HERDRUK.**

**Daarom kunnen verzekeringspolis-
sen, kontrakten, facturen en be-
stelbons met uitgebreide verkoops-
voorwaarden zeer efficiënt worden
verwerkt met ponsmachines, com-
puter en elektronische zetmachines.**

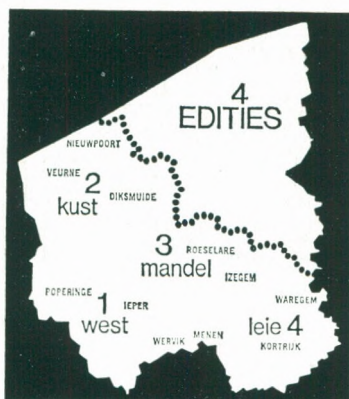

HET WEKELIJKS NIEUWS

Nieuwsweekblad voor West-Vlaanderen.

uitgave van de Drukkerij Sansen

CIM controle - 152.100 LEZERS

**UW PERSONEELSAANKONDIGING
MOET RENDEREN !**

De hoofdklemtoon van dit centrum ligt op de inplanting binnen een leefgemeenschap, waarbij het centrum gemakkelijk te bereiken moet zijn vooral voor bejaarden (open bejaardenwerk) en voor gehandicapten. Het centrum moet daartoe binnen de straal van 1 km (20 minuten bejaardenwandeling) van een woonwijk worden ingeplant. Bij voorkeur worden drukke verkeersaders vermeden. Een hoge bevolkingsdensiteit met sterke vergrijzing is aangewezen.

Momenteel zijn in de provincie drie dergelijke centra in aanbouw, nl. te Brugge, te Ieper en te Tielt. Deze drie centra omvatten een administratieve eenheid, met ondermeer een bureau voor sociale begeleiding, een verzorgende eenheid met badakkomodatie voor de bejaarden, een zaaltje voor mani- en pedicure, een waslokaal met vol-automatische wasapparaten en tenslotte een gemeenschaps eenheid, soms met keuken, maar steeds met een polyvalente gemeenschapszaal, dienstig voor maaltijden, vergaderingen, heilgymnastiek, bezigheidsterapie, creatief werk, enz.

Het centrum te Brugge wordt rond de jaarwisseling opengesteld, terwijl Ieper en Tielt einde 1974 in dienst zullen worden genomen.

Te Roeselare heeft de aanbesteding van de bouwwerken plaats einde 1973.

Verder worden er onderhandelingen gevoerd voor verwerving van gronden te Oostende, Diksmuide en Veurne.

Belangwekkend is wel dat, eens de gronden verworven en de gebouwen opgetrokken door het provinciaal bestuur en de provinciale diensten, het beheer in handen wordt gelegd van een plaatselijke instantie. Daarbij wil de provinciale overheid het in de arrondissementshoofplaatsen genomen initiatief opvatten als een piloot-initiatief; andere steden kunnen uit de konkrete uitwerking leren of zijzelf ook niet in deze richting zouden denken en handelen.

INDUSTRIELE ONTWIKKELING WEST-VLAANDEREN NOG STEEDS NODIG

De conjunktuurinzinking die eind 1970-begin 1971 tot uiting kwam in stijgende werkloosheidscijfers bereikte haar keerpunt slechts op het einde van 1972. De groei van de bezoldigde werkgelegenheid, zoals die blijkt uit de gegevens van de RMZ, is voor de periode 1970-72 dan ook zeer bescheiden.

Het WES wijst er op dat in periodes van laagconjunktuur de werkgelegenheid in de industrie stagneert of zelfs vermindert en enkel de tertiaire sektor nog een verruiming van het arbeidseffektief registreert. In periodes van hoogconjunktuur is in West-Vlaanderen de toename in de industrie steeds aanzienlijk hoger dan in de tertiaire sektor en dit in veel sterkere mate dan in het Rijk en de provincies met een hoog welvaartsniveau. West-Vlaanderen heeft nog steeds een achterstand op te halen en kan daartoe niet uitsluitend steunen op de handels- en dienstensektor.

Voor de jaren tot 1968 zijn de gegevens van de RMZ vergelijkbaar; vanaf 1969 is de waarnemingssfeer sterk

verruimd (openbare diensten, onderwijs) en moet de sektor openbare diensten en diensten van algemeen nut worden afgesplitst om tot vergelijkbare gegevens met voorgaande jaren te komen. De gegevens van de jaren 1970-72 zijn wel onderling vergelijkbaar.

	Industrie en bouw		Transport, handel en diensten, exclusief openbare diensten van algemeen nut	
	West-Vl.	Het Rijk	West-Vl.	Het Rijk
		exclusief mijnen	inclusief mijnen	
1958-64 (hoog-konjunctuur	+ 31.343	+ 156.196	+ 92.871	+ 7.692 + 71.110
1964-68 (laag-konjunctuur	+ 238	— 37.092	— 71.799	+ 4.155 + 54.897
1968-70 (hoog-konjunctuur	+ 14.698	+ 80.331	+ 66.146	+ 4.245 + 54.234
1970-72 (laag-konjunctuur	— 1.128	— 17.548	— 22.701	+ 2.702 + 35.564

In relatieve termen blijft de groei in de tertiaire sektor in West-Vlaanderen ten achter in vergelijking met het Rijk. Voor de periode 1958-64 noteerde West-Vlaanderen nog 10,8 % van de groei in de tertiaire sektor in het Rijk. In de volgende jaren verminderde het aandeel tot 7,6 % à 7,8 %; West-Vlaanderen groepeerde nochtans 10,9 % van de bevolking van het Rijk.

West-Vlaanderen heeft nog behoefte aan een verruiming van de geldstroom via industriële initiatieven om van daaruit de bestedingsmogelijkheden te verhogen en impulsen te geven in de handels- en dienstensektor.

Tijdens de periode 1970-72 steeg de bezoldigde werkgelegenheid (inclusief openbare diensten en diensten van algemeen nut) in West-Vlaanderen van 274.762 tot 281.592 personen of met 2,5 %. Vergeleken met de andere provincies was de procentuele toename groter in de provincies Limburg (+ 8,2 %), Limburg (+ 5,3 %), Brabant (+ 3,0 %) en Namen (+ 2,7 %); West-Vlaanderen bleef iets beneden het rijksgemiddelde (+ 2,6 %).

Op het vlak van de evolutie in de industrie kwam West-Vlaanderen er relatief goed voor, met een aangroei van 0,9 % in de periode 1970-72; in slechts 2 andere provincies werd nog een toename genoteerd, namelijk Limburg, met niet minder dan 13,5 %, en in Luxemburg (+ 0,7 %). In het Rijk was er een daling van 0,8 %.

Voor de tertiaire sektor kwam West-Vlaanderen, met een aangroei van 7,6 %, na de provincies Luxemburg (9,5 %), Limburg (8,9 %), Namen (8,9 %), Luik (8,7 %) en Henegouwen (8,5 %). Wordt de groei van de bezoldigde werkgelegenheid in de tertiaire sektor uitgedrukt in promille van de bevolking, dan haalt West-Vlaanderen slechts 7,8 p.d. tegenover 10,0 p.d. voor het Rijk; alleen Antwerpen (6,3 p.d.) en Oost-Vlaanderen (6,5 p.d.) bleven beneden het verhoudingscijfer van West-Vlaanderen.

Binnen West-Vlaanderen verliep de bezoldigde werkgelegenheid in de periode 1970-72 licht stijgend in de arrondissementen Kortrijk (+ 3.029), Tielt (+ 1.387), Brugge (+ 1.302), Oostende (+ 640), Ieper (+ 562) en Diksmuide (+ 141) en dalend in de arrondissementen Roeselare (— 227) en Veurne (— 4).

meubelfabriek
binnenhuisinrichting

mobilis

pvba
zandstraat 99
8200 sint-andries
tel. 050-162 57

mobilis ontwerpt en
realiseert
voor elk leefmilieu
een esthetisch
verantwoorde
wooninrichting
volgens uw wens :
ook naar uw schets

design: grafikon brugge

De evolutie van de werkgelegenheid was ongunstig in het bouwbedrijf in de kustarrondissementen, waar de appartementsbouw voor de toeristische sektor sterk is gedaald, en in de schoennijverheid in het arrondissement Roeselare. In het bouwbedrijf was er een daling van 830 personen in het arrondissement Oostende, 824 in het arrondissement Brugge en 416 in het arrondissement Veurne. In de kledingsnijverheid (schoennijverheid inbegrepen) verminderde het arbeidseffektief in het arrondissement Roeselare met 718 eenheden. In de textielnijverheid was er een vermeldenswaardige groei in de arrondissementen Kortrijk (+ 1.239) en Tielt (+ 478), in tegenstelling met het arrondissement Roeselare (— 256). In de kledingsnijverheid noteerde het arrondissement leper een opmerkelijke aangroei (+ 635); in de metaalnijverheid was er in dit arrondissement echter een daling van 913 personen. In de tertiaire sektor was de toename aanzienlijk in de arrondissementen Brugge (+ 3.548), Kortrijk (+ 1.786), Oostende (+ 1.446) en ook Roeselare (+ 701) en leper (+ 614).

RESULTATEN EXPANSIEWETGEVING

De eerste negen maanden van 1973 werden 101 investeringsdossiers van Westvlaamse firma's gunstig geadviseerd. De betrokken investeringen bedragen 3.180 mln frank. De toegezegde overheidshulp belooft 372 mln frank over alle jaren waarvoor de hulp is toegekend. In totaal zullen er 3.260 nieuwe personeelsleden worden aangeworven.

De in West-Vlaanderen geïnvesteerde bedragen belopen 12,7 % van het Vlaamse landsgedeelte, de aan te werven personen 17,8 %, wat wijst op een neiging om nog steeds in personeelsintensieve bedrijven te investeren.

Vijf van de geciteerde investeerders in West-Vlaanderen waren buitenlanders; zij investeerden voor 413 mln fr. terwijl het aan te werven personeel 883 personen bedraagt.

Inzake aanleg en uitrusting van industriezones werden twee nieuwe dossiers in West-Vlaanderen goedgekeurd (Roeselare en Nieuwpoort), terwijl ook een aanpassing werd beslist (leper).

KLASSIFIKATIE VAKANTIEWONINGEN

In het jaar 1975 werd een vzw opgericht tot klassifikatie van appartementen en villa's in West-Vlaanderen, CAV West-Vlaanderen. Dit gebeurde door Westtoerisme en de Immobiliënkamer voor de Belgische Kust, in nauwe samenwerking met het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme.

Er zijn vijf categorieën, aan te duiden met sterren. Jaarlijks worden deze gegevens gecontroleerd; zij kunnen

ook op aanvraag van de eigenaars voor een herziening in aanmerking komen. De getuigschriften worden in de woningen aangebracht.

De gebruikte normen zijn de volgende :

Algemene bepaling : Zodra de woning geschikt is voor vier personen moet er een afzonderlijke slaapkamer zijn. Vanaf zes personen moeten er 2 afzonderlijke slaapkamers zijn. Voor elke twee personen meer : plus 1 slaapkamer.

Voor elke categorie wordt tevens de minimum 'inventaris' bepaald.

één ster

Appartement : frans appartement; lopend water; minstens één lavabo; private WC met spoeling; vloeren en muren in nette huurstaat; voldoende verlichting en verluchting; efficiënte directe of indirecte verluchting; in de keuken : eenvoudig meubilair maar in goede en nette huurstaat.

Aanvullende normen voor villa's : minstens één lavabo per twee slaapkamers; private WC binnenshuis; alle opgegeven aantallen zijn een minimum; in de living moeten er minstens evenveel stoelen zijn als er slaapgelegenheid is.

twee sterren

Appartement : alle vorige plus stopcontacten in alle plaatsen; douchecel of badkamer met warm en koud water.

Aanvullende normen voor villa's : idem als één ster.

drie sterren

Appartement : alle vorige plus centrale verwarming of radiatoren in alle plaatsen; vanaf vierde verdieping : lift, parlofoon met deuropener; modern ingerichte keuken (warm en koud water); gezellig en comfortabel meubilair; afzonderlijke keuken, zoniet een dampkapje boven het fornuis; T.V.-aansluiting (of distributie).

Aanvullende normen voor villa's : alle vorige plus garage; vanaf drie slaapkamers moeten er minstens twee slaapkamers beschikken over éénpersoonsbedden (4 x 1); vanaf vijf slaapkamers moeten er minstens drie slaapkamers beschikken over éénpersoonsbedden (6 x 1).

vier sterren

Appartement : alle vorige plus telefoon; luxueus meubilair; alle lavabo's met koud en warm water; centrale verwarming het ganse jaar door bruikbaar.

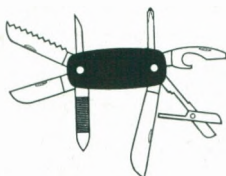
Aanvullende normen voor villa's : alle vorige plus twee WC's; behoorlijk tuinmeubilair; garage voor twee wagens; tuin moet behoorlijk onderhouden zijn op kosten van de verhuurder.

vijf sterren luxe categorie

Appartement : alle vorige plus gebouw van de hoogste standing; gemeenschappelijk of privaat lokaal voor fietsen en kinderwagens; twee badkamers of één badkamer en douche (minstens één badkamer met dubbele lavabo) (1 voor studio); twee WC's (1 voor een studio); ruime keuken; volledig afzonderlijk, fornuis met 4 verwarmings-elementen, oven, grill en vaatwasmachine.

Aanvullende normen voor villa's : alle vorige plus minstens 1.000 m² grond; vrijstaande villa; zwembad; bad + douche of twee badkamers.

Voor tal van diensten:

fabricom

n.v.

Programma

bedieningsborden en lessenaars, brandblus-apparatuur, buisbuigen, centrales, droging, drijfkracht, elektroforese, elektrolyse, elektromechanische uitrusting, gasombouw, hoge spanning, hoogspanningskabinen, hoogspanningsluchtlijnen, hoogspanningsstations, instrumentatie, ketelementen, koeling, kokers, lage spanning, lassen, luchtkonditionering, mechanische montage, meet-en regelpanelen, metaalkonstruktie, open-

bare verlichting, oppervlaktebehandeling, opslagtanks, ovens, pijpleidingen, pijpwerk, plaatwerk, schakelinrichtingen, seininrichtingen, slangen, sleutel op de deur werken, sprinklers, spuitkabinen, stoom, synoptische borden, verassing, verlichting, verwarming, warmtewisselaars, warmte, zuivering.

Exklusief in België !

Induktie - Buisbuigen

Zetel :

Gatti de Gamondstraat 254 1180 Brussel België

Tel. 02/77.30.70

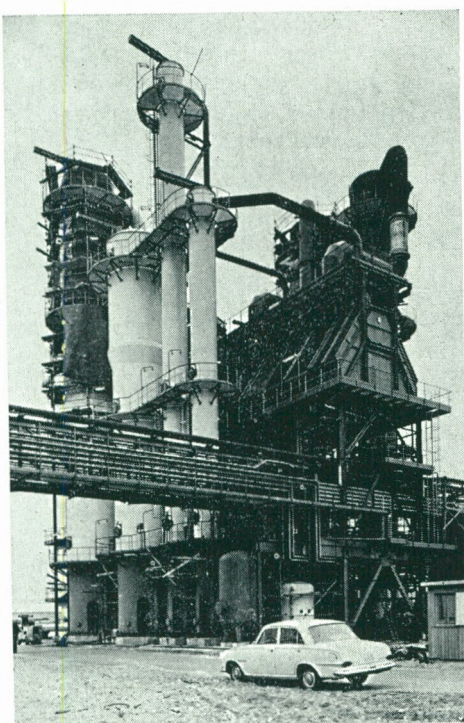
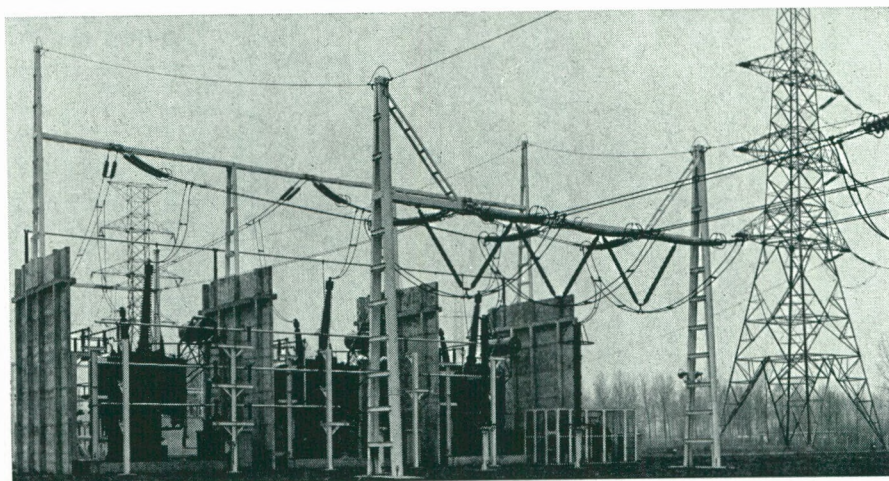
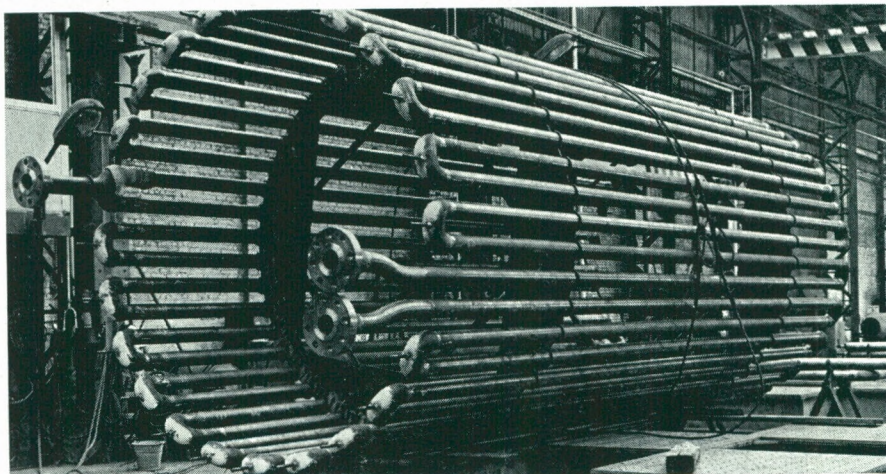
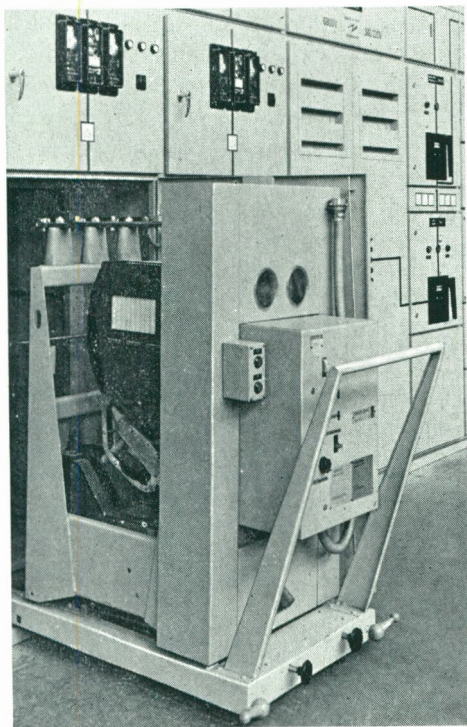
Telex : Fab. Bru. Nr. 220.72.

Werkplaats :

Steenweg Verbrande Brug 56 1850 Grimbergen België

Tel. 02/51.69.01

Telex : Fab. Gri. Nr. 229.26.

West- Vlaanderen werkt

nieuwsjes

Publikaties leefmilieu

In de reeks ' Monografieën Leefmilieu Nu ' van de Stichting Leefmilieu vzw te Brussel verscheen van de hand van twee WES-medewerkers een monografie ' Lucht, luchtverontreiniging, luchtzuivering '. Deze monografie, de zesde in de reeks, is van de hand van Lic. J. Hem-schoote, Stafmedewerker WES en Dr. S. Beernaert, Hoofd Afdeling Milieuzorg WES. Het boek werd aangevuld met een bijdrage van Prof. Ir. A. Van Haute, KUL, over de bestrijdingstechnieken in de industrie.

Bedrijfsuitbreiding bij Clayson nv te Zedelgem

Sinds enkele maanden startte te Zedelgem een brede aanwervingskampanje bij de firma Clayson nv. Deze aanwerving is een gevolg van de zeer gunstige wereldmarkt van gemechaniseerde landbouwmachines en tevens van de produktie van een tweede produkt, namelijk een Sperry New Holland Veldhakselaar.

De verbetering van het basisprodukt liet toe een afzet te verzekeren over diverse streken in de wereld, wat de mogelijkheid biedt de verkoop - en dus ook de produktie - beter te spreiden over gans het jaar. De hakselmachine, die veevoeder hakselt, leunt aan bij de belangrijke groei-markt van de vleesprodukten.

In 1974 zullen er ongeveer 150 mln fr. geïnvesteerd worden. Tegen begin 1974 wil Clayson nv het cijfer van 3.300 werknemers bereiken, wat een verhoging van het tewerkgesteld personeel met 500 personen op ongeveer 1 jaar tijd omvat.

75-jaar De Witte-Lietaer te Lauwe

Zopas werd het 75-jarig bestaan gevierd van de firma De Witte-Lietaer nv te Lauwe. Deze firma wist zich een wereldfaam te vestigen met haar industriële weefsels en haar huislinnen. In totaal werken er 842 personeelsleden, met name 483 mannen en 359 vrouwen. 35 % komen uit Lauwe zelf. De firma beschikt over een spinnerij met 25.000 spinnen (1.500 T. produktie per jaar), een ververij met 10 autoklaven en 3 spanramen (produktie 1.600 T./jaar), een weverij met 450 jacquardgetrouwen en 4,5 mln lopende meter stoffen, en een konfektieafdeling met 170 tewerkgestelden en 8.000 stuks/jaar.

Beauvoorde ontvangt prijs Arthur Olivier 1973

De Provinciale Prijs Arthur Olivier 1973 uitgelooft door het Provinciaal Tuinbouwkomitee, werd in competitie gesteld tussen de gemeenten langs de toeristische autoroutes erkend door Westtoerisme voor de meest verdienstelijke initiatieven ten aanzien van beplanting, bebloeiing, verfraaiing van verwaarloosde plaatsen, enz..., zowel op initiatief van de openbare als van de privé-sektor, die leiden tot de verbetering van het algemeen uitzicht van de toeristische route op hun grondgebied.

Van de 8 gemeenten die zich kandidaat stelden om in aanmerking te komen voor de prijs, werden er door de jury drie weerhouden : Beauvoorde, Kanegem en Snellegem. De jury was eenparig van oordeel dat de gemeente Beauvoorde het best beantwoordt aan de doelstellingen van de prijs. Om die reden werd de prijs dan ook aan de gemeente Beauvoorde toegekend.

Kwalitatieve arbeidsstudie over West-Vlaanderen

Door het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad zal eerstdaags een onderzoek uitgevoerd worden naar de evolutie van vraag en aanbod van geschoolde arbeidskrachten in West-Vlaanderen in opdracht van het Staatssekretariaat voor Streekeconomie.

Een aangepaste regionale ontwikkelingspolitiek moet kunnen steunen op een ernstige diagnose over de toekomstige arbeidsmarkt, uitgesplitst naar de gewenste scholingsgraad langs de vraagzijde en naar de feitelijke geschooldheid van het arbeidsaanbod.

Deze vraag naar de kwalitatieve gegevens van de arbeidsmarkt is betrekkelijk nieuw. Tot vóór enkele jaren was de regionaal-economische politiek erop gericht nieuwe arbeidsplaatsen te creëren om de werkloosheid en de asociale pendel in bepaalde streken tegen te gaan. De schaarste op de arbeidsmarkt in verschillende streken en de nood aan een bestendige vernieuwing en aan een heroriëntatie van het bedrijfsleven maken een kwalitatief inzicht in de arbeidsmarkt meer en meer noodzakelijk.

De WES-studie zal er in hoofdzaak op gericht zijn de bijkomende behoeften van de nijverheid inzake arbeidskrachten, uitgesplitst naar het peil en de aard van de geschooldheid, te leren kennen. Tevens wordt gezocht naar de toekomstige verhouding tussen vraag en aanbod van de geschoolden, naar de beroepsvoorkeur van de studenten in het technisch onderwijs, naar de kans op over- of onderbezetting van de diverse sectoren.

De duur van de studie zal achttien maanden bedragen. Teneinde de toestand in West-Vlaanderen zo juist mogelijk te benaderen zal een beroep gedaan worden op de meest-recente statistische gegevens, terwijl er een enquête zal doorgevoerd worden in het bedrijfsleven, in de technische scholen en bij de werknemers. Het Westvlaams Economisch Studiebureau is ervan verzekerd dat de aangesprokenen, gezien het belang van deze studie, opnieuw in aanzienlijke mate aan deze enquête zullen medewerken.

Waterverontreiniging in West-Vlaanderen

Op 11 februari 1971 besliste de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen een onderzoek in te stellen naar de graad en staat van waterverontreiniging in West-Vlaanderen, en belastte het Provinciaal Kollege het Westvlaams Economisch Studiebureau met een opdracht van inventarisatie.

Op vrijdag 26 oktober 1973 vergaderde de Provinciale Werkgroep 'Leefmilieu - Afvalwaters', samengesteld uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Volksgezondheid, de Provinciale Technische Dienst der Wegen, de Tussengemeentelijke Vereniging voor Zuivering van Afvalwaters aan de Kust (TVZAK), en de Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand, als ook de Interkommunale Leiedal, onder leiding van de Heer Piet Monballyu, Bestendig Afgevaardigde. De Werkgroep werd ingelicht over de eerste voorlopige resultaten van de uitgevoerde studie.

De inventarisatie omvat drie delen, nl. de studie van het IJzerbekken en de Westkust, de Midden- en Oostkust en het Leie-Scheldbekken. Het onderzoek van het Kustbekken werd uitgevoerd; de konklusies voor het Scheld-Leiebekken worden binnenkort bekend gemaakt.

Ontwikkelingssamenwerking

Tijdens de tweede helft van augustus verbleven Prof. Dr. O. Vanneste, directeur en de heer H. Van Reybrouck, hoofd Afdeling Ontwikkelingssamenwerking WES, in Indonesië. Het doel van hun zending bestond in het kritisch doorlichten van de opdracht Planning Unit Bali alsook in het selekteren van de Indonesische stagiairs 1973-74 voor het Westvlaams Economisch Studiebureau.

Het Westvlaams Economisch Studiebureau ontving in de maand augustus 1971 vanwege het Algemeen Bestuur voor de Ontwikkelingssamenwerking de opdracht in te staan voor het in werking stellen van een provinciale planningsdienst op het eiland Bali en voor de opleiding van het stafpersoneel van deze planningsdienst. In het kader van deze opdracht werd in de periode 1971-73 door stafmedewerkers van het WES achttien man maanden opleiding verstrekt op het eiland Bali. Deze provinciale planningsdienst is thans reeds in volle werking en heeft zich in de afgelopen twee jaar voornamelijk ingelaten met de kritische evaluatie van de diverse plannen die door Indonesische en buitenlandse studiegroepen werden opgemaakt voor het eiland Bali. Het betreft ondermeer het toeristisch ontwikkelingsplan voor Bali (opgemaakt door de Franse studiegroep SCETO), het regionaal plan voor Bali en de diverse structuurplannen voor enkele Balinese steden (opgemaakt door het Ministry of Public Works and Power).

Deze opdracht zal medio 1974 worden beëindigd. In 1974 zullen nog drie stafleden van het WES gedurende één maand op Bali verblijven.

Als gevolg van het verblijf van de heren O. Vanneste en H. Van Reybrouck in Indonesië, zijn begin oktober 1973 opnieuw Indonesische stagiairs te Brugge aangekomen.

Thans verblijven er zes Indonesische stagiairs op het WES. Vier stagiairs worden gedurende een volledig jaar opgeleid in technieken van regionale planning en toeristische ontwikkeling. Het betreft vier ambtenaren die werkzaam zijn in de provinciale toeristische diensten van hun respektievelijke provincies West-Java, Centraal-Java (2 personen) en Bali. Daarnaast worden nog twee ambtenaren van het Ministry of Public Works and Power gedurende vier maanden op het WES opgeleid in de organisatie van een studiebureau belast met de regionale planning.

Gedurende het verblijf heeft Prof. Dr. O. Vanneste eveneens de nodige schikkingen besproken om twee documentatiecentra over regionaal-economische en fysische planning in Indonesië op te richten. Tevens werd een kritische evaluatie van de opleidingstechnieken opgemaakt en de opdracht en werkwijze van de zesde missie voorgelegd, besproken en vastgelegd.

Buitenlands bezoek op de WER

Op 23 oktober ontvingt de WER het bezoek van Dr. F. Lentacker, Professor aan de universiteit te Rijsel.

De bespreking liep over het Belgisch-Noordfranse overleg en over enkele structurele problemen, waaronder de grensarbeid. Van de hand van Professor F. Lentacker verschijnt binnenkort een gedrukte editie van zijn doctoraatswerk: 'La Frontière Franco-Belge - Etude géographique des effets d'une frontière internationale sur la vie des relations'.

Van 23 februari tot 3 maart 1974 gaat te Kortrijk in de Hallen het eerste Internationale Gastronomisch Diepvries Festival 'Interfreez 74' door.

Gepoogd wordt de diepvriesprodukten op de Belgische markt te stimuleren door het verspreiden van de diepvriesidee, door aanduiding en verbetering van de kwaliteit, door het invoeren van een kwaliteitslabel en het verwerven van een wettelijke bescherming van de kwaliteit. Interfreez 74 wordt een gespecialiseerde diepvriestoonstelling waarin op internationaal niveau de nieuwste produkten en technieken zullen gekonfronteerd worden met de Belgische verbruikersmarkt.

De WITAB en de huisvuilverwerking in West-Vlaanderen

Op maandag 3 december werd te Menen overgegaan tot de oprichting van een gespecialiseerde interkommunale vereniging voor vuilverwerking.

Het Koninklijk Besluit, dat deze oprichting mogelijk maakt, werd ondertekend op 22 november 1973. Hetzelfde geldt voor de sectoren Veurne, Izegem en Roeselare die eerstdaags officieel zullen worden opgericht.

Meteen werd een principiële oplossing gegeven aan een vraagstuk, dat lange tijd bleef aanslepen. De overheid was immers, gezien de op het til zijnde vorming van de agglomeraties en federaties, een tijdlang minder geneigd nog verder nieuwe interkommunale verenigingen tot stand te laten komen.

Nu er toch een principiële oplossing werd gevonden, is ook de weg vrij voor de spoedige oprichting van nog andere interkommunale verenigingen voor de technische uitbating van een verwerkingsinstallatie. De sektor Brugge heeft namelijk ook reeds een aanvraag tot oprichting ingediend, terwijl voor de sectoren Ieper-Poperinge en Oostende de voorbereidende besprekingen aan de gang zijn.

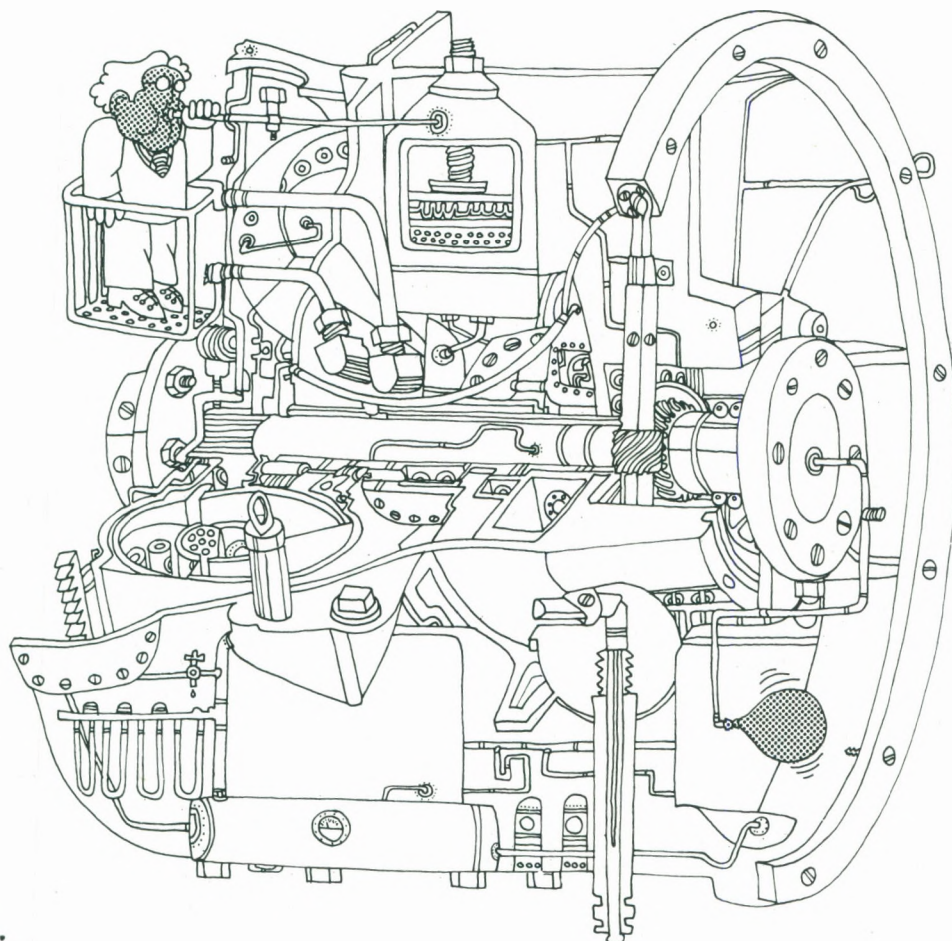
De vertraging bij de oprichting van de technische interkommunales heeft echter de uitwerking van de reële plannen niet in de weg gestaan.

Algemeen was er immers een akkoord om de West-vlaamse Intercommunale voor Technisch Advies en Bijstand (WITAB) de procedure voor de bouw van de ovens en voor de gebouwen zelf te laten inzetten en de werken tot een goed einde te brengen voor de ganse provincie West-Vlaanderen, het Kortrijkse uitgezonderd, waar de realisatie door IMOG gebeurt. Zo heeft de WITAB de bouwwerken voor een verbrandingsoven voor de sektor Izegem reeds aangevat op 4 juni 1973, terwijl het elektro-mechanisch gedeelte in de fabriek wordt klaargemaakt.

Ook voor de sektor Roeselare is er reeds een bundel voor de bouwwerken te Brussel, terwijl de bundel voor het elektro-mechanisch gedeelte reeds werd goedgekeurd.

Voor de sektor Oostende ligt de aanbesteding van het elektro-mechanisch gedeelte in het verschiet, terwijl de aanbestedingsbundels reeds werden opgemaakt voor de sectoren Brugge, Menen, Oostende en Veurne.

Alles samen genomen wordt in acht sectoren in West-Vlaanderen geijverd om tegen 1980 ten laatste met een sectoriële verbrandingsoven klaar te staan, die kan

Een luchtige oplossing... Bekaert Fluidics

Doet U aan automatisering of proceskontrolle? En wenst U een sturing die niet onderhevig is aan schokken, stoten of trillingen, magnetische en elektrische velden, die explosie- of stralingsvrij moet zijn? Dan heet onze oplossing: lucht.

Alledaagse lucht, maar dan technisch volmaakt benut, gevoerd door kleine schakel-elementen. Geen bewegende delen, wel onbeperkte levens-duur.

Met doodgewone lucht onder lage druk lossen wij een menigte automatisatieproblemen op. Wij? O ja, wij bedoelen: Bekaert Fluidics.

Voor nadere inlichtingen:

**@ BEKAERT
ENGINEERING**

8550 - Zwevegem, België

werken in financieel-ekonomisch verantwoorde voorwaarden. Op deze wijze zal de provincie West-Vlaanderen, op een minimum van tijd, beschikken over een volledige reeks verbrandingsinstallaties, die de eerstvolgende jaren alle gemeenten van de provincie voldoende kunnen bedienen.

Er zij aan herinnerd dat deze realisatie in 1970 nog in het stadium van de studie stond; eerst einde 1970 werd immers het verslag van de studie door de WITAB en Leiedal aan de opdrachtgevende provinciale overheid overhandigd.

Werkbezoek Staatssekretaris Ruimtelijke Ordening

Op 3 oktober 1973 bracht de heer M. Vandewiele, Staatssekretaris voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting een werkbezoek aan de Westvlaamse Intercommunales te Brugge.

De heer Staatssekretaris was vergezeld van de leden van zijn Kabinet, nl. de heren R. De Backer, kabinetschef, A. Goossens, kabinetssekretaris en Pauwels, kabinetsadviseur.

In een werkvergadering, die voorgezeten werd door de heer P. Monballyu, voorzitter van de WITAB en de heer R. De Man, voorzitter van de WIER, werden de activiteiten van de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid, de Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconversie, en de Westvlaam-

se Intercommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Ordening besproken.

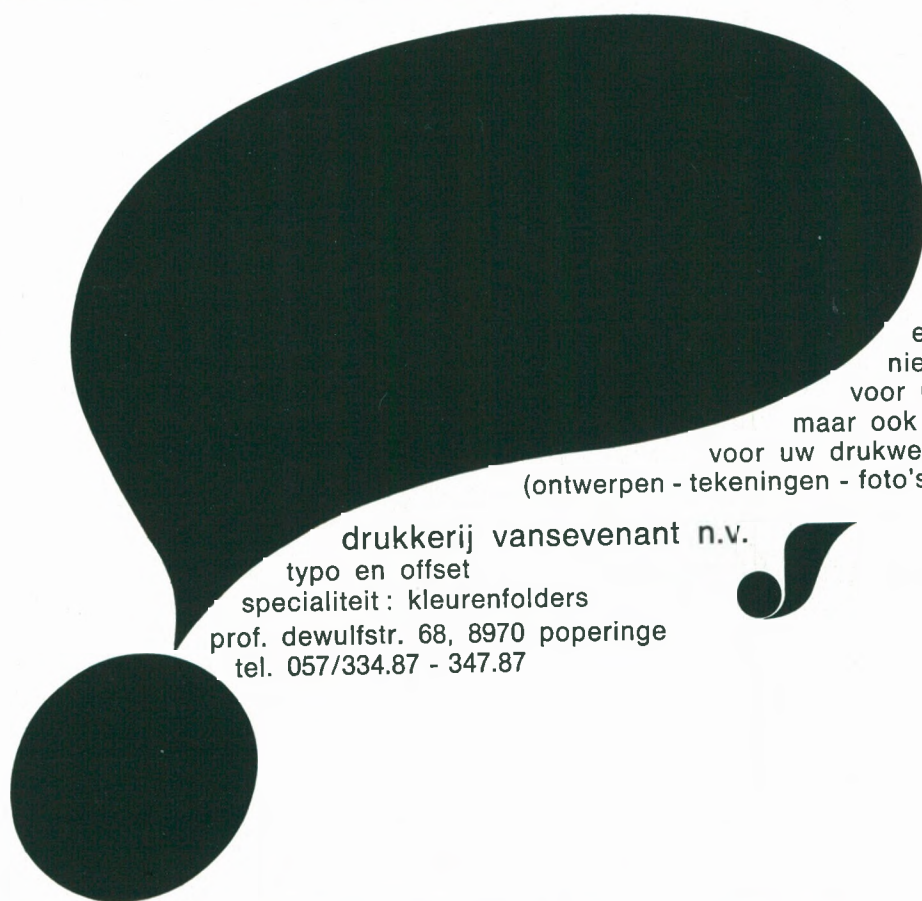
Er werd een diepgaand onderzoek gewijd aan: het grondbeleid, de woningbouw door de interkommunale, konkrete toepassing van de wet op Stedebouw nopens opmaken van bpa's en verkavelingen, de kampeerterreinen in funktie van de toepassing van de kampeerwetgeving en de voorzieningen van het gewestplan. Tevens werden konkrete dossiers besproken, waarvan de oplossing door een gezamenlijk overleg kon bekomen worden.

Bij het slot van de vergadering drukte de heer Staatssekretaris zijn voldoening uit over de besprekingen die gevoerd werden. Hij sprak zijn waardering uit over het werk dat door de gemeenten bij middel van de intercommunales, in het kader van de ruimtelijke en sociale ontwikkeling van de provincie West-Vlaanderen, geleverd wordt.

Hij legde de nadruk op de noodzakelijkheid van een regelmatig kontakt tusen de diensten van de intercommunale, zijn administratie en het Kabinet. Die noodzakelijkheid vindt vooral haar basis in het feit dat de aanbreng van de intercommunales, als mensen van de praktijk en van de uitvoering, zeer belangrijk is voor de diensten en de verantwoordelijken, die instaan voor het uitvaardigen van de toepassingsmodaliteiten en de reglementen van de wetten en verordeningen.

Tenslotte gaf hij de verzekering dat hijzelf en zijn medewerkers steeds klaar staan om de taak die de intercommunales op zich genomen hebben, ten volle te steunen en te stimuleren.

r. vansevenant b.k.g.

een oplossing
niet alleen
voor uw drukwerk
maar ook
voor uw drukwerkproblemen
(ontwerpen - tekeningen - foto's - lay-out - teksten)

drukkerij vansevenant n.v.
typo en offset
specialiteit: kleurenfolders
prof. dewulfstr. 68, 8970 poperinge
tel. 057/334.87 - 347.87

HEBT U EEN PROBLEEM MET

Bevoorrading van uw personeel
voor wat betreft DRANKEN en VOEDING.

TELEFONEER ONS

SCHRIJF ONS

Wij zijn specialisten inzake verkoopsautomaten
voor grote en kleine bedrijven, burelen enz...

AUTOMATEN VOOR :

verse koffie

chocolademelk

limonaden

chocolade

patisserie

sandwichen

sigaretten

Delputte Automatic Company

Kuurnesteenweg 44

8500 KORTRIJK

Tel. : (056) 110.53

Voordrachten

Prof. Dr. O. Vanneste, directeur WER-WES, sprak op :
10 september te Brussel over 'Ontwikkeling van de Westhoek', Buitenlandse investeerders.

22 september te Torhout over 'De economische decentralisatie', Westvlaamse kaderdag Davidsfonds.

3 oktober te Brussel over 'Ontwikkeling van de Westhoek', Staatssekretariaat voor Vlaamse aangelegenheden - Duitse investeerders.

5 oktober te Leuven over : 'Economische decentralisatie', vervolmakingskursus voor Bedrijfsleiders en administratie KUL.

Op 12 november over de werken te Zeebrugge, BRT West-Vlaanderen.

Op 14 november over de mogelijkheden van Zeebrugge, BRT-TV-Journaal.

Dr. N. Vanhove, adjunct-directeur WER-WES, sprak op :

19 september 1973 te Brussel over 'Het vakantiepatroon van de Belgische bevolking en toeristische marketing', Afrikaanse stagiairs, NWIT.

23 oktober 1973 te Brugge over 'De betekenis van de toeristische recreatieparken', Arrondissementeel hoofdbestuur CVP.

30 oktober 1973 te Brugge over 'De economische aspecten van de medische dringende hulpverlening', Colloquium 'Intensive Care'.

6 november 1973 te Hammamet over 'Marketing touristique et les agences de voyages', Tunesie.

9 november 1973 te Oostende over 'Het kampeervraagstuk aan de Belgische Kust', Handelskamer.

21 november 1973 te Brussel over 'De ontwikkeling van Vlaanderen in internationaal perspectief', Perskonferentie GERV.

22 november 1973 te Oostende over 'Problemen van de Belgische Kust' Toeristisch colloquium 'De toekomst van de Belgische Kust', Vormingsinstituut.

23 november 1973 te Oostende over 'Oplossingen voor de gestelde problematiek van de Belgische Kust', Toeristisch Colloquium 'De toekomst van de Belgische Kust', Vormingsinstituut.

23 november 1973 te Blankenberge over 'De toekomst van de Belgische Kust', Davidsfonds.

4 december 1973 te Oostende over : 'Beschouwingen omtrent een studie over toeristische marketing', uitreiking Jan Walckiersprijs, IMBK.

12 december 1973 te Antwerpen over 'De economische grenslijn van het regionaal economisch beleid', St.-Ignatius.

15 december 1973 te Brugge over 'De ontwikkeling van de Westvlaamse economie', Westvlaamse Gidsenkring.

22 december 1973 te Brugge over 'De haven van Zeebrugge', Westvlaamse Gidsenkring.

Dr. S. Beernaert sprak op 22 november te Kortrijk over 'Industriële afvalwaterbehandeling', Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen.

De Heer H. Van Reybrouck sprak op 30 oktober te Ieper over 'De externe tertiaire relatiestructuur van Ieper', NCMV-Ieper.

Aanbestedingen IVAW voor 1973

Vóór het einde van 1973 zal de Interkommunale Vereniging voor de Autosnelwegen van West-Vlaanderen (IVAW) nog een aantal belangrijke werken aanbesteden.

Autoweg A11 : Brussel - Zelzate - Brugge - Calais.

In de sekties I en II (van Jabbeke tot Nieuwpoort) :

op 6 december 1973 : de bruggen B11 en B12 over de autoweg. Beide bruggen zijn gesitueerd te Spermalie.

op 13 december 1973 : de onderbrug 015 (met Rijksweg 67) te Sint Joris-Nieuwpoort, de onderbrug 016 (met de oude Rijksweg 57) te Ramskapelle - Nieuwpoort, de onderbrug 017 (met de spoorlijn nr. 74) te Ramskapelle - Nieuwpoort en de bovenbrug B13 te Spermalie.

Deze zes bruggen vergen een vermoedelijke uitgave van ongeveer 200 mln fr.

Met deze reeks zijn *alle* bruggen onder of boven de autoweg A11 tussen Jabbeke en Nieuwpoort aanbesteed.

Autoweg A71 : Zeebrugge - Brugge - Kortrijk - Doornik.

23 oktober 1973 : grond- en wegeniswerken voor het vak Gullegem - Rijksweg 308 te Rumbeke en de onderbrug te Sint Elooïs-Winkel.

25 oktober 1973 : spoorwegbrug te Marke.

20 november 1973 : grondwerken, wegbekleding en bruggen van verkeerswisselaar te Wevelgem-Gullegem.

22 november 1973 : grondwerken en wegbekleding van sectie 1 (vanaf E3 te Marke tot Leie).

Deze werken vertegenwoordigen een bedrag van ruim 1 mld fr. Hiermede wordt het sluitstuk te Kortrijk gevormd van de driehoek van Westvlaamse autowegen voor de verbinding met de E3.

Expresweg Torhout - Brugge.

6 december 1973 : grondwerken en wegbekleding vak Hoefijzerlaan - Koning Albertlaan te Brugge.

31 januari 1974 : spoorwegbrug te Sint Andries-Brugge.

Deze werken zullen een uitgave van ongeveer 400 mln fr. vergen.

Tentoonstelling 'Kijkwoning' te Oostende

Op 30 november 1973 werd, in aanwezigheid van de heer Goeverneur van West-Vlaanderen en van de plaatselijke overheden, te Oostende een modelbinnenhuisinrichting geopend en onder de benaming 'Kijkwoning' voor het publiek toegankelijk gesteld.

Deze binnenhuisinrichting werd gerealiseerd in een woning die gebouwd werd door de Nationale Landmaatschappij op de wijk Hoge Barriere te Oostende.

De kijkwoning te Oostende komt als achtste in de reeks woningen, na Kortrijk, Zedelgem, Poperinge, Roeselare, Menen, Waregem en Veurne, die ingericht werden op initiatief van en door het Provinciaal Komitee ter bevordering van de Wooncultuur.

Met deze tentoonstellingen wil het Komitee aan de belangstellenden een voorbeeld geven op welke manier het - onder meer - mogelijk is een volkswoning smaakvol, doelmatig, harmonieus en aangepast aan de noden van het gezin, in te richten.

Havenbeleid

Op 23 oktober 1973 had op het stadhuis van Brugge een bespreking plaats van het havenbeleid, waaraan deelnamen de heren M. Van Maele, burgemeester van Brugge; P. Vandamme, voorzitter van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen (MBZ); F. Traen, Schepen voor de haven en O. Vanneste, directeur van het Westvlaams Economisch Studiebureau en beheerder van de MBZ.

Besloten werd een onderhoud aan te vragen bij de heer Califice, minister van Openbare Werken, bij wie zal worden aangedrongen op een behoud van het ritme der bestedingen voor de havenuitbreiding te Zeebrugge, namelijk twee miljard frank per jaar, en tevens op een versterking van de technische diensten van het Ministerie die ter plaatse met de conceptie en leiding der werken gelast zijn, alsook op een versterking van het aankoopkomitee, om zo vlot mogelijk alle aankopen en onteigeningen te regelen.

Ook bij de heer Luc D'Hoore, Staatssekretaris voor Vlaamse Streekeconomie zal een onderhoud aangevraagd worden om dringend de toekenning te bekomen van het rollend fonds dat bestemd is om de gronden te verwerven voor rekening van de WIER of de MBZ.

Niet alleen naar aanleiding van het dossier 'Ibramco', maar ook van de huidige moeilijkheden voor de oliebevoorrading zal de prioritaire aandacht geëist worden voor de mogelijkheden van Zeebrugge.

Gevraagd zal worden de studie met de betrokken diensten van Openbare Werken, Stadsbestuur van Brugge, Spoorwegen, MBZ, te aktiveren om ten spoedigste alle opties te nemen in verband met wegen, spoorwegen en bruggen in en rond het havengebied.

N.V. Westvlaamsche Betonwerkerij

69, ST.-PIETERSKAAI

BRUGGE

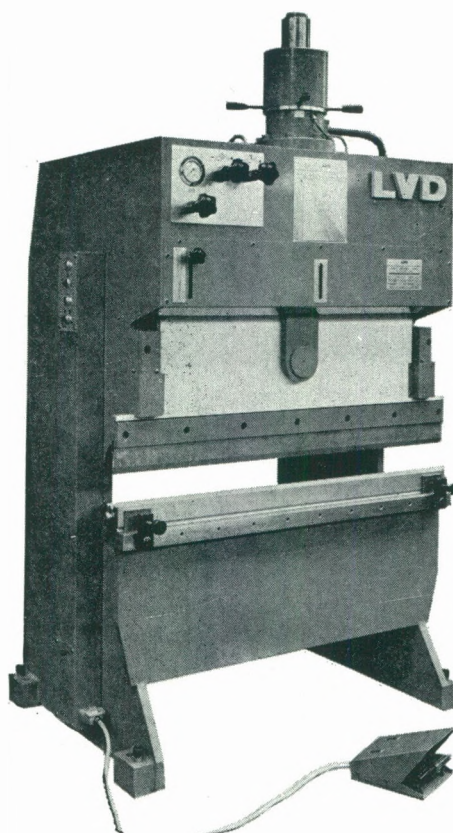
Tel. : 150.71 - 150.72

BETONPRODUKTEN VOOR

Bouw & Wegeniswerken

LVD SYNONIEM VOOR PLAATBEWERKING

**Hydraulische
en
Mechanische
Plaatbewerkingsmachines**

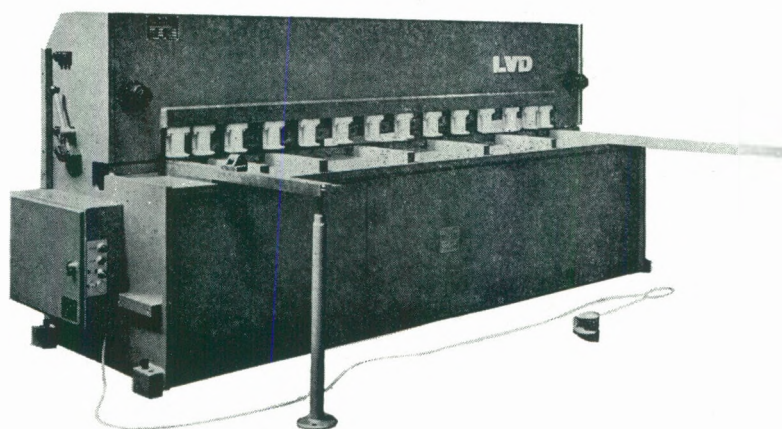
LVD Company

p.v.b.a.

**Nijverheidslaan, 2
8630 GULLEGEM**

Tel. 056/425.81

Telex 17/317

Het Ministerie van Volksgezondheid, leefmilieu en het Gezin heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau belast met het opmaken van een inventaris van de vaste industrie-afval in West-Vlaanderen en met een enquête ter bepaling van de belasting van het Belgisch hydrografisch net door de lozing van afvalwater.

De bedoeling ervan is basisgegevens te verzamelen, waarop men zich zou kunnen steunen om een beleid van afvalverwijdering en afvalwaterverwerking en afvalwaterzuivering uit te stippelen, dat een minimum aan kosten inhoudt voor alle betrokkenen.

De waarde van deze enquêtes berust voornamelijk op de volledigheid ervan. Vandaar dat de gegevens omtrent de vaste afvalstoffen onderverdeeld worden in informatie over vaste afvalstoffen die niet brandbaar zijn, verder vaste afvalstoffen die wel brandbaar zijn en tenslotte probleem-afval, waarvoor uiteraard speciale maatregelen moeten voorzien worden.

De enquête ter bepaling van de belasting van het Belgisch hydrografisch net omvat nadere informatie over de juiste bedrijvigheid in iedere vestiging, de produktie en de tewerkstelling, evenals kwalitatieve en kwantitatieve gegevens over sanitaire en industriële waters, regen- en koelwaters, eventueel aangevuld met staalnamen. Aan de hand van deze studie zal achteraf een preliminaire indeling gemaakt worden van de hydrografische eenheden in het Vlaamse land, waarbinnen aan regionale waterzuivering kan gedacht worden. Tevens zal het mogelijk zijn de orde van grootte van deze regionale waterzuiveringsinstallaties te ramen en dat met inbegrip van de vervuiling afkomstig van de bevolking, de landbouw en de veeteelt, het toerisme en de industrie.

Het einde van deze studie is voorzien voor de maand maart van volgend jaar en in dat verband zullen heel wat gegevens ter plaatse bij de betrokken Westvlaamse bedrijven door het Westvlaams Economisch Studiebureau ingezameld worden.

Noord-Frankrijk en zijn Metropool

Op 29 november hield de heer Ch. Verspieren, voorzitter van de Chambre de Commerce et d'Industrie de Lille-Roubaix-Tourcoing een voordracht over Noord-Frankrijk en zijn metropool. Deze voordracht ging door op uitnodiging van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Kortrijk.

De heer Verspieren onderstreepte de grote concentratie van de bevolking en haar activiteiten rond Rijsel. Tevens wees hij op de ruime toename van nieuwe bedrijven, die o.m. de rekonversie van het kolenbekken hebben mogelijk gemaakt, evenals de maritimisering van de metaalnijverheid en de openstelling van de Kust voor de eerste verwerkingsindustrie.

Hij noemde het probleem van de urbanisatie van de Metropool een eerste dringend probleem. Tevens moet Parijs leren decentraliseren, terwijl goede verbindingswegen (vooral t.o.v. Groot-Brittannië) de grenzen moeten openstellen.

Bij de discussie werd aan de Franse gasten gevraagd de nodige openheid op te willen brengen, teneinde de drie flessenhalzen aan de grens (inzake spoorverkeer, baanvervoer en vervoer te water) zo spoedig mogelijk weg te werken.

Door de Provinciale Commissie voor de Afbakening van Zand- en Kleizones, onder het voorzitterschap van de Heer P. Monballyu, Bestendig Afgevaardigde, werd een sinteserapport opgesteld over de verschillende zandwinningsmethodes in het licht van hun implicaties op technisch-financieel vlak en van gestelde imperatieven tot vrijwaring van de landbouwgronden en het leefmilieu.

In het kader van de globale opties welke door de Commissie werden uitgestippeld voor de zandwinning ten behoeve van de aanleg van de geplande autosnelwegen in West-Vlaanderen, werden de konkrete vestigingen voor zandzones onderzocht.

Met het Ministerie van Landbouw werd een akkoord bereikt voor de uitbreiding van het bestaande winningsgebied te Wevelgem, en de ontzanding in het bosgebied tussen Zonnebeke en Beselare. De omvang van de zandwinning te Zonnebeke-Beselare is afhankelijk van de mogelijkheid tot uitbreiding van de bestaande zandwinningszone te Wevelgem.

Voor beide gebieden kan de bestemming 'Zandwinning', gekoppeld worden aan een 'rekreatieve nabestemming'. Te Wevelgem kan dit gerealiseerd worden in het kader van de geplande rekreatiezone; voor het gebied Zonnebeke-Beselare werd een gewestelijk park ontworpen, maar een verdere prospectie van de bodemgesteldheid en van de grondwaterstand is vereist.

Onlangs werd door het Ministerie van Openbare Werken beslist het nog recht te trekken gedeelte van het kanaal Gent-Brugge tussen Beernem en St.-Joris, te bestemmen als zandwinningsgebied. De hier vrij gekomen hoeveelheid zand, 15 miljoen m³, zou worden aangewend voor de aanleg van de A71 (Zeebrugge-Doornik) en dekt de behoefte voor aanleg van het traject Brugge-Roeselare.

Op lange termijn wordt voorzien dat een bijkomende kwantiteit zand van ± 25 miljoen m³ zal beschikbaar zijn door de geplande kanaalverbinding tussen Zeebrugge-Maldegem-Eeklo. De Commissie heeft haar gunstig advies verleend voor deze zandwinning.

De Provinciale Commissie nam ook kennis van de plannen voor zandwinning te Oostende, in combinatie met de stortproblemen voor industrieel afval van de UCB. Zij besliste hierbij op te treden als koördinator van de initiatieven welke ter zake worden genomen, en op korte termijn een technisch onderzoek in te leiden naar de implicaties van zandwinning en industrieel storten te Oostende.

Ook voor de gemeenten Knokke-Heist, Bredene en Blankenberge worden mogelijkheden tot zandwinning overwogen, bij de aanleg van de rekreatieve voorzieningen aldaar. De Provinciale Commissie is van mening dat de zandwinning voor deze gemeenten ondergeschikt is aan het algemeen beleid inzake aanleg van een rekreatieve infrastructuur.

Bedrijfsbezoek

Op 10 oktober brachten Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, gouverneur, Dr. O. Vanneste, directeur WER-WES en de heer A. Van Den Abeele, schepen van de stad Brugge een werkbezoek aan de firma Roularta te Roeselare. Zij werden er uitgenodigd teneinde kennis te maken met het bedrijf en met de moderne druktechnieken in gebruik bij de firma.

De industrieparken van Leiedal

Harelbeke-Stasegem

De grondverwervingen in het industriepark Harelbeke-Stasegem werden voortgezet en leidden tot een aankoop van gronden voor de uitbreiding van de firma L. Depoortere te Aalbeke.

Gullegem-Moorsele.

Gronden werden verkocht aan :

de firma Mondialin : 16.597 m² voor uitbreiding van het spaanderplatenbedrijf

de firma Dunspan : 9.358 m² voor vestiging van een vezelplatenbedrijf

Intercom : 81 m² voor plaatsing van een hoogspanningspyloon.

Het bevel tot aanvang werd gegeven voor de werken tot de doortrekking van de Drieslaan tussen de Nijverheidslaan en Ballingstraat.

Heule-Kuurne.

Gronden werden verkocht aan :

de firma Demudis : 5.822 m² voor vestiging van een konfektiebedrijf

de firma Cobar : 398 m² voor uitbreiding van haar TV-kastenfabriek.

De definitieve overname van de spoorafakking is doorgegaan.

Industriezones Nieuwpoort

Op 3 mei 1973 werden de industriezones van de Stad Nieuwpoort en van de WIER te Nieuwpoort door het Ministerieel Komitee voor Economische en Sociale Koördinatie van Nationaal Belang verklaard. Dit betekent meteen dat de volledige financiering van de infrastructuurwerken, ten belopen van 126,9 miljoen frank, ten laste wordt gelegd van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Rekonversie.

Het industrieterrein Noorderhavenoever van de Stad Nieuwpoort is een watergebonden terrein van 25 ha. De aan te trekken bedrijven zullen in verband moeten staan met de visserij, de pleziervaart en de handelsscheepvaart.

Ten noorden van de Noordvaart centrum Sint-Joris, ontwikkelt de WIER een industriegebied van circa 20 ha voor niet-watergebonden bedrijven van ambachtelijke aard.

De infrastructuurwerken worden geraamd op 56,6 miljoen frank voor het WIER-terrein Noordvaart en op 70,3 miljoen frank voor het terrein Noorderhavenoever.

Op 28 juni werden door de Raad van Beheer en door het Direktiekomitee van de WIER reeds verschillende beslissingen genomen, die de uitvoering van de plannen mogelijk moesten maken.

Ir Haegebaert werd aangesteld als ontwerper en de WIER aanvaardde op te treden als onteigenende macht. Er werd tevens beslist een lening aan te gaan voor een bedrag van 21 miljoen frank voor aankoop van de grond en kleine uitrustingswerken.

Sinds september werd de studie van de uitrustingswerken aangevat.

De jachthaven van Nieuwpoort

De huidige jachtkom nabij het schiereiland te Nieuwpoort biedt plaats voor maximum 600 bootjes. De wateroppervlakte van die jachtkom is 3,5 ha.

In 1970 werd een aanvang gemaakt met de aanleg van een nieuwe jachthaven op de rechteroever van de havengeul. De werken bestonden in het versterken van de glooiingsvoet, het uitvoeren van baggerwerken en het plaatsen van 7 meervlotten van 60 m lang uitgerust met toegangstrappen en -steigers (uitgave 46,5 mln. fr.).

De nieuwe vestiging biedt meerplaats voor circa 300 bootjes; zij werd uitgerust met een helling om de bootjes snel in en uit het water te halen. (uitgave 9 mln fr.).

Thans zijn werken in uitvoering om de nieuwe jachthaven beter te beveiligen tegen stroomgolven en om er aan de bootjes een meer rustige ligging te geven. De werken bestaan uit het bouwen van een beschermingskrib en van de stroombreker (uitgave : 30 mln fr.).

Voor 1974 wordt de verdere uitbreiding voorzien van een insteekdok. De capaciteit van dit dok wordt geraamd op 1.500 à 1.700 bootjes. Dienaangaande zijn volgende investeringen voorzien :

onteigeningen : (35 ha)	28,2 mln fr.
glooiingen jachtdok :	35,- mln fr.
uitrustingswerken :	250,- mln fr.
	313,2 mln fr.

Al deze werken worden uitgevoerd door het Ministerie van Openbare Werken.

De totale capaciteit zou aldus $\pm$ 2.600 bootjes worden. Daarin wordt voorzien door de thans reeds bestaande jachtclubs, namelijk de Jachtclub Nieuwpoort; de Vlaamse Vereniging voor Watersport en de Watersportkring van de Luchtmacht.

Door de Jachtclub Nieuwpoort werd tijdens 1970/71 een volledig nieuw esthetisch aangepast klubhuis met bijhorende gebouwtjes opgericht op het schiereiland 'Kromme Hoek', welke gelegen is aan de oude vlotkom, terwijl de Vlaamse Vereniging voor Watersport een voorlopig klubhuis oprichtte aan de rechterhavenoever, nabij de nieuwe jachthaven.

De Watersportkring van de Luchtmacht heeft tevens een projekt ter studie tot oprichting van klubgebouwen.

Parkeergarages te Brugge

De stad Brugge heeft in het kader van zijn structuurplan en de bpa's een programma uitgewerkt inzake parkings.

Gepoogd wordt niet alleen ondergrondse parkings te bouwen voor bezoekende wagens, maar tevens de individuele garagepoorten van de bewoners van de diverse wijken geleidelijk te vervangen door wijkparkings. Deze zullen ondergronds (met één bouwlaag) of half-verzonken worden gebouwd en al dan niet aansluiten bij bouwprojecten voor de bovengrond.

Op deze wijze wordt de binnenstad verkeersvrij en verbeterd ook de leefkwaliteit en de bewoonbaarheid.

Momenteel zijn reeds drie ontwerpen van wijkparkings voorbereid; de uitvoering wordt voor 1974 voorzien.

Industriële samenwerking

Tussen de firma's Konstruktiewerkhuizen Vandekerckhove nv van Roeselare en Louis Claeys nv van Diksmuide werd beslist over te gaan tot een fusie op basis van gelijke inbreng.

De motieven die aan de grond liggen van deze beslissing zijn enerzijds de dringende noodzaak van uitbreiding van de ene firma en anderzijds de noodzaak een aanvullende bestemming te geven aan de andere firma.

De produktlijnen van beide firma's zullen verder vervaardigd en verkocht worden. Een verruiming van het assortiment is in de nabije toekomst te verwachten.

Konkreet zal deze beslissing tot gevolg hebben dat vanaf 1 januari 1974 naast de bestaande produktie een aanvang zal gemaakt worden met de samenstelling van vuilniswagens in Diksmuide.

De personeelsbezetting in Roeselare wordt op het normale peil gehandhaafd, terwijl in Diksmuide in de komende tijd een verhoging van de personeelsbezetting te verwachten is.

Interieur 74

De eerste voorbereidingen voor Interieur 74 worden te Kortrijk reeds genomen. Er werd een kritisch rapport gepubliceerd over de realisatie in 1972, terwijl voor de toekomst opnieuw wordt gestreefd naar het samenbrengen van fabrikanten, designers en publiek in een optiek van verbetering van het wooncomfort en het creatief wonen.

Woonzones van Leiedal

De grondverkoop van privé-kavels wordt voortgezet in Gullegem 'Ter Winkel' en Moorsele 'Overheule'.

In Moorsele werd de aanbesteding uitgeschreven voor de gegroepeerde bouw van 18 woningen van drie verschillende types.

WIH-verkaveling te Pittem gestart

Te Pittem werd op 9 oktober 1973 de verkoop gestart van 48 percelen uitgeruste bouwgrond in de WIH-verkaveling in de Koolskampstraat. Deze verkaveling werd door de diensten van Stedebouw goedgekeurd en gerealiseerd door de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid, in samenspraak met het gemeentebestuur.

De verkaveling omvat zowel percelen voor alleenbouw als voor rijbouw; de oppervlakte schommelt tussen 325 en 825 m². In de verkoopprijs zijn begrepen: de kosten voor wegeaanleg, riolering, gas- en elektriciteitsleiding, waterleiding en openbare verlichting.

Gezien de wegen en de nutsvoorzieningen uitgevoerd zijn, kunnen de kopers praktisch onmiddellijk met de bouwwerken starten.

De lagere verkoopprijs, schommelend tussen 100.000 en 277.000 fr. per perceel, kon gerealiseerd worden dank zij de inspanning van de overheid. Wel is er een bouwverplichting binnen de vier jaar en de eis tot bewoning binnen de zes jaar.

De belangstellenden krijgen een recht op aankoop in volgorde van hun aanvraag.

LIJNEN, FIJNE LIJNEN, DIKKE LIJNEN . OORDEELKUNDIG OPGESTELD NAAR DE PROGRAMMATIE VAN BOEKHOUDINGSFORMULIEREN, ADMINISTRATIEVE DOKUMENTEN FORMSETS EN KETTINGFORMULIEREN. BINNENKORT 'N NIEUW PRODUKT: KONTISET DRUKKERIJ STROBBE KASTEELSTRAAT 1 - 8700 IZEGEM. TELEFOON 051/323.45 DE GROTE DRUKKERIJ VOOR ELK FORMULIERSYSTEEM....MET OF ZONDER LIJNEN VRAAGT DE NIEUWSTE GEILLUSTREERDE KATALOGUS VAN KANTOORBENODIGDHEDEN

Sinds 1919

VOOR EIGEN MENSEN...

DOOR EIGEN MENSEN...

De Maatschappij die **U** en **UW**
STREEK best kent en zich dan ook
het best aanpast aan **UW VERZE-**
KERINGSPROBLEMEN van

BRAND LEVEN ONGEVALLEN

Zetel en kantoren :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghelinck)

Lekkerbeetstraat 3 en Lange Steenstraat 22

Telefoon : (056) 116.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6

Telefoon : (050) 324.40

Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel

Inspecties over het ganse Vlaamse land :

Waregem
056/611.12

Roeselare
051/216.20

Menen
056/519.92

Kortrijk
056/200.92

Gent
09/52.39.74

Zottegem
09/70.24.08

Opglabbeek
011/582.80

Start A71-tunnel en viadukt te Kortrijk

Op 22 oktober werden door de IVAW de werken aan de tunnel onder het vliegveld te Wevelgem en aan het viadukt over de Leie, beiden op de A71, officieel gestart. Beide werken bekleden een sleutelpositie in de opbouw van de Westvlaamse autosnelwegendriehoek, gevormd door de A11 langs de Kust, de A9 die Kortrijk met Veurne en de A71 die Kortrijk met Zeebrugge verbindt. Deze werken moeten immers deze drie autonelwegen verbinden met de E3 en de Autoroute de Wallonie.

De tunnel werd op 26 oktober 1972 aanbesteed voor een bedrag van 307 mln fr. De elektromechanische uitrusting, aanbesteed op 7 december 1972, werd toegewezen voor 98 mln fr. De tunnel zal doorlopen onder de spoorlijn Kortrijk-Poperinge, de Rijksweg Kortrijk-Menen, en de startbaan van het vliegveld.

Op 23 november 1972 werd de viadukt over de Leie aanbesteed voor 108 mln fr.

De lengte van de tunnel is 485 m en de lengte van viadukt bedraagt 600 m, wat toelaat het ganse Leiedal te overbruggen.

Interkommunaal grondbeleid te Nieuwpoort

De Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid (WIH) is te Nieuwpoort inzake grondaankoop actief. In totaal zullen door de WIH 90 ha gronden als bouwgrond worden verworven en ten dele uitgerust. Het grootste gedeelte van deze gronden behoort tot het bpa Yachthavenwijk.

Momenteel heeft de WIH reeds 68,50 ha verworven, terwijl er onderhandeld wordt over 20-25 ha gronden van de NMBS.

Onmiddellijk werden er 5,5 ha niet-uitgeruste gronden verkocht aan de plaatselijke bouwmaatschappij 'De Nieuwpoortse Volkswoningen'.

Met de Nationale Landmaatschappij wordt een verkoop voorbereid van 14,2 ha niet-uitgeruste gronden; deze verkoop gaat eerstdaags door.

De procedure is bezig voor de verkoop van 5,3 ha gronden aan de gemeente, voor de inrichting van een sportcomplex.

Tenslotte worden voor een verkaveling van 10 ha voor privébouw de plannen ontworpen. Deze verkaveling is slechts de eerste fase van de privé-verkavelingen die ter plaatse worden voorzien.

Bouw ontschepingsinrichting voor sleepboten te Zeebrugge.

Wegens de drukke bezetting van alle kaaimuren in de haven van Zeebrugge is een nijpend plaatsgebrek ontstaan voor het meren van de sleepboten. Daarom wordt er in de voorhaven een nieuwe ontschepingsinrichting voor sleepboten gebouwd.

De werken omvatten hoofdzakelijk het bouwen van aanlegvlotters en meerstangen, het plaatsen van een toegangstrap en het uitvoeren van de nodige uitrustingswerken op de Leopold II dam.

De werken werden toegewezen voor een bedrag van 11 mln fr.

25-jarig bestaan Flandria Zwevezele

Te Zwevezele werd het 25-jarig bestaan gevierd van de firma Flandria. Het jubilerend bedrijf maakt deel uit van de Flandriagroep, die fabrieken heeft te Zedelgem (875 tewerkgestelden), Zwevezele (470 tewerkgestelden), Warneton (Fr.) (275 tewerkgestelden) en een verkoopbureau te Roosendaal (Nd) (25 tewerkgestelden).

De productie te Zwevezele omvat kleinere motoren (55.000 stuks per jaar), motormaaiers (100.000 stuks per jaar) en handmaaiers (275.000 stuks per jaar).

Te Zedelgem waar het moederbedrijf zich bevindt, worden per jaar 45.000 konvektoren en rolkachels gemaakt, 50.000 bromfietsen, 200.000 fietsen en speelgoed en 20.000 hometrainers. De productie te Warneton is toegespitst op aluminium profielen (4.500 ton per jaar).

Rekreatiecentrum 'De Gavers'

Gezien de grote belangstelling en de gunstige weersomstandigheden werd het domein opengesteld tot 4 november 1973.

Inmiddels werden verschillende besprekingen gevoerd met de Provincie West-Vlaanderen. In afspraak en samenwerking met de Interkommunale Leiedal, zal de Provincie West-Vlaanderen eigenaar worden van het recreatiecentrum.

De Minister van Nederlandse Kultuur heeft zijn beslissing medegedeeld dat Bloso een rijkswatersportcentrum van ongeveer 3,5 ha zal oprichten in de Gavers.

REIZEN WASTEELS

p.v.b.a.

100 BURELEN VERSPREID OVER GANS EUROPA

Hoofdburelen voor beide Vlaanderen :

G. LENOIR

OOSTSTRAAT 29, ROESELARE

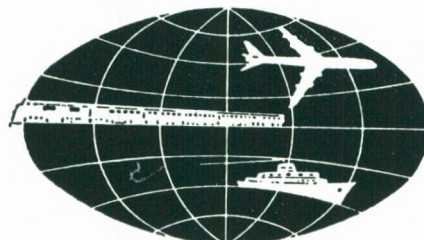
Tel. (051) 216.72 (2 l.) - 245.41 (2 l.)

TELEX : 017.570

ST.-JACOBSTRAAT 22, BRUGGE

Tel. (050) 365.31 (2 l.)

RUE DE LA STATION 28, MOUSCRON

SNELLE EN UITERST STIPTE BEDIENING IN VERNIEUWDE EN
RUIMERE BURELEN VOOR ZAKENLIEDEN

Het VEV en het zeevervoer

Op 11 oktober 1973 organiseerde het Vlaams Economisch Verbond in samenwerking met de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel, een studiedag onder de titel: 'Internationale Handel en Zeevervoer'.

Uitgangspunt van deze studiedag was de vraag of de belangen van de Europese reders, verladers, havens en van de uiteindelijke konsumenten op termijn gediend zijn met een passieve houding van de Westeuropese landen tegenover volgende ontwikkelingen:

de sterke toename van de internationale handelsstromen door de na-oorlogse liberalisatietendens;

de recente evoluties in de wereldvloot en in de scheepvaart;

de gewijzigde rol van de zeehavens, gezien in functie van de twee hiervoren geciteerde punten.

Er gaan dan ook steeds meer stemmen op die er voor pleiten dat West-Europa zich tegen de protektionistische maatregelen in de zeevaart zou teweer stellen. Dit kan op een zeer efficiënte wijze geschieden in het kader van een Europese zeevaartpolitiek, waarbij het initiatief mogelijkerwijze zou kunnen uitgaan van de Beneluxlanden.

Inwijding VVW-Klubhuis Oostende

Op 19 oktober werd aan de spuikom te Oostende het klubhuis van de Vlaamse Vereniging voor Watersport plechtig ingewijd. Het gebouw werd opgericht door het Stadsbestuur, met een subsidie van het KGT op terreinen, ter beschikking gesteld door het Ministerie van Openbare Werken.

De spuikom wordt door de VVW gedeeld met een zeil-initiatiecentrum van het BLOSO.

Normalisatie van de Vleterbeek

Door de Provinciale Technische Dienst van de Wegen wordt de aanvang van de derde en laatste fase van de Vleterbeek te Poperinge in het vooruitzicht gesteld. Einde 1972 werd een eerste fase aangevat. Over een lengte van 220 meter werd een open inkokering doorgevoerd voor een bedrag van 4,6 mln fr. Aansluitend daarop werd in fase 2 een overwelfd gedeelte over 200 meter van een bijpas-koker voorzien, zodat het afvoerdebit voldoende werd.

De derde fase, houdende open inkokering van 300 m stroomafwaarts fase 1 tot de huidige overwelfing onder de Grote Markt, wordt op 8,8 mln fr geraamd. Eenmaal de betoelaging van het Ministerie van Landbouw vastgelegd, kunnen de werken starten.

GERV

De Heer P. Monballyu, voorzitter WER en dhr. O. Vanneste, directeur WER-WES namen deel aan de algemene vergaderingen van de GERV op 19 september en 28 november. Dhr. O. Vanneste nam deel aan de commissie-vergaderingen van 4 oktober, 18 oktober en 14 november 1973.

De WITAB te Nieuwpoort

De WITAB werd door het stadsbestuur van Nieuwpoort aangesteld als urbanist. Naast de uitwerking van diverse bpa's, is deze samenwerking nu in zoverre uitgegroeid, dat de onderlinge bespreking van een globaal concept van de Stad kon aangevangen worden.

In de omgeving van het Spaarbekken van de IJzer wordt een kampeerterrein van 25 ha geprojecteerd. De WITAB werd met het ontwerp-plan belast.

Voor de WIH werd het verkavelingsplan uitgewerkt in het bpa Yachthavenwijk.

Inzake huisvuilverwerking hebben de gemeenten van de sektor en de WITAB als oplossing geopteerd voor een verbrandingsoven te Veurne; daartoe werd overgegaan tot het oprichten van een specifieke interkommunale vereniging, de IVVO.

In afwachting van de realisatie werd voorgesteld aan gekontroleerd storten te doen in eigen omgeving.

Toeristische recreatieparken

Op het huidig ogenblik wordt er inzake toeristische recreatieparken voor het Vlaamse land een dokument voorbereid door de heer L. Dhoore, Staatssekretaris voor Streekeconomie, ter voorlegging bij het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie. Het is immers de bedoeling dat Vlaamse Streekeconomie belangrijke steun wenst te verlenen aan grote toeristisch-recreatieve projecten. De voorstellen hebben betrekking op de periode 1974-78. Door Westtoerisme werden hierbij twee prioritaire projecten voorgedragen, nl. De Panne-Adinkerke en Blankenberge-Zeebrugge. Er wordt gehoopt dat de realisatie van deze projecten kan aanvangen in 1974.

Zoals bekend worden er voor de Kust zes toeristische recreatieparken voorgesteld, gespreid over een planperiode van circa 10 jaar: Knokke-Heist, Blankenberge-Zeebrugge, De Haan, Oostende-Middelkerke, Nieuwpoort en De Panne-Adinkerke.

Daarnaast wordt, in de hoger vermelde nota, de realisatie bepleit van de Gavers te Harelbeke-Deerlijk als gewestelijk recreatieoord voor de streekbevolking.

Jubileum Structo en De Clercq-De Maesschalck te Brugge

Te Brugge werd op 14 september het dubbel jubileum gevierd van de firma's De Clercq-De Maesschalck nv en Structo nv. Eerstgenoemde bestaat reeds 75 jaar en de tweede 25.

Gestart als een van de eerste betonfabrieken van België, produceert de firma De Clercq-De Maesschalck een ruime gamma van betonprodukten voor de huizenbouw en de riolering. Zij stelt te St.-Kruis 80 personen en te St.-Andries 90 personen tewerk.

De firma Structo, gegroeid uit de eerste, legde zich toe op de fabrikatie van voorgespannen beton, vooral zeer grote balken. Daarnaast bestaat er ook een produktie van vloerelementen. De firma Structo heeft, ter gelegenheid van haar viering, ook een nieuwe produktiehal in gebruik genomen. Deze zesde hal is volledig opgetrokken in beton, terwijl de gevel is uitgevoerd in architectonisch beton. Zij stelt ruim 220 personen tewerk.

STUDIEBUREAU

W. LAPERE

Stationsstraat 2, Kortrijk

Tel. (056) 147.95 - 96

Studies voor

Wegenwerken

Rioleringen

Topografie

Zuiveringsstations

Drinkwatervoorzieningen

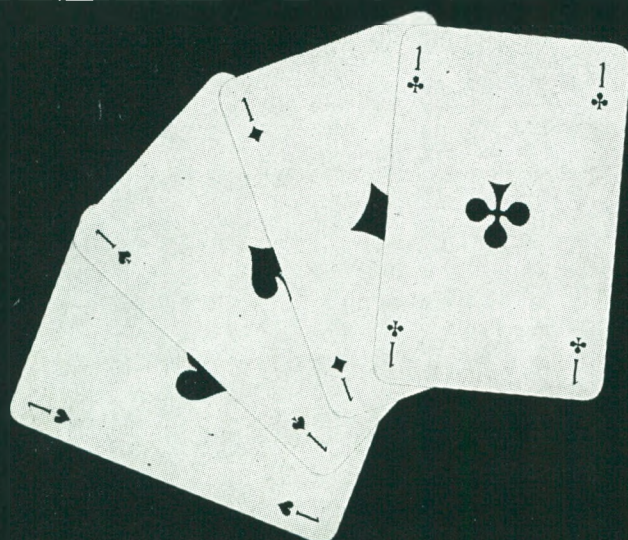
Draineringen

Kunstwerken

Grondwerken industrieterrein te Ieper.
Overwelling van de Bellewaerdebeek.

bij uw industriële vestiging **ALLE TROEVEN IN HANDEN!**

volledig uitgerust industriepark,
van nationaal belang erkend !

een voldoende arbeidsreserve aan
geestdriftige werkrachten !

buitengewone export-faciliteiten via
aangrenzende tolkantoren !

ligging in een toeristisch
aantrekkelijke omgeving !

INDUSTRIEPARK POPERINGE

INFO : STADSBESTUUR POPERINGE ☎ 057/340.81
W.I.E.R. — BRUGGE ☎ 050/381.28

Publikaties WER - WES

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

1. G. Declercq & O. Vanneste, De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz. (uitgeput).
2. O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij - Een Economische Studie, 1959, 358 blz., 200 fr.
3. O. Vanneste & P. Hovart, La Pêche Maritime Belge - Etude Economique, 1959, 358 pp., 200 fr.
4. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge - Een Regionaal Economische Studie, 1961, 463 blz. (uitgeput).
5. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende - Een Regionaal Economische Studie, 1962, 444 blz., 250 fr.
6. O. Vanneste & J. Theys, Menen - Een Economische Studie van een Grensstad, 1962, 256 blz. (uitgeput).
7. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare - Een Regionaal Economische Studie, 1963, 336 blz. (uitgeput).
8. J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 150 fr.
9. J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 150 fr.
10. O. Vanneste & J. Theys, Veurne - Een Economische Studie, 1964, 189 blz., 200 fr.
11. M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz. (uitgeput).
12. O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 250 fr.
13. O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt - Een Regionaal Economische Studie, 1968, 410 blz., 250 fr.
14. J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 250 fr.
15. M. Zwaenepoel, Vrije Tijd - Een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking, 1969, 332 blz. (uitgeput).
16. N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 250 fr.
17. N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 250 fr.
18. J.M.L. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 150 fr.
19. R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 300 fr.
20. J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen - Bronnen, toestand en bestrijding door de ruimtelijke ordening, 1972, 209 blz., 250 fr.

21. N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 450 fr.

22. L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman - Bijdrage tot de geschiedenis van de Westvlaamse plattelandsbevolking in de negentiende eeuw, 1973, 294 blz., 350 fr.

Prijzen exclusief BTW.

REEKS FACETTEN VAN WEST-VLAANDEREN

1. R. Simoen en O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge: Openbare werken in verleden en toekomst - De haven en de toeristische belangen van de Oostkust, 1972, 48 blz., 50 fr.

2. C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf - Inplantings- en aanlegmogelijkheden, 1973, 100 blz., 100 fr.

Prijzen exclusief BTW.

ANDERE PUBLIKATIES

O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland - Proeve van een toeristisch-economische studie, 1955, 226 blz. (uitgeput).

O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland - Essai d'une étude d'économie touristique, 1955, 266 pp. (uitgeput).

G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957, 2 delen, 130 blz. + 278 blz., 275 fr.
West-Vlaanderens economische groei 1954-64, 1965, 98 foto's, 172 blz., 280 fr.

Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1971, 275 fr.

Jaarverslagen WER-WES.

Uitgaven vrij van BTW.

TOERISTISCH ABONNEMENT

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1973

57. Micro- en macro-economische verantwoording van de toeristische recreatieparken aan de Belgische Kust, 201 blz.

58. De economische betekenis van de toeristische sektor in Vlaanderen, 153 blz.

59. De toeristische index WES - Kust en Achterland, 1973.

De rapporten toeristisch-economisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.060 fr. per jaar-abonnement.

(Prijzen inclusief BTW.)

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijke uitgave - abonnement: 120 fr.

(Uitgave vrij van BTW.)

STEUNENDE LEDEN

Steunende leden (300 fr.) ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van de WER, de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

1.

	1 Editoriaal : West-Vlaanderen in het algemeen Vlaams perspectief
J. THEYS	3 Rendement van industriële aandelenvennootschappen
D. SANDERS	7 Het juwelencentrum Kortrijk
F. MARTENS	14 Vernieuwde aanpak van de Polders
	20 Leeftijdsopbouw en private gezinnen in West-Vlaanderen, 1961-70
	22 Spektrum
	32 West-Vlaanderen Werkt

2.

	49 Editoriaal : Naar een vernieuwing van de Kust
L. BAECK	51 De economische groei humaniseren
A. LAVENS	56 De landbouw in Europa
G. PEIRS	62 De Westvlaamse baksteennijverheid
	68 Werkloosheid in West-Vlaanderen en het Rijk, 1963-72
	70 Spektrum
	90 West-Vlaanderen Werkt

3.

Ridder P. van OUTRYVE d'YDEWALLE	105 Ten geleide
J. BRUNOT de ROUVRE	107 Nord — Pas-de-Calais : streek in expansie
F. THIERRY	111 De stedelijke gemeenschap Rijsel : verkenning van een Metropool
J. GORY	121 De noordelijke kuststreek van Frankrijk : een streek met gevarieerde troeven
M.G. DUCLERCQ	126 Landbouw
OREAM-Nord	130 Toerisme en recreatie
J. BODELLE	134 Waterproblemen in Artois-Picardie
F. LENTACKER	139 De teruggang van de grensarbeid
L. SCHEPENS	142 Arbeid in Frankrijk in de XIX ^e eeuw
G. JACQUES	147 Grensoverschrijdende handel als bindteken
	150 West-Vlaanderen Werkt

4.

	177 Editoriaal : Zeebrugge : voorziene investeringsritme dient behouden
R. BRANSON	178 De economische positie van West-Vlaanderen
A. DE RAES	185 Eenheidsladingen te Zeebrugge
D. SANDERS	192 Veiling sv Roeselare : Valorisatie van een streek
	198 Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 1971-72
	210 Spektrum
	218 West-Vlaanderen Werkt.

ZEEBRUGGE

Cartex Izegem

EUROPA'S OPEN NOORDZEEHAVEN MET OPVALLEND SNELLE VERBINDINGEN

Containerdiensten

op Engeland, Australië, Nieuw-Zeeland, Noord-Amerika

Car-ferry, trein-ferry en passagiersdiensten op Engeland

MBZ Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen
Louis Coiseaukaai 2 B 8000 Brugge-Belgium Telefoon 050/330.65

